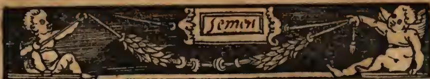
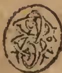

6
34 MI
13

FLAVII PHILO-strati de Vitis Sophistarum Libri duo, Antonio Bomfino interprete.

CVM GRATIA ET PRI-uilegio Imperiali, ad sexennium.

NICOLAVS GERBELIVS DD

· Doctor præclaro viro Do. Ioanni Rudalphingio. S. In Christo Iesu.

Hierabotanen herbam esse dicunt ramulis tenuibus, cubitalibus, angulosis. Foliis paulo quã quercus minoribus, maioribus diuisuris. Flore glauco, radice longa & pertenui. Ea si quis perungatur, nihil eũ impetrare non posse. Eius itẽ aqua si quãdo triclinia con spergant, conuictus fieri hilariores lætioresq;. Et qđ in primis admiratiõe dignũ existimes, concordiã parat, cõciliat amicitias. Magnã sane vim herbis atq; po tentiã inesse, præter reliquos Homerus doctrinarũ & antiquitatis parẽs persæpe cõmeminit. Tu vero suauissime mi Rudalphingie, nulla opitulãte herba, nullis adiuuãtibus succis. Sed memorabili simul & insigni beniuolẽtia & humanitate tua, tantã tibi amicorũ tur bam cõparasti, vt nullus fere sit vspiã angulus, qui nõ vnũ, vel etiã alterũ habeat mãsuetudinis tuę pconem. Es tu quidẽ (vt vere dicã) amicis tuis sacra illa Verbe naca vel Hierabotane, de qua paulo supius diximus. Si quis etem̃ fauore tuo perunctus fuerit, nihil nõ im petrat, nihil est fere quod nõ fœlicibus auib⁹ assequatur. Cui tu cõuiuio vnq̃ affuisti, quod nõ feceris hilarius? Quẽ tu eruditorũ non euicisti beniuolẽtia, retinuisti humanitate, amicitia foues? E quorũ numero tametsi minimus sim ego, eo tamẽ a te sum beneficio rũ cumulo exornatus, vt maxime oĩm multis noĩbus, multisq; modis gratiã tibi referre debeã. Quod etiãsi pro munerũ tuorũ magnificẽtia præstare nequeam, nunq̃ mihi tamẽ animus deerit, maxĩa quæq; cõmoliendi, quo tuæ satisfaciã erga me beneuolẽtiæ, & cri

men a me abíiciã, non parũ multum ab om̃ibus repre
hensæ ingratitudinis. Cuius rei prægustationẽ facere
collibuit, & veluti παρασκευὴν hisce Sophistarũ vitis,
quas tuo dedicamus honori. Non vt mihi totũ hoc ac
ceptũ referas, sed nõ minus multo præclaro viro Ioan
ni Gremperio, qui multis sane laboribus, multis pre-
cibus, multis deniq; lachrymis librum hunc e Budensi
Bibliotheca extorsit. Eumq; mihi tanq; amico summo
excribendũ concredidit. Deditq; potestatem nobis si
quãdo gratificari vellemus studiosis, possemus vtiq;.
Dignus profecto laude multa Gremperius, qui tam
preciosum thesaurũ sub modio non occuluit, sed pro-
tulit in mediũ, cõmunemq; fieri voluit ijs om̃ibus, qui
ex aliorũ vita bona, tanq; formula quadã, suam face-
re cupiunt meliorẽ. Ad me quod attinet ornatissime
mi Rudalphingie, quo tibi, studiosisq; reliqs rem gra-
tam facerẽ, græcum exemplar cum hoc cõtuli. Mirum
quantã vndequaq; offenderim diuersitatẽ. Partim in
propriis nominibus, quorũ in hoc libro frequens co-
pia. Partim in sententiis, quæ vsq; adeo cohærebãt im
polite, vt nihil impolitius, adeo breues, vt cum obscu-
ritate multa, vix possent intelligi. Diu subdubitaba-
mus, an id transcribentiũ tribuendum esset ignauiæ,
vel ipsi potius interpreti. Nihil erat dispendij in discri
men vocare tabellarios, qui vni huic culpæ obnoxij
sunt sæpenumero. Inhumanũ vero erroris insimula-
re virum (vt mea quidẽ fert opinio) non indoctũ om-
nino, nec penitus a cognitione bonarũ literarum alie
num. Quicquid id est diligenter admodum te, pariter
& studiosissimũ quemq; monemus, vt latina græcis
conferantur. Nos, tametsi non parum multa e singu-
lis fere angulis promineant, loca aliquot subindica-

bimus, quibus a latinis græca δὶς διαπασῶν discre-
pant, vt vel his saltē indiciis animaduerti queat, quid
aliubi studioso lectori sit agendum. Statim in initio
operis meminit oraculi cuiuspiam, cuius hoc est ini-
tium οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου, & quæ sequūtur. Quod ora-
culum qua fide redditum sit doctis diiudicandum re-
linquimus. In vita leonis Byzantij circa finē hæc ver-
ba ponūtur, ἐστί μοι καὶ γυνὴ πολλῷ παχυτέρα, quæ ita
fuerant translata. Magna quidē mihi et coniugi pin-
guedo est, quod an recte factum sit, nemo non medio-
criter eruditus in literis græcis, intelliget. In vita Fa-
uorini relicti fuerant integri aliquot versus quos vt-
cunque potuimus, curauimus adscribi. In primis illud
αὐτοληκύθους & sequentia. Propter hæc & alia nonnulla
(prælongum enim foret commemorare omnia) diu
anceps fuit consilium, an emittendi essent hi Sophi-
stæ in publicum nec ne. Vicit hæc tandem ratio, futu-
rum forsitan aliquem eruditum virum, qui tam ele-
gantem librum, tot salibus, tot sententiis, tot rebus
dignis vt ab omnibus cognoscantur, refertum,
suo restituat candori. Tu vero humanissime
mi Rudalphingie munus hoc qualecūque
est placida fronte suscipito. Quo si te
magnopere gauisum cognoueri-
mus, ansam præbebis nobis his
forsitan longe meliora paran
di, ad communem studio-
sorum vtilitatem. Viue
fœlix.

GERBELIVS LECTORI.

Non credimus ingratũ futurum studiosis, si quædam de Philostrato primũ ex Suida nostro, deinde his ipsis eiusdẽ Philostrati vitis annotauerimus. Philostratus primus Beri filius fuit, Nerone Romæ regnante genitus. Apud Athenienses sophisticam exercuit. Panegyricas orationes scripsit complures. Item & orationes Eleusiniacas quattuor, atq; nonnulla alia. Huius filius Philostratus secũdus, qui & ipse Sophistam egit Athenis, deinde Romæ sub Seuero Imperatore. Scripsit declamationes. Icones libris quattuor, vitam Appollonij Tyanei libris octo. Heroica. Vitas Sophistarum libris quattuor. Epigrãmata, & alia quædam. Quattuor libris absoluisse Philostratũ Vitas Sophistarum Suidas testis est. Verum nos duos tantũ apud græcos, nec plures in linguam latinam tralatos inuenimus. Ipse quoq; in vita Alexandri Sophistæ librorũ, quos de Apollonio ædidit, fecit mentionem. Philostrati Lemnij siue patrem suum, siue seipsum significare voluerit, cum in Aeliani vita, tum etiã in Aspasio meminit, haud longe a fine. Scripserunt & alij quædã de vita huius Philostrati. Quę in aliud tempus paulo forsã opportunius differenda esse putauimus. Viue fœlix, & boni consule.

SOPHISTARVM NOMINA.

¶ Adrianus	40. a.	Hippias	6. b.
Aeſchines	10. a.	Hippodromus	51. a.
Alexander	34. a.	¶ Iſæus	12. a.
Antiochus	33. b.	Iſocrates	9. a.
Antiphon	7. a.	¶ Leo	3. b.
Antipater	48. b.	Lollianus	17. b.
Apollonius Naucra-		¶ Marcus	18. a.
tites 45. b. (ſis 46. a.		¶ Nicetes	11. b.
Apollonius Athenien-		¶ Pauſanias	43. b.
Ariſtides	38. b.	Philoſtratus	3. a.
Ariſtocles	33. a.	Philiſcus	53. a.
Aſpaſius	55. b.	Philager	37. a.
Athenodorus	43. b.	Phœnix	47. b.
¶ Carneades.	3. a.	Polemon	19. a.
Chreſtus	52. a.	Polus	7. a.
Critias	8. b.	Pollux	42. b.
Cyrinus	53. a.	Proclus	46. b.
¶ Damianus	47. b.	Prodicus	7. a.
Dias	3. a.	Protagoras	6. a.
Dion	3. a.	Ptolemeus	44. a.
Dionyſius	16. a.	¶ Rufus	44. b.
¶ Elianus	54. a.	¶ Secundus	24. a.
Enomarchus	45. a.	Scopelianus	13. a.
Eudaxus	2. a.	¶ Theodotus	32. b.
Euodianus	44. b.	Theomneſtus	3. a.
¶ Fauorinus	4. a.	Traſymachus	7. a.
¶ Gorgias.	5. b.	¶ Varus Leodi-	
¶ Heliodorus	55. a.	cenſis	53. a.
Heraclides	50. a.	Varus Pergenat⁹	36. b.
Herodes	24. b.		
Hermocrates	49. a.		
Hermogenes	37. a.		

ILLVSTRISSIMO CONSVLI Antonino Philostratus.

Clarissimos philosophiæ, familiarisq; oratoriæ Sophistas duobus tantum libris tibi scripsi. Ratus id ab ingenio tuo minime alienum. Quippe qui ad Herodem Sophistam ob hanc artem te contulisti. Neq; etiam earum rerum immemor, quas Antiochiæ summo studio quandoq; à Sophistis accepimus. Parentes hercle non omniũ descripsimus, nisi tantum eorum, qui a claris parentibus nati sunt. Scio enim Critiam Sophistam non de parentibus, sed de Homero tantum cum patre fecisse mentionem. Quando monstrum æditurus erat, dum Homeri patrem fluuium esse diceret. Alioquin haud solis fortunatũ est multa scire volenti patrem alicuius noscere, eius vero virtutes, & vitia ignorare. Hæc scripsi Imperator optime, non vt te reuocem ad officium, quoniam neq; fortuna, neq; mente deciperes, sed vt ista lucubratio grauissimos animi labores, veluti pharmacosus Helenę crater Aegyptiis, tibi quandoq; leuaret. Vale musarum princeps.

FLAVII PHILOSTRATI DE VITIS SOPHISTARVM LIBER PRIMVS, ANTONIO BOMFINO INTERPRETE.

RISCAM Sophistarũ artem Rhetoricã fuisse, & philosophatam esse putandum est. Nam & de his philosophi disputant. Nam quæ illi per interrogationes supponunt, & breuiter in quæstionem adducunt, ea se ignorare dicentes, hæc antiquus ipse Sophista, tanquam si nouerit, eloquetur. Procemia igitur hoc modo fiebant. Scio equidem & cognosco, atque diu in hac exercitatiõe versatus sum. Item nihil homini firmũ. Hoc Procemiorũ genus, orationũ generositatẽ superat, præter fastum & manifestæ rei assumptionẽ. Hæc humano vaticinio accõmodatur. Quod Aegyptij, Caldæi, & ante hos Indi ex astrorum punctis rem coniectantes, ædiderunt. Hæc auguratur, & oracula reddit. Etenĩ Pithium audire par est. Scio aũt ego harenæ numerũ. Item maris mensurã, & murum Tritogeni ligneũ, dederit Euriops Iuppiter & propriam crudeli vulnere cedẽt, Iam Neron Horestes Alcmeon, quisque parentẽ. Item multa alia Sophistæ more Apollo locutus est. Primaque Sophistarum ars Philosophiam sibi subiiciens, eam longius & prolixius prosecuta est. Disputat enim de fortitudine, de iustitia Heroum & Deorum, & quodcunque denique finxerit Dea mũdi. Hæc quæ post illã est, quam non nouã, quia prima fuit, sed secundã potius appellare debemus, pauperes finxit & diuites. Item optimates & tyrannos, & quas causas finitas appellamus. De quibus etiã tractat historia. Verum Gorgias Leonti-

nus in Thessalis huiusce antiquioris principatum ob tinuit. Secundæ vero Aeschines Atrometi filius, qui aere publico Atheniensium eiectus, in Caria & Rho do versatus est. Causas secundũ artes egerũt, partim qui ab Aeschine, partim qui a Gorgia profecti sunt. Promptæ autẽ orationis fontes e Pericle primũ non vlli promanasse dicunt. Qua propter linguã magnus Pericles cognominatus est. Sed aliqui a Bizantio Pi- thone Atheniensi. Quem solus Atheniensiũ Demo- sthenes, promptã & nimirũ exuberantẽ orationẽ ex- ercuisse dicebat. Alij vero ab Aeschine inuentionẽ re ferunt promptius fuisse exorsam. Quippe cum Rho- dum nauigasset, apud Mausolum Cariũ extempora- li oratione declamasse dicitur. At multa quæ sunt ho- minum in legatione, foro, & concione extempore e- gisse mihi videtur Aeschines, & tantum orationes re- liquisse conscriptas, ne lucubratiõibus Demosthenis multo inferior haberet. In prompta oratiõe Gorgias
» pincipatũ obtinuit. Nam cum Atheniensiũ prodisset
» in theatrũ, proponite inquit quodcũq; libuerit, dicere
» ausus est. Atq; primus tale periculũ se subiturũ pro- fitetur, ostendens se oĩa scire, & de quaq; re compo site se ex tẽpore posse dicere. Hæc Gorgiæ aduenisse ideo dicitur, quia a Prodico cio quædam oratio haud iniocũda conscripta est. Virtus & voluptas muliebri
» habitu exornatæ Herculem adierũt. Hæc fallaci & va
» rio. Illa vero vt obtigerat inculte Herculi adhuc adole
» scenti se offerunt. Altera ociũ & delitias, altera sitũ & labores. Talem igitur oĩm conditionẽ composita plu- rimũ oratiõe Prodicus audit, & lustratis ciuitatibus, allectisq; ad hæc Orphei & Thamyridis more hoĩbus, quia in vtilitatem adolescentũ ista docuerat, magnæ

authoritatis a Thebanis est habitus, & a Lacedæmonibus longe maioris. Gorgias in Prodicũ cauillatur, tanq̃ vetera & sępe dicta dicentẽ, hæc eadem se ex tẽpore tractaturũ. Ne inuidia quidem hic errauit. Erat Athenis quidã Chærephon, non quẽ Comœdia Buxeum appellabat. Ille eñ lucubratione nimia sanguine laborauit. Sed quẽ dico hic iniurius homo fuit, impudentissimeq; momordit. Iste igitur Chærephon, vt Gorgiæ studiũ carperet, Cur inquit, o Gorgia fabæ ventrẽ inflant, ignem vero minime. At ille interrogatione nequaq̃ cõmotus, hæc respondit, tibi considerandũ relinquo. Ego vero illud iamdiu sciui. Terram ideo in tales hoĩes edere ferulas. Cum Athenienses magnã Sophistis dicendi vehemẽtiam inesse viderẽt, eos iudiciis cõtinuo prohibuerũt, q̃ æquũ, pariter iniquũ miscerẽt, & iustitiã sæpe violarẽt. Quare Aeschines & Demosthenes eam certatim p̃ferebãt, nõ tanq̃ vituperationẽ, sed tanq̃ iudicibus bene prospectam. Priuatũ aut præclarũ quid suiipsius admirationẽ esse reputabãt. Demosthenes in Aeschinẽ hac apđ familiares sæpe gloriari, tanq̃ iudicũ suffragia ad id quod ipsi videbat̃ transferens ad Rhodios super his rebus, quas ignorãt nequaq̃ mittendus esse mihi videt̃, nisi ab Athenięsibus hęc diligẽter accipiat. Veteres igitur nõ modo nobiles clarosq; Rhetores, sed Philosophos vberrime enũtiantes Sophistas appellarunt. Vetustiores autem, de quibus dicere necesse est, quãuis non fuerunt reuera Sophistæ, sed visi sunt, ad hanc tamen appellationem accedunt.

EVDAXVS.

EVDAXVS GNYdius satis orationes in Acha-

demia cōmentatus, inter Sophistas annumeratus est partim orationis ornatū, partim bona orationis eruditione. Quare in Hellesponto, Propontide, Memphi & Aegypto, quę supra Mēphin, quā Aethiopia terminat, Sophistarū cognomie dignus est habitus. Et eorū quoq; iudicio sapientū, q ibi nudi erāt, & exercitati.

LEO.

LEO BYZantius adhuc iuuenis Platonē adiuit, & inter hoīes prodiens, & varietate orationis, & responsionis cōcinnitate Sophistæ appellationē adeptus est, Philippo eīm in Byzantios expeditionē parāte, dic mihi (inquit) o Philippe, quidnā passus hoc bellū inuisti. At illo respondēte, q eius amore patriæ ducebatur, quæ cæterarū erat pulcherrima ciuitatū, & propterea delitiarū suarū portas adiuerat. Continuo Leo suscipiēs, ita respondit. Quicūq; redamari digni sunt, » non cū gladiis delitiarū portas accedunt. Non eīm bel» licis instrumētis, sed musicis opus est amātibus. Atq; ita Byzātium liberatū est. Cum Demosthenes multa verba apud Atheniēses faceret, pauca vero Leo apud Philippum, & cum hic ipse ad Atheniēses orator mitteretur, q ciuitas multo tēpore ciuili seditione laborraret, & secundū hunc morē respub. gereretur, accersitus iste in senatū, hoc modo (quia pinguis hic erat, et protenso ventre) concitatissimū Atheniensibus risum concitauit. At hic risu nequaq; turbatus. Quid (inquit) ridetis Athenienses? fortasse qa pinguis ego »& tantus, est mihi mulier longe pinguior, & nos con»sentiētes vnicus capit lectulus, dissentientes vero nec »ipsa domus quidē. Quare in vnum Atheniensis populus hoc dicto cōuenit, a Leone reconciliatus. Qui

tos ex tempore sapienter erudiuit.

DIAS.

DIAS EPHesius fuit, Philosophiæ suæ fundamētum ex Academia visum est. Propter hoc Sophista nominatus. Nam cū Philippum videret græcis esse difficilem, in Asiaticam eum expeditionē conuertit, & in græcos hæc verba diffudit. Militanti opus esse præstare obsequium. Quandoquidem pulchrum esset seruire foris, & domi esse liberum.

CARNEADES.

CARNEADES ATHeniensis inter Sophistas scribitur. Philosophice enim mentē pręparauit, & orationis vim in præmagnam extendit grauitatem.

PHILOSTRATVS.

AEGYPTIVM PHilostratū cum Cleopatra regina philosophantē, & Sophistam appellatū, ego quoqꝫ vidi. Postq̃ Panegyricum, ac variū dicendi genus adeptus est, cū mulieribus versabat̄. Quia illa orationis amorē in delitiis habebat, Quare nōnulli in eum hoc Elegiacum concinunt, πανσόφου ὀργὴν ἔχε φιλοστράτου, ὃσ κλεοπάτρᾳ νῦν προσομιλήσας, τοῖος ἰδεῖν πέφανται.

THEOMNESTVS.

THEOMNEstum quoqꝫ Naucratitem publicę philosophantem, comprehensio in Sophistas euexit.

DION.

DIONEM Pruseūm (quoniam de eo dicere opus est) nequaq̃ in omni virtutū genere nouerim. Amaltheæ em̄ Cornucopię erat in dicendo, cū optimis optima dicta cōponens. At Demostenis, Platonisqꝫ voca-

litatem respiciens, quẽadmodũ Megades organis, ita Dioń cum vniuersa simplicitate, quod suũ erat, addebat. Optima in Dionis orationibus cõsuetudinis mistura erat. Cum e ciuitatibus, quæ iniuriis eum affecerãt, graues pœnas exacturus esset, ne mordax qui-
" dem, neq; iniucũdus illis fuit. Sed equorũ more, earũ
" iniuriam potius freno & flagello coercuit. Ciuitates
" optimis legibus munitas quicũq; instituisset, non eas extollere videbat, sed inuertere potius, tanq; si mutarentur, continuo perituras. Erat autẽ ipsi & alterius philosophiæ mos, neq; communis, neq; dissimulatus, sed grauiter cõpositus, & mãsuetudine magna, tanq; condimento cõmistus. Cum ad scribendũ historiam idoneus esse videretur, Getica ædidit. Etenim quãdo tanq; exul errabat, in Getas profectus est. Item Euboeæ, & Psitaci laudem, & quæcũq; non de magnis Dioni curæ fuerũt, ne parua quidẽ, sed Sophistica reputamus. Sophistæ eñ est huiusmodi rebus dare operam. Cum his tẽporibus esset, qbus Apollonius Tyaneus, & Euphrates Tyrius philosophabanẽ, familiariter vtriusq; vsus est, & si inter se dissentirent citra philosophiæ morẽ. Item viri transitũ in Geticas gentes, quia fugę nomine dignũ minime reputarũt, postq; ipse non fugere visus est, neq; peregrinari, quoniã manifeste licet, oculis & auribus se ipse subripuit, & diuersa in diuersa terra faciens. Romanã Tyrannidem extimuit, sub qua philosophia omis admodũ vexabatur. Quare plantando, fodiendoq;. Item balneis & hortis aquam hauriendo, & multa id genus propter victũ operatus, ne studere quidẽ potuit, sed duplici volumine ipse sua cõplexus est. Hoc autẽ erat & Phædõ Platonis, & Demosthenis oratio de legatiõe.

Hic dum castra frequẽtat, in quibus versari solebat, & milites vidit, qui Domitiani cæde in nouas res erũperant, instans periculũ conspiciens non dimisit, sed nudus altare insiluit, & tale carmen Homeri dicere cepit. ἀυτὰρ ὁ γυμνάσθη ῥακέων πολύμητις ὀδυσσεύσ. Et dicens sese ostendit, ꝙ non mẽdicus erat, neqꝫ is quem arbitrabantur. Quandoquidem sapiens Dion erat. Atqꝫ postq̃ ingenti spiritu Tyrannidẽ accusauit, continuo milites edocuit sapere longe melius esse, & ea facere, quæ Romano senatui viderẽtur. Talis autem veri persuasio non solũ animos militũ sedauit, sed eorum etiã, qui res græcorũ minime diligebant. Traianus igitur Imperator cũ aureo in curru sese cõposuisset, quo bellicas pompas principes mittere solebãt, ad Dionẽ cõuersus sæpe dicebat. Quid dicas, nescio, sed te non aliter, atqꝫ meipsum diligo. Orationũ Dionis imagines q̃maxime Sophisticæ sunt, in qbus etsi ipse simplex est, efficax tamen & iacenti similis.

FAVORINVS.

FAVORINVM Philosophum eloquẽtia inter Sophistas predicauit. Ex Arelatensi Gallorũ Hesperiæ ciuitate fuit. Quę Eridano fluuio eminet. Hermaphroditus natus est, & vtriusqꝫ sexus compos, quod sua species præferebat, quando senescens imberbis personã gerebat. Ostendebat idẽ voce acuta, tenui ac stridula, quemadmodũ Eunuchos natura componit. Itẽm in rebus amatoriis vsqꝫadeo callidus, vt adulteri causam e consule viro reciperet. Orta sibi cõtrouersia apud Adrianũ Imperatorẽ, nihil incõmodi passus est. Quare tanq̃ admirabilia hæc tria in vita sua vaticinatus est. Q. Gallus græce loqũeretur, ꝙ Eunuchus

adulterij causas ageret, q̄ Imperatori præstaret, & uiueret. Maiori eñ laudi erat Adriano si Imperator a socio superaret, quem interficere licebat. Nam tunc
» princeps superior est, cũ homini cedit inferiori, q̃ si
» ira superaret. Etenim maior est in hoc diui Impera-
» toris animus. q̃ si sine ratione sæuiret. melius nanq; est ex poetarũ opinionibus ista scripsisse, q̃ qui imperatorum mores bene scripserunt. Pontifex aũt domi
» patrimonio spoliatus, in his rebus, secundũ leges pro
» cedere visus est. Tanq̃ si se sacerdotia dignitate abdicasset, quoniã philosopus esset. Videns Imperatorem de se infestando aliquãdo cogitantẽ, eo q̄ minime philosopharetur, ita hoc modo præuenit. Quod mihi fuit insomnis Impator, hoc tibi dicere opus est. Dion præceptor astare mihi videbat̃, & iudicij me admonuit. Dicens nos non solũ nobis ipsis, sed patriæ quoq; esse natos. Suscipio ministerium Imperator, & meo pareo præceptori. Quare hoc accepto consilio, Sophistas & philosophos frequẽtans Imperator, impatorias sæpe curas illis exponebat. Atheniensibus cũ grauis videretur, concurrentes demum æneam viri statuam diruerunt, tanq̃ bellicosissimi principis. Q; vbi ille cognouit, neq; moleste tulit, neq; in eos irritatus est, a quibus graui iniuria fuerat affectus. Dicebat enim Socratem æneam quoq; statuam ab Atheniensibus fuisse mercatũ, & ab iisdem veneno potius sublatum fuisse, q̃ saginatũ. Herodi Sophistæ familiarissimus iste fuit, a quo sæpe magistri ac patris loco reputatus est. Et cum ad ipsum ille scriberet, hæc dicere solebat. Vbi ego te videbo? & os quãdoq; osculabor? Quare moriens Herodẽ reliquit hæredẽ, non modo librorũ, verũ & domus, atq; scurræ cuiuspiã, qui & Indus erat

mirũq; in modum niger, in Herodis atq; Fauorini io cis habitus. Quippe qui cõuiuantes eos referebat In dicis Attica miscẽs, & erranti lingua, ridiculos ædens barbarismos. Orta Fauorino cũ Palemone cõtrouer sia, Ephesiis sibi fauẽtibus in Ionia præfuit. Et postq; Palemonem Smyrna admirata est, hic Romæ nimis fuit approbatus. Patricij & patriciorũ filij, partim hũc partim illũ efferentes, ambitionis vtriusq; fuerũt au-
" ctores, qua magnũ certamen inter sapiẽtes quoq; vi-
" ros suscitari solet. Quæq; humanã naturam in insene
" scentẽ introducit gloriæ cupiditatẽ. Quare ambitiõis iure venia digni sunt. Verborum autẽ culpa minime carẽt, quæ inter se conserũt. Petulans eñ est ipsa mor dacitas, q̃uis forte vera sit, neq; de his dicẽtem pudor ipse dimiserit. Sophistã igitur Fauorinũ appellant, qa
" sat apposite demonstraret. Sed Sophistam dissentione
" certare sæpe cõtingit, quoniã ambitio, cuius ipse me- mini, propriæ artis æmulatores inuadit. At iocũde, sa pienter & abunde ad dicendũ linguam accõmodaue rat. Nam cũ facili copia dicendi, extẽporali oratione vsus esse dicitur. Quæ aũt ad hospitalitatem faciũt, ea neq; Fauorinũ considerasse, neq; cõspexisse putamus. Quãdo temulenti, imo furẽtis potius, hæc studia sunt adulescẽtis, partim turpiter quidq; agẽtis, partim gla- diatorios ludos, balneaq; curantis. At hos magis inge nuos, & bene compositos esse dixerimus, qui propria orõne sibi philosophanť. Ex quibus optimi fuere Py- ronij. Quos expetibiliores fuisse, haud difficulter iu- dicari potest. Fauorino igiť Romæ disputante, studio rum erant oĩa plena. Etenim quicũq; græcorũ, inepta voce præditi erant, hi nequaq; cum voluptate audie- banť. At illos optima vocalitate, & significãtia propo-

sitōis,ac līguæ deniq; Rythmo, Fauorin⁹ oblectabat. Alliciebat etiā eos reiteratio orōnis,quā illi odā appellāt,ego vero ambitionē,postq; supra demōstrata recinit. Dionē igitur audiuisse dicit,sed ab eo tantū defecit,q̄tum qui nunq̄ audiuerūt. Hæc igit̄ hactenus de his,qui in Sophistarū opiniōe philosophati sunt. Qui vere Sophistæ nominandi sunt,hi profecto fuere.

DE VERIS SOPHISTIS.

GORGIAS.

SICILIA Gorgiā in Leontinis ædidit,in quē tanq̄ in patrē,Sophistarū artem referendā esse ducimus. Si em̄ Aeschilū cōsideremus, & quō in Tragœdia multa cōposuit, ac veste pulpitoq; alto illā instruxit, & cæteris deniq; his rebus q̄ supra scenā, & sub scena agi debēt, idēm inter professores eiusdē artis de Gorgia dicere possumus. Quippe qui concitatæ orōnis,admirabilis vehemētiæ,& spūs autor fuit. Item magna magnifice interpretari, demissiones facere, & exaggerationes. Ex quibus quidē rebus suauis, & elata redditur oratio. Præterea poetica verba ad venustatē, & ornatum adiecit. Quemadmodū igitur facillime prompta oratione vsus est, a principio nobis dictū est. Dum apud Athenienses iam senescēs disputat, multis maximæ fuit admirationi. Sed ne mirū quidē,quando eloquētissimos quosq; iudicio meo suspensos ab ore tenere potuisset,vtputa Critiam & Alcibiadē adolescētes, & Thucydidem & Periclem ad seniū declinātes. Itē optimus quisq; poeta Tragicus. Quē Comœdia sapientē & disertū esse non ignorat, Iambicis vsq;quaq; Gorgiacis vtit̄. In grecorū Panegyricis vsq;adeo venustus est & decens, vt Pythicā orationē ex ara resonare vi-

deat. Ex quo aurũ in Pythij tẽplo reposuit, Olympica oratio, quæ pcellentissima reputat, apud eum versari visa est. Dissidentẽ græciã conspicatus, recõciliauit, reconciliatãq; cõuertit in barbaros, & in barbarorũ natione faciẽda suasit. Epitaphiũ quod ad Athenienses misit de his qui bello cecidere, tale dicit. Quos Athenienses publice cũ laudibus honorarũt, eosdẽ sapientia elatura componit. In Medos & Persas irritaturus Athenienses, & suã mentem in Olympicis exercitaturus, de Græcorum concordia nihil ipse disseruit. Ast vbi ad Athenienses ventũ est rerũ stupidos, quo quidem optato non potiri foret minime strenuũ, in laudandis Medorũ trophæis, ne parum qdem tẽporis contriuit, vt illis ostenderet, qd græca gesta aduersus barbaricas laudes, aduersus autẽ græcos lamẽta repeterent vltra centesimũ, & octauum annũ Gorgias vitã distulisse dicit, corpore non modo a senectute non deflexo, sed erecto quidem incessit, sensibusq; peruiguit.

PROTAGORAS.

PROTAGORas Abderites Democriti auditor, Sophista domi factus est, postq; Xerxes in græciã traiecit, cum Persarum Magis versatus est. Pater ei Mæander fuit, qui diuitiis instructus pmultis ex his qui in Thracia forent, cum Xerxem familiaritate ac muneribus excepisset, Magos licẽtiam puero huic inuenit. Non eñ Persarũ magi Persas instituũt, nisi rex imperauerit. Fateri se dubitare, siue dei sint, siue non, mihi tamẽ videt. Hoc Protagoras ex Persica disciplina prophane locutus. Magi eñ ariolant, quibus occulte operant. Ex manifesto, numinis opinionẽ definiunt, cum videri noluit ab eo quicq; fieri posse, Quare cẽs ter

ras sub Atheniensibus pererrauit, vt plerique iudicant. Vt aliquibus autem videtur ob calculū infestantē, ex Epiro in insulas trāsmissurus. Cum Atheniensiū naues obseruasset toto mari dispersas, paruo deinde nauigio nauigauit. Primus de disputāda mercede cogitauit. Primus negotiū nequaq; reprehensibile graecis
» tradidit. Nam quae sumptu per studiū comparamus,
» longe magis amamus q̄ ea quae gratis. Protagoram cum Plato nosceret venuste enuntiantē, & venustate sua supinū, & quandoq; plus aequo in orōne longiorem, eius dicendi genus longa fabula signauit.

HIPPIAS.

HIPPIAS Eleus fuit. Cuius hoc memorabile fert, q̄ ita valida senectute vsus est, vt audita sibi quinquaginta noīa, eodem modo, quo audiuerat, oīno cōmemoraret. In disputationē Geometriam, Astronomiā,
» Musicen & numeros introduxit. De pictura & scul-
» ptura disputauit, Sed haec alibi. In Lacedaemone ciuitates, Colonias, operaq; lustrauit. Postq; Lacedaemonij, quia rerū potiri voluerūt, tali genere gaudebant. Troicū Dialogū aedidit, cuius haec erat oratio. Nestor in excidio Troiano Neoptolemo Achillis filio ea supponebat, quae exerceri opus est, vt vir bonus aliquis esse videat. Legatione plurimorꝫ graecorū functus est Nec vbi tamē sui gloriā neq; concionādo, neq; disputando disseruit. Plurimū pecuniarum erogauit, & in paruarū, magnarūq; ciuitatum tribubus scriptus est. Aliud tēpus approbans, varia beneq; lucubrata oratione. Graeciam in Olympicis delectauit. Narratione demum non breuissima, sed exuberanti, ac verisimili vsus est. In paucis est poeticis vocabulis delectatus.

PRODICVS.

TANTVM sapientia nomē Prodicus Cius adeptus est, vt Xenophon, Grylli filius in Bœotia relegatus, disputātē audiuerit, corporisq; vadē statuerit. Cū legatus esset Athenas, profectus in senatū, vir cīm ex actissim⁹ est habitus, licet dissone grauiterq; loqueret. Nobiles a nouis, & qui obscuro gñe nati sunt, ita iue
„ stigauit, vt hac venatiōe multa sit nactus hospitia. Pe-
„ cunias exhausit, quas voluptatibus impēdit. Herculis
„ optionē vnā ex Prodici orōnibus, cuius a principio fecimus mētionē, non mō dignā Xenophon reputauit, sed interptatus est. Verū quia Prodici linguā vltra signamus, cū eam Xenophon ad unguē descripserit.

POLVS.

„
„ POLVM Acragantiū Sophistā Gorgias non sine multa, vt aiūt, pecunia exercitauit. Quādo Polus fuit ipse ditissimus. Sūt qui dicāt, hunc primū æquātia cōtraria, & similiter desinētia inuenisse. Sed ne recte q̄dem id asserūt, quia tali splēdore orōnis abusus est, cū nō īuenerit. Quare Plato eū in hac ambitiōe respuēs, o optime inqt Pole, vt secundū te, ipse te alloquar.

TRASYMACHVS.

TRasymachū Carthaginēsem īter Sophistas qcūq; describūt, Platoni nequaq; obseq visi sunt. Qui eū in mordēdo calūniādoq; leonē fuisse fatet̄, p̄seferētis em̄ delatoriā artē ista sūt, & calūniatoris sp̄i i foro ꝟsantis.

ANTIPHON.

RAMNVSIVM Antiphontē, an bonū an malum dici oporteat, haud facile neueri. In his em̄ bonus ap-

pellādus eſt, exercitui ſæpiſſime pſuit, vicitq́; ſæpiſſi-
me. Onerariis ſexagita nauib⁹ Atheniēſibus nauale
auxit. In dicēdo conſulēdove exactiſſimus hoīm viſus
eſt. Propter hæc igiř mihi laude dignus eſt habitus. A-
lioqn iccirco malus iure cēſendus, quia Athenienſem
Democratiā ipſe diſſoluit, & populū in ſeruitutē aſſe-
ruit. Obſcure a pricipio, poſtremo aperte laconizare
videř. Atheniēſiū igiř negotiis Tyrānorꝫ populū adiu
uit. Rhetoricen Antiphōta, quæ nō extet, īueniſſe di-
cūt. Pleriq́; vero inuentā auxiſſe. Nōnulli per ſe ſapi-
entē, pars a pře factū eſſe referūt. Patrē illi Sophilū fu
iſſe memorāt rhetoricæ facultatis pceptorē. Hic alios
ex his qui in ptāte ſiti ſunt, & pſertim Clunię filiū edo
cuit. Poſtq́; pſuadēdi copiā aſſecutus eſt Antiphon, &
Neſtor appellatus, qa de quaq́; re dicēdo oīa facile ſua
deret. Alacres auſcultatiōes pfeſſus eſt, q̄d null⁹ dolor
amantū foret ita grauis, quē non e mente exploderet
Antiphontis Comœdia, grauia iudicia, orōnesq́; ad-
uerſus æquū iuſtumq́; cōpoſitas mordet, q̄d his multi
vendi ſolent, qui maxime periclitātur. Quo ingenio
fuerit, oſtendā. Scd'm diuerſas profecto diſciplinas &
artes, in harꝫ quaq́; viros pſtātiſſimos exiſtiare ſolent.
E medicis admirant, maxie præcellētes. In Muſica &
diuinādi arte ſapientiorē. Itidē in fabrilib⁹, ſordidiſq́;
artibus qui præſtēt, his ſuffragia ferūt. Rhetoricē lau-
dāt. Cratorem tñ ſuſpicanť, tanq́; efficacē & auarū, &
aduerſus iuſtū arte cōpoſitū. Quare nō ſolū multi, ſed
ſtudioſorū eloquētiſſimi hoc modo de arte cognoſcūt.
Graues Rhetores vocāt, exacte cōgrediētes, exacteq́;
exponētes. Neq́; pdarꝫ cognomē quęſtui ponunt. Cū
tali is īgenio fuerit, haud īdecorē eſſe puto. Antiphon
tis Cōmœdiæ fuiſſe rationē ea maxime rephendētis,

quæ sui orōne digna. Dionysio igit Tyrāno impante, in Sicilia mortuꝰ est, sed causas suæ mortis Antiphōti magis ꝙ Dionysio ascribemus. Dionysij nāq; Tragœdias deprauauit, in qbus ille magis sapere, ꝙ in Tyrānide visus est. Nam cū æris pstātiæ ille studeret, psentesq; interrogaret. Quæ cōtinēs insula vel optimū æs ferret. Cū in hunc sermonē incidisset Antiphon, ego inqt optimū apud Athenienses esse scio. Ex quo Harmodij, et Aristogitonis statuæ cōflatę sunt. Hac igitur rōne cæsus est, quia Dionysiū oculte carpsisset, & siculos in eū concitasset. Errauit Antiphon, primū ꝙ Tyrannū lęserit, sub quo viuere magis optauit, ꝙ demi a pplo gubernari. Deinde cū Siculos liberaret, & Athenięses in seruitutē asseruisset, & a fingēdis tragœdiis Dionysiū reuocasset, ipm quoq; a desidia reuocauit, quādo desidiosa solēt esse studia. Tyrāni aut subiectis
" potiores, magis remissi sint ꝙ intēti. Nā si remiserint,
" minus interficiūt, minus quoq; efficiūt rapiūtq;. Ty-
" rānus tragœdiis incūbens ægrotāti medico cōparat,
" sibiq; medēti. Fabulæ em̄ & concētus, nūeriq; chororꝫ
" Itē morū imitatio, quorꝫ nō mediocris vsus nobis ap-
" paret, Tyrānos veluti medicinæ morbos ab elatiōe &
violētia remouēt. Hęc aūt non accusationē Antiphontis, sed erga oēs consiliū esse putamus, ne Tyrānos accusent, neue crudeles mores concitēt in furorē. Orationes eius in iudiciali gñe fuere plures, in qbus cōcitatio affectuū, & quicqd ex arte puenit, magis incūbit quā cōponat. Sophistici ꝗq; alij fuerūt, sed hic in concordia lōge magis, in quo sniæ cum splēdore dictæ insunt, & Philosophi. Item venusta enūtiatio quæ poeticis verbis florida facta est, & multa alia lōge expressa hortisq; expolitissimis perꝙ similia.

CRITIAS.

CRITIAS Sophista etsi populũ destruxerit Atheniensem, mime tñ oĩno malus habẽdus est. Nam ꝙuis sub ipso populus fuerit attritus, Ita tñ mox reconciliatus est, vt nullis ex lege dominãtibus obtẽperaret. elegãter Laconice sæpe sic locut⁹ est. Prode sacra, & propter Lisandrũ muroꝝ fundamẽta iace. Quos ex Atheniẽsibus resistendũ suscitauit e græcia exegit, Laconiã
" cũ edicens bellũ oĩbus iminere. Et si qs fugientẽ Athe
" niẽsem exceperit, impietate ac homicidio triginta Tyrãnos superasse iudicet. Detestabile cõsiliũ cum Lacedæmoniis iniuit, q̃d Attica quæ viroꝝ armẽta quondã pascere dicebat, iã exhausta foret. Qua quidẽ in reꝗ̃m, qui a scelere nomẽ acceperũt, scelestissimus mihi videt. Quippe qui tantũ indoctus in ista subduct⁹ est, præualuitq; nõnulloꝝ sermo, q eũ a Thessalia eiusq; cõsuetudine coinqnatũ fuisse dicũt. Sed mores ita indocti, in vitæ electione, ne oĩno quidẽ inducẽdi sunt. At vbi optimis disciplinis imbutus est. Sñias hic plurimas ædidit. Cũ in tripodẽ se retulisset, vbi Solon Atheniensibus ꝑerat, apud multos causam referre non recusauit, ꝙ nulla ingenij malignitate peccasset. Illud quoq; absurdũ, Socratẽ Sophronisci filiũ, quo cũ vna philosophatus erat, nõ fuisse limitatũ. Quẽ impie sapientissimũ, iustissimũq; iudicarat. Et se potius Thessalorũ, ꝙ illius sancti viri similẽ præstitisse. Apud q̃s insolẽtię, intẽperantiæ, Itẽ Tyrãnidi & ebrietati studuisset. Ne Thessali quidẽ sapiẽtiæ incũbebant, sed paruæ maxieq; Thessaliæ ciuitates Gorgiã Leontinũ respicientes, Gorgiacã orationẽ vsq; quaq; sectabant. Nunc in Critiæ eloquentiã se trãstulerũt. Si quã ingenij sui

ostentatione apud eos Critia quãdoq; fecisset. Quando hic exercitatiõe admodum delectabat, graues illis vel minimos dominatus effecit. Cũ apud eius ꝓuinciæ optimates disputaret, oẽmq; populare potentiã carperet, Atheniẽses præ cęteris errãtes, q; cõmemoranti sibi talia credidissent, grauiter accusabat. Si Critias in Thessaliã venit, Thessalos potius corrupit, q̃ Thessali Critiã. Mortuus est igit̃ sub Trasibuli stipatorib⁹, qui populũ a fuga reuocauit. Nõnullis nequaq̃ vir malus in morte fuisse videt̃, postq̃ demũ funesta Tyrannide vsus est. At mihi cõtra nemo pulchre mori sub his vi-
" sus est, cum quibus nõ recte versatus fuerit. Quas ob
" res viri sapiẽtia & consilia mĩme grecis studuisse visa
" sunt. Nam q̃uis oratio mores plerũq; non fatet̃, a lingua tñ videmur aliena loqui, queãdmodũ tibia canẽtes. Genus orõnis Critiæ fuit sentẽtiarꝝ grauitate, & sapiẽtia præditũ. In venusta orõne erat exactissimus. Quã quidẽ venustatẽ non Dithyrãbis ĩtonabat, neq; ad poetica verba cõfugiebat, sed vocabulis maxĩe propriis cõponebat, et vt natura postulabat. Video nanq; hoĩem dicẽti breuitate loquentẽ, moresq; ĩ defensiõe grauissime mordentẽ. Itẽ neq; male, neq; eneruate Attica lingua differentẽ. In Attica em̃ barbarũ esse, inso-
" lẽtis est & inexperti. Sicut em̃ aurorę radij, ita Attica
" verba in orõne relucẽt. Critiæ cura est disiũcta loco ꝓ-
" ponere. Itẽ ꝑter opinionẽ Enthimema disponere, mirabilitq; enũtiare. Critię certamẽ est. Orõnis spũs sępe defectior. Præterea Zephiri aura leuis & suauis.

ISOCRATES.

SIREN Isocratis Sophistæ ori ꝓminẽs, quasi canẽs institit, & hoĩes rhetorices ꝑsuasionis accusauit, quã

rhetoricis legibus,moribusq; composuerat. Aequata cõtraria,similiterq; desinẽtia non primus inuenit,sed vsus est inuẽtis, Periboles numeri compositionis, & plausus curiosissimus fuit. Et hoc ipsum quãdoq; Demosthenis linguam accusauit. Quippe qui discipulus Isæi,& æmulator Isocratis effectus,eum anĩo Epiphora,Peribole,& verborũ,suarũq; celeritate superauit. Venustas quoq; Demosthenis suasibilior. Cõtra Isocratis dedicatior & suauior. Demosthenicæ grauitatis ponimus exẽplum. Omnibus inquit hoĩbus mors est vitæ terminus, & si eam coercẽs in carcere seruet.
» Bonos aũt viros bona spe fretos,oĩa semper bona ag-
» gredi oportet. Contra vero generoso animo tolerare
» quodcũq; deus attulerit. Isocrates ita suã venustatem exornat. Terra eũ vniuersa sub mũdo iacẽte in duas partes diuisa,& hęc quidẽ Asia, Illa vero Europa vocatæ, ex cõpositis mediũ accepit. Vtputa tributã Ioui regionẽ. In policitis igitur desidiosus fuit,atq; defectu vocis & inuidia Atheniensiũ. Itaq; his qui altero quid melius dixerãt in Atheniensi rep. aduersabat̃, a concione recessit. Neq; tamẽ a cõmunibus rebus studiũ reuocauit. Philippum eũ his quę ad eũ scripserat, Atheniensibus æquiorem reddidit. Et per ea quæ de pace conscripsit Atheniensiũ animos a mari diuertit, tanq̃ in eo male audiẽtes. Panegyrica huic fuit oratio, quã in Olympicis recitauit,Græcisq; suasit,vt quiescentibus domi criminibus, expeditionẽ in Asiam cõpararent. Hæc igitur q̃uis pulcherrima orationũ, causam tamẽ ostendit, q̃d ex his quæ a Gorgia diligentissime dicta sunt,adiecit. Optima aũt lucubrationũ Isocratis Archidamus,& Amartyrus inscribit̃. Huius eũ prudentiã prosequit̃, dũ Lacedæmoniis res gestas in Leu

tricis refert. Cuius nō accurata solū verba, sed cōposi tio perspicua. Oratio ita sollicita, vt & furiosam eius partē, & qđ de Hercule dicit, & bobus cū con sideratia enumerarit. Amartyrus robur in nūeros cōglutinatū oñdit. Sēsum em̄ ex sensu in Periodos terminat æqui mēbres. Huius aūt viri auditores fuere multi. Ex his eloquētissimus rhetor Hyperides. Theopompū Chiū, Cumæūq; Ephorū neq; calūnia, neq; admiratiōe affe cerim. Qui a Comœdia putāt Isocratē morderi, tanq̃ Tibicinarij fabri filiū, Aedepol aberrant. Si quidē pa- ter eius Theodor⁹ fuit. Quē Atheniensiū tibicinariū vocant. Iste neq; tibias facere, neq; in sordidis artibus aliud quicq̃, neq; in olympicis. Si quid e tenuibus ar tibus operatus esset, statuā sortitus est. Cen tesimū cir citer annū nactus Athenis extremū vitæ diē obiuit. Ex his qui in bello cæsi sunt, hūc vnū esse reputamus. Nam postea quæ apud Chironiam facta sunt, erroris Atheniensiū auscultationem tolerare non potuit.

AESCHINES.

DE AESCHine Atrometi filio, quem Sophisticæ artis, quæ secūda fuit, principatū tenuisse dixim⁹, hęc considerare opus est. Atheniensiū resp. duplici factio ne laborauit. Nā alteri regi sese gratificabant̃, & Ma- cedonibus alteri. vnā Peanicus Demosthenes foue- bat ex his qui regi gratificari studebāt. Ex his qui Phi lippum respiciebāt Aeschines Cothocides erat, pecu- nia his ab vtroq; mittebat̃. Rex per Athenienses Phi- lippum exercebat, ne in Asiam traiiceret. Contra Phi lippus Atheniensiū vires, tanq̃ traiectionis impedi- mētum, soluere conabat̃. Quare ab Aeschine & De- mosthene vterq; seditionē auspicatur, & hinc alter al-

teri regi negotiabať. Hoc ex contrariis moribus, meo iudicio, prouenire videť. Ex contrariis nanq; inter se moribus odiū oritur, ne aliam quidem causam habet. Propter hæc igiť inuicē diffidebant. Aeschines enim
" potator iucūdus & solutus videbatur, & totū id gra-
" tiæ ex Dionysio hauserat. Nam sub minus grauiter suspirātibus, adulescētiæ tēporis chorum deplorauit. Contra hic sobrius videbatur, & supercilio grauis, aquamq; bibebat. Quare inter difficiles & morosos, vel multo maior scriptus est. Postquā ad Philippum vterq; legatus missus est, diuerso ingenio, hi fuere collegæ. Hic in agenda legatiōe diffusus videbatur, & iucundus. Hic vero difficilis ac semper studiosus. Sermo qui de Philippi famulatu intercessit, discordiā eis intēdit. Quādo Demosthenes e sermone excidit. Aeschines, cum aspidem vterq; non respiceret. Quod gestum est in Tamynis, quo Athenienses Bœotas superarūt, cōmemorauit. Quare ab eo publice coronatus est, & in aliis quoq; victoriæ nūtiis temeritati pcipiti vsus est. Cum Demosthenes eū accusaret, tanq; Phocice perturbationis auctorē, Athenienses causam cognouerūt. Et Antiphontē de stulto contra decernentem iudices ceperunt, & ex Ariopago adegerunt, ut sibi de sacerdote in Delo cōsentiret, Pytagorasq; promulgatus nequaq; ad multos perfugit, quod in Elathia Philippum non præfecerit placidis sententiis, & verbis, Pyleam conturbaturus nullo imperio fugæ adactus Aeschines, sed ignominia ductus, qua suffragiis cadens Demostheni Cthesiphōtiq; succubuerat, se clā Athenis eripuit. Primo impetu ad Alexādrum peregrinari statuit, Babylone ac Susis agentē. Cum Ephesū appulisset, & Alexādri mortē accepisset, nego

tiis Asiæ circũuentus, Rhodi subſtitit. Quãdo insula erat ad studendũ apta,& Sophiſtarum ſchola ibi cele- berrima vbi vitã egit,ocio & muſis incũbens,& Atti- ca Doricis moribus imiſcẽs. Cum oratione per ſe eru ditã diuina quadã copia diſpoſuiſſet,primus hanc lau dem tulit. Diuina eñ oratio in Sophiſtarũ gymnaſio nullo modo verſaẽ. Ab Aeſchine igiẽ diuino quodam numine afflato, pinde atq; ab his qui cœleſti ſpũ per- citi oracula reddũt, talis oratio ſumpſit initiũ. Plato- nis et Iſocratis factus auditor,ex ingenio multa p hos adiecit.In orõne elegantia & ſplendor. Itẽ delicata ve nuſtas,& magna cũ grauitate iocũditas,Hoc dicendi genus lõge melius q̃ imitatiõe ſubduci.Ex orõnibus Aeſchinis,vt pleriq; opinanẽ, quarta oratio,quæ De- liaca inſcribiẽ,eius linguã oĩno mentiẽ.Orationẽ etiã circa Amphiſſam,q̃bus Cirrhæa dedicaẽ, neq; diluci- de,neq; accurate diſpoſuit.Cũ Athenienſibus,vt De- moſthenes inquit,male cõſuleret,in orõnibus aũt De liacis, in q̃bus de ſermone diuino, de genere Deorũ, deq; antiquorũ oratione tractaẽ, ita concitate rẽ legit & corã Atheniẽſibus decertauit,vt an e ſacerdote De liaco caderet,ne parui quidẽ momẽti eſſe reputarent. In tribus vero orõnibus Aeſchinis lingua definiẽ. In orõne contra Timarchũ,in defenſione legatiõis,& in accuſatiõe Ctheſiphõtis.Quarta eius lucubratio ſunt epiſtolæ,ne multæ q̃dem ꝓcacitatis,tamẽ linguæ mo- riſq; plenæ. In morali orõne ſe Rhodiis pulcherrime oſtentauit.Nam cũ orationẽ in Cthesiphontẽ publice quãdoq; legeret. Et admirarẽtur illi quomodo in tali oratione ſuccubuerit, Athenienſeſq; carperent, ille tunc nulla vos(inquit)admiratio teneret, ſi Demo- ſthenem contra orantem audiuiſſetis. Vbi non modo

inimici laudem constituit, sed iudices quoq; accu-satione liberauit.

NICETES.

NOS Aribarzanem Cilicem, & Xenophontẽ Siculũ, item Pythagorã Cyrenaicum ptermittentes, qui neq; nouisse, neq; nota exposuisse visi sunt. Sed nobiliũ Sophistarũ inopia, sub eis græcis studere cogebantur. Quẽadmodũ annonę charitate adacti sępe hoĩes, ordeo vtunt. At Nicetem Smyrneum accedem⁹. Hic em̃ sciẽtiã in angustũ redactam accipiens, ei aditus lõge clariores dedit, quibus ipse in Smyrna eguit. Cũ supra Ephesum portis ciuitatẽ coniunxit, & per magnitudinẽ facta verbis æquauit. Vir enim iste melius Iudicialia iudicialibus, & Sophistica sophisticis mira dexteritate & certatim vtraq; coartasse visus est. Iudiciale nanq; Sophistica quadã comprehensione exornauit. Contra vero Sophisticum, iudiciali firmamẽto corroborauit. Hoc aũt dicendi genus ab antiquo Politicoq; descendit, Bachicoq; Dithyrambo perq̃ simile. Sentẽtias proprias & admirabiles, non secus atq; bacchantium Thyrsi mel & examina lactis ędidit. Cũ magnus haberet, neq; Smyrna ipsum veluti virũ admirabilẽ, Rhetoremq; præstantẽ aduocaret, ne vlla qdem admiratione in populũ affectus est. Immo cũ causas apud multos ageret. Timeo inquit magis populũ ex-
„ tollẽtem q̃ mordentẽ. Cum Telonus aduersus eũ in
„ iudicio aliquid quãdoq; auderet, & subinde diceret, vt oblatrare desineret, multo vrbanius Nicetes profecto respondit. Tu quoq; mordere desine. Impatorio iussu, Alpes & Rhenũ peregrinatus est. Cuius quidẽ peregrinatiõis hęc causa fuit. Præfectus cui nomẽ Ruffus

erat,Smyrneos aspere morosecꝫ regebat.Cui Nicetes aduersatus,Vale inquit.Necꝫ amplius iudicantē adiuit.Hic aūt eo tempore quo vni ciuitati prꝺfuit,nullo modo hæc grauia æquo animo ferenda putauit.Cum Celtica castra curaret, pristinæ iracundiæ recordatus est. Quādo successus & alia prosperitatis genera homines efferūt, & non earū tolerantia rerū, quas ante fœlicitatē humana rōne tolerabat. Ad Neruā imperatorem multa grauiter,et perniciose de Nicete scribit.

» Cui Impator ista rn̄dit,reū audi et si nocentē inuene-

» ris,ex eo supplicia sumito.Hęc Nerua scribebat nō vt Nicetē publicaret,sed vt Ruffū ad veniā pararet.Ruffus tn̄ talem virū sub eo natū necꝫ interficere,necꝫ alium quenquā dedere ausus esset, ne a quo inimici Iudex cōstitut⁹ fuerat,Impatori grauis videret̃.Propter hæc igit̃ per Rhenū & celtas Nicetes iter fecit,ad se defendendū veniēs,tanto stupore Ruffum affecit,vt plurimū supra Nicetē lachrymarꝫ effuderit. Reputās per q̄s aquas ad se penetrauerit.Cū eum non mō illesum sed Smyrneis æmulatorib⁹ circūspectū dimisit.Heraclides Licius nōnullis post tēporibus Sophista sat bn̄ castigat⁹,hunc virū Nicetē depurgatū inscripsit. Sed cū Pigmea colosso īposuit frugū primitias ignorauit.

ISAEVS.

ISAEVS Sophista Assyrius adulescētię tēpus voluptatibus impēdit. Siquidē a vētre & ebrietate superabat̃.Tenuia vestimēta induebat,& fere frequētius, eacꝫ aperte ferebat. Inter viros ꝑdiens,sic aliquid sæpe mutabat, vt alter ab altero videret̃. Cum ridiculosum se euasurū reputaret, sententiā personācꝫ dimisit. Cū Lyræ tibiarūcꝫ sonus nondū scenæ obtigisset,

Lydia sagulorumq; infecturas & mensas coercuit, & amare intermisit, tanq; si priores oculos permutasset. Rhetore igit. Ardio cum interrogante, si qua sibi pulchra videret. Nimis modeste Isęus profecto respondit
" se oculorũ morbo (inquiens) iam laborare desiisse. In
" terrogãte ipsum altero quis optimus pisciũ, alitumq;
inter obsonia foret. Hæc Isęus inquit desine dilig ẽter
" attẽdere. In excrementorũ horto, cum Tantalo veni.
" Sæpe etiã percontanti talia demõstrauit, oẽs profecto
" voluptates vmbras esse & somnia. Cũ Dionysius Milesius eius esset auditor, & cum canendo declamaret, Ionicũ adulescentẽ eum esse dicebat. ego autẽ te canere nequaq; docui. Cum Ionicus apud ipm adulescentulus admiraret, q de Xerxe. Niceti magnifice dictũ est. Q; regia videlicet naui, Aegina circumduximus. Tunc Isęus in risum late profusus, stulte (inquit) quonã modo afficeris. Ne extẽporales quidẽ declamationes egit, sed ab aurora in meridiẽ vsq;quaq; cogitatas genus orõnis exercuit, neq; circumspectũ nimis, neq; aridũ, sed q superabundãtia careret, et vt natura postulat, rebus satisfaceret, easq; breuiter exponeret, ac vniuersam deniq; causam breuiter cõprehenderet. Isęi inuẽtio, quemadmodũ in pluribus aliis, ita in his maxime apparet. Cum Lacedæmoniis cm contẽdens de muro decernẽtibus, Homeri carmĩe sic breuiter locutus est. Clypeus cũ clypeo certat, & cũ cimice cimex,
" & cũ viro vir. Ita instate Lacedæmonij, & muro mu
" niamur. Cum Pythona Byzantiũ accusaret, tanq; ex oraculo ꝑditionis alligandũ. Qua quidẽ proditione Philippus castra mouit. Totã controuersiã tribus sententiis cõplexus est. In his inquit tribus mea dicta versant. Pythonẽ proditorẽ Deo vaticinãti, populo ligãti,

& Philippo castra mouenti accusabo. Alter enim oraculum non dedisset, nisi quis esset. Alter non ligasset, nisi talis esset. Tertius non castra mouisset, nisi per quem venerat, non inuenisset.

SCOPELIANVS.

DE SCOpeliano Sophista differendũ est, sed prius illi mordendi sunt, qui ei detrahere conant̃. Sophistarũ nanq; circulo eum indignũ esse reputãt. Quem Dithyrambicũ incastigatũ & crassum appellant. Hæc de isto dicũt, qui in dicendo graciles sunt, & languidi, atq; nihil ex tẽpore ꝓnuntiantes. Homines eñ suapte
" natura inuidẽt, Magnos eñ parui calumniant̃, formo
" sosq; deformes. Item leues & veloces, tardi & loripe
" des, præterea audaces timidi & lyricos a musis alieni,
" Atletes in exercitati. Neq; mirari opus est, si qui lin
" gua impediti & muta voce prædit eã respicientes & nihil magni sentiẽtes, neq; alij sentienti cõsentientes, hoiem grecorũ promptissima, audacissima, maximaq; exponentẽ respuũt, improbantq;. Quemadmodũ igitur virũ ignorauerint, & qualis ipsi, domusq; forma fuerit, ostendã. Pontifex Asiæ fuit ipse, suiq; progenitores, & omnes a patre nati, & corona non mediocri super diuitias, Ecce gemini nascunt̃, & ambo iisdem linteolis obstringebant̃, cum mittendi essent fulmine concutit̃ alter, alter vero cũ concusso simul iacens, ne vllum quidẽ in sensu nocumentũ passus est. At fulminum ignis ita grauis est, & sulfureus, vt in eadẽ valle hos per stuporẽ interficiat, his vero auditũ, lumenq; eripiat. Nõnulli vero fulmine mẽte attoniti, stupidiq; reddunt̃. Sed nihil horũ Scopelianus passus est. In ꝓfundã enim senectutẽ intẽpestiuus & ĩteger ipse per

uenit. Hoc aũt vnde mirer tibi ostẽdere velim. In Lemno sub maxima quercu, messores octo cœnabant, qui quidẽ locus insulæ cornu appellat̃, vbi portus inflexi cornu speciẽ præfert. Cum quercus a nube magna circumuenta foret, cõtinuo demisso fulmine, illa de cœlo tãgitur. Messores stupore attoniti, prout quisq; forte operabat̃, ita occubuit. Hic em̃ poculũ efferens, hic vero bibens, hic lauans, hic aũt comedens, desyderati & nigri om̃es, non secus atq; statuariorũ æra in feruentissima officina, anĩas amiserũt. Hic aũt quid haud impiũ nutriebat̃, vt mortẽ e fulmine iminentem q̃ duri agriculæ euitare nequiuerũt, ipse fugeret, illesisq; sensibus & mẽte promptus, & somno potẽtior maneret. oĩs enim languor sibi aberat, obticẽdi facultatẽ. Nicetem Smyrnæum dilucide declamentem, multoq; plus spiritus in iudiciis emittentẽ adiuit. Cum aũt Clausomenij indigerẽt, vt declamationes domi suæ fierent, easq; plurimũ profuturas reputarent, si vir talis eos domi erudiret, hoc certe haud incõcinne recusauit, dicẽs. In cauea minime canere Philomenã, tanq̃ nemus aliquod vocalitatis suæ Smyrnã reputauit, & sonoritatem ibi q̃ dignissimã iudicauit. Sicut em̃ inter organa Megas, ita Smyrna vniuersa Ionia Musęo nimiũ ciuilis effecta, ordinẽ continet integriorẽ causæ, quibus pater ex leni & mansueto ei difficilis factus est. Non modo aliquæ, sed plures pluresq; dicuntur. Ego vero quod verissimũ est, referã. Post Scopeliani matrem alterã mulierem semigamiã quidem, & illegitimam senex ille duxit. Hic aũt talia videns admonuit adegitq;. Quod quidem intẽpestiuis, iniucundũ. Hæc rursus aduersus eum fabulam composuit, quod eam amaret, & eius errorẽ minime toleraret. Quinetiam

& cocus senis famulus, cui Cythero cognomē erat, calumnias cōmentat᷑, vt tanꝗ in comico actu dño assentaret᷑. Et his vtitur verbis filius. O dñe te oīno vult interficere, neq; inopinatā, & multo post tempore futurā mortē senectuti tuæ daturus est, sed ipse autor tendit insidias. Immo manus meas ad patrandū facinus, venena in te perniciosissima cōparauit. Quorū quæ maxīe presentaneū me tuis obsoniis imponere iubet. Libertatē, agros, domū, pecunias, & quodcunq; domi tuæ habere velim, obtēperanti mihi pollicet᷑. Abnuēti vero, verbera, tormēta, crassos cōpedes, grauē κύφονα. His aūt assentationibus dominū circūuenit, qui propediē moriturus cum sua disponeret, ab eo scribit᷑ hæres, & filius, oculus, & oīs anima appellat᷑. Neq; id admirari opus est. Postꝗ senem amantē allexit, & per ætatē, & per amorē æque delicantē. Ex iunioribus eīn amātibus nemo est suę mentis cōpos. Quia Scopeliani iuuentute, forensiq; vigore potentior videbat᷑, si de legatis cum eo certaret, & aduersus illius vehementiam, illius quoq; diuitias intēderet. Item rē familiarem exhauriret, ac pecuniarū exuberātia oēs simul linguas, iudicūq; suffragia mercaret᷑. Victoriam oīno referre sperabat. Quare Scopelianus, quæ Anaxagoræ sunt pecudū, quæ vero sua, seruorum pascua esse dicebat. Cytherus illustris in ciuitate factus, iam consenescens, vidensq; se opibus obnoxiū, & sat tibiq; despectum, & ab eo viro plagis affectū, a quo creditas pecunias repetebat, supra domū Scopelianum adiuit, obliuionē iniuriarū, & iram adesse dicens, se patris domū accepisse, & partē domus quæ magna erat ei dimissurum pollicet᷑, ne minus ingenue in ciuitate versetur. Item agros duos maritimos concessurū. Quin eīa in

hunc vsq; diem pars domus, vbi habitauit, Cytheri æ-
" des appellant. Hæc aũt ne ignorent. Iccirco dicta sunt,
" vt oĩbus extet, homines non solũ dei, sed inter se mu-
tuo esse ludos. Scopeliano in Smyrna studente ne ma
gnũ quidem fuit in eam Ionas, Lydos, Cares, Meoni-
as, Aeoliasq;. Item ex Mysia & Phrygia græcos cõue-
nisse. Quandoquidẽ iste gentibus proximus erat adi
tus. Quippe quę opportunitas maris, & terræ portas
habebat. Iste Capadocas, Assyrios, Aegyptios, Phœni
ces. Item Achiuorum approbatissimos, & vniuersam
Atheniensiũ iuuẽtutem induxit. Ocij & negligentiæ
opinionẽ in multos effudit. Postq̃ ante tẽpus exercita
tionis, pro finibus Smyrneorũ in rep. versabatur. Per
spicuo quoq;, & magnanimo ingenio abutebatur, &
" parꝝ interdiu studebat. Vigilãtissimus aũt mox hoĩm
" factus nox dicebat. Tu enim plurimũ diuinæ parti-
" ceps es sapientiæ. Eam eñ suarũ lucubrationũ coope
" ratricẽ effecerat. A prima eñ vigilia noctis vsq; in ve
sperã studium intẽdere dicebat. In omni poematũ ge
nere profecit, Tragœdias ædidit, cũ præceptoris sono
ritate decertans. Hinc nimia admiratiõe Nicetes affi-
ciebatur. Homericos impetus in orationẽ transfere-
bat, e Sophistis maxĩe cum Gorgia Leontino versa-
tus est. Et cum his quoq; Rhetoribus, qui splendorem
haberẽt. Plus gratiæ habuit q̃ meditatiõis, Ionicis eñ
accõmodatũ est vrbanitate vti, & ridiculis orationes
aspergere. Triste eñ & incognitũ est, & iniucũdum.
Sæpe in populũ soluta persona prodibat, & prȩsertim
" cum iratus erat, concionẽ habiturus. Aspectus clari-
" tate transfixum populũ dimittebat. In iudicijs aũt sibi
" mos erat, neq; pecuniã amare, neq; maledicentiã. Pri-
" mum eñ se ipse instruebat, neq; sub frigidis rebus eũ

„ tentarent. Hoĩes sermone mordaces, qui maledicẽdo
„ animũ se ostentare arbitrant̃, temulentas vetulas, ra-
„ bidasq; vocabat. Declamatiões quęstu agitauit. Nam
alius alij quęstus est, veluti se quisq; domi habet. Pro-
dibat in publicũ non vt superbus, vel cõmotus, neq;
timidus, sed vt pro sua gloria certantẽ, & se errare mi-
nime timentẽ prodire par est. A subsellio delicate di-
sputabat. Cum rectus dissereb at cõuersionẽ, robur ha
bebat oratio. Neq; intus neq; in turbã respiciebat, sed
tanq; ad breue tẽpus exiens, recẽtia cuncta pronũtia-
bat. Inerat ei sonoritas & vox haud iniucũda, Et sese
quãdoq; cum auditoribus suscitãs sibi femur deplecte
„ bat. Ad exornandũ coloribus orationẽ, & ad dicendũ
„ in vtrãq; partẽ, optimus erat. Itaq; multo admirabili-
or in vigore causarũ, & longe magis si Medorũ cau-
sas, quibus Darij & Xerxe inerant, declamasset. Has
ẽm iste prae cęteris Sophistis optime egisse. Quinetiã
exponere scientibus tradidisse visus est. In illis enim
diligentiã & in barbaris moribus leuitatem dissimu-
lauit. In illis etiã causis tanq; bacchatus, concuti dice-
bat̃. Et dicente quodã se circa Palemona timpanizare,
Scopelianus tali cauillatiõe captus, timpanizo inqt,
„ sed Aiacis scuto. Regales eius legationes multae. Sed
„ quaedã bona fortuna hũc legationẽ agentẽ secuta est,
atq; optima illa quae de vitibus. Non ẽm solũ a Smyr-
neis, qui vt plurimũ, sed ab vniuersa simul Asia lega-
tus missus est. Legationis sententiã ostẽdam. Vineas
Asiae non esse habendas regi videbat̃, quinetiam qui
plantatae sunt, euellendas esse, neq; in posterũ de viti-
bus quicq; esse plantandũ, postq; in vino seditionẽ agi
tare videbant̃. Legationi cõmuni viro opus erat, qui
tanq; Orpheus, Thamyrisq; super his oblectare debe

ret.Scopelianũ igitur omes eligunt.Hic autẽ vt ex superabundãtia legationẽ roboraret. Veluti non solum adhoc redire putãs,vt plantare liceat,sed multa quoq̧ non plãtantibus imponere. Hoc modo cõtrouersiam de vitibus approbauit. Dicta quidẽ ostendit. Oratio in his perq̧ admirabilis. Hęc oratione demonstrauit. Dona eñ esset assecutus,quę a rege tribuunt.Item cognominationes multas & laudes.Splendida nanq̧ sapientiæ cupida cum Iouiã secuta fuerat. Post vbi venit Athenas Atticus Herodis Sophistæ pater hospitio recepit. Quippe qui magis hunc in arte Rhetorica,q̧ Gorgiam quandoq̧ Thessali admirabant.Quicunq̧ olim Rhetorũ interpretes erant, eos in vestibulo domus, non secus atq̧ si sibi filium cõtemerassent, lapidibus peti iussit. Adolescens tunc erat Herodes, & adhuc sub paterna potestate viuebat. Cum rogaretur vt ex tempore declamaret, nequaq̧ audebat,neq̧ in id vsq̧ tẽpus cum Scopeliano versatus est.Neq̧ ex temporalitatis impetum noscebat. Quare sibi haud ignota fuit peregrinatio viri,postq̧ eum docentẽ audiuit,& ex tempore sua verba & sensa disponentem, ab eo non parũ instructus, & confirmatus est. Quin etiã cum patre permissurũ intelligeret secundũ hospitis Ideam declamauit. Pater eum imitatione dignum reputauit.filio quingẽta talenta, & quindecim Scopeliano dedit.Hic autẽ quod pater ex domo sua totidem Scopeliano superaddidit.Item pręceptorẽ suum appellauit. Hoc autẽ hospiti, versante Herode, fontibusq̧ Pactoli fuit longe suauius.Quã igitur in legatiõe fortunatus fuit,hinc coniectare licet.Smyrnei eñ pro rebus suis legato indigebant, & maximarũ rerum,erat ipsa legatio. Consenuerat iste, neq̧ peregrinationem

amplius tolerare poterat. Polemone qui nondum ta-le munus obiuerat. Quare pro bona fortuna oraturus Scopeliani eloquētia indigere videbatur. Quem cum in concione circumuenisset, da mihi inquit tuis armis armari, quæ me similem reddant, vt Achillis arma Patroclum. Perurbanum quidem a Palemone dictum. Item Apolonius Tyaneus, qui humanum genus sapientia superauit, Scopelianum inter viros admirabiles statuit.

DIONYSIVS.

DIONYSius Milesius, siue vt pleriq; dicūt ex nobilissimis parētibus natus fuerit, siue vt nōnulli ex ingenuis, id ex parte dimittat. Quandoquidē virtus familiā illustrauit. Nam ad maiorū gloriam confugere, eorū profecto est, qui suorū tantum laudē venerātur. Cum Isæi auditor esset viri, vt aiebat, suapte natura eloquētis, hoc satis expoliuit, & ante hoc bonū sententiarū suauitatē adeptus esset, non vt pleriq; Sophistarum in voluptate, ebrietate, versabat, sed apud familiares dicens eas se ponebat. Quia summo digito & non concaua manu mel prælibare opus est. Quemadmodū in oībus quæ ab his dicta sunt. Dionysiū dialecticū, morali, legitimoq; certamine multū valuisse manifestū est. Ita vel maxime in Cheroniæ lamētatione. Nam cum Demosthenē in senatu post Cheroniam lamentationē inducentē percurrisset insuauē orationis venā ipse desiit. O Cheronia perniciosus ager. Et rursus o transfuga ad Barbaros. Bœotia suspiria, suspiria ducite aduersus terrā Heroes. Prope Platęas victi sumus. Et rursus in iudicialibus cū de expositione Archadica loquit̄, forum belli cōpositū est, & Græcorum

mala nutrit Archadia, & bellum nullā causam habens nos circūuenit. Talis aūt in vniuersum Dionysij erat Idea, per quā sibi Isæi more tēpus consyderās, quę meditationis sunt, vltro accurrebāt. Rumor de Dionysio dictus, qui tanq̃ Chaldæorū artib9 discipulos memoriæ facultatē edocebat. Vnde ꝓuenerit, ostendā. Memoriæ artes neq; sunt, neq; fuerunt. Artes ēm memoria dedit. Ipsa vero ne vlla quidē arte cōprehendi po
„ test. Siquidē est peculiare naturæ donū, vel immorta
„ lis aniæ pars. Non ēm quandoq; mortalia reputātur
„ humana, neq; edocta discimus, si memoria cū hominibus ipsa versat̃. Quam siue matrē, siue filiā temporis, appellare opus est, iam ne a poetis quidē dissentire videbimur. Adhæc quis ita in suā gloriā ignauus inter sapientē annumeratus, vt tanq̃ præstigiator inter adolescentes ea crimineť, quæ recte didicerit. Vnde igiť audientibus hæc memorię vis quæ Dionysij sunt inexplebilē afferunt voluptatē, et postq̃ dimissa sunt, cū maxima auditorū delectatione se repeti sæpe coegerunt. Qui aūt ex iuuenibus dociliore sunt igenio, cuius sentētiis facile informauere, & exercitatiōe magis enūtiant, q̃ mente concipiant. Vnde memoratiui nuncupātur, tanq̃ id arte didicerint. Quare pleriq; agitati, Dionysij declamatiōes verboꝝ fata esse dicunt. Vt puta vbi breuiter locutus est, ibi aliud alij adiiciūt. Magnus igiť ab illis ciuitatibus reputatus, quæcūq; sapientiā eius admirabanť. Maximus aūt ab Imperatore iudicatus, Adrianus ēm eum humiliū gentium Satrapam designauit. Item inter viros equestris ordinis, & eos qui in Musæo cōmessantur, publice numerauit, Musæum ēm Aegyptia mensa est, quæ ex omni terrarū orbe eloquētissimos quosq; viros cōuocauit.

Cum plurimas ciuitates adiisset,& cum gentibus di-
uersorũ morum versaretur, nimiumq; amaretur, neq; in-
solentẽ causam ipse suscepit, vt modestissimus & dili-
gens videretur. Qui aũt Dionysio imponunt Araspam
Panthiæ amatorẽ, Dionysij profecto numeros igno-
rant, ignorãtq; aliam interpretationẽ, & artis Enthi-
mematon experiẽtia carent. Non eñ Dionysij est lu-
cubratio ista, sed Celeris, artis huiuscæ scriptoris. Ce-
ler eñ iste impatoriarũ epistolarũ bonus pfectus, ex-
ercitatiõe nequaq; abutens, adolescentiæ tẽpore, Dio
nysio aduersatus est. Neq; illa mihi ptermittẽda sunt,
quod Aristeus Græcorũ antiquissimus eorũ qui apd'
me sunt, ista audiuerit, & de Sophistis plurima noue-
rit. Dionysius in magno gloriæ splendore consenuit.
Mox Polemon Dionysio nullo modo notus effloruit
Sardis peregrinatur, vt cum centũuirali iudicio, quo
Lydia gubernatur, causam ageret. Cum Dionysius Sar
dis vesperi aduẽtasset, Dorionẽ iudicem rogauit. Dic
mihi (inquit) Dorion, est ne hic Polemon. At Dorion,
vir (inquit) Lydorũ ditissimus in arte admittendi pa-
trimonij periculũ adductus e Smyrna duũ talẽtorum
mercede Polemonẽ conduxit, & cras in causam pero-
rabit. Ad hæc quale lucrũ dixisti, si mihi auscultaueris
q; etiã nondũ in eius experientiã præuenerim Pole-
monis. Esto venit Dorion inquit adulescẽs magnum
nomẽ adeptus, vt euerteret. At dormire nõ permittit
Dionysius inquit, immo in saltũ cor, mentẽq; ducet.
„Cogitanti & vt multi laudatores eius affirmant, hos e
„nouẽ fontibus scaturire videt, qui linguã vlnis, veluti
„Nili inundationẽ, metiunt. Tu autẽ mihi hanc dimit-
tito sollicitudinẽ, si quid plus minusve dictũ fuerit in
me vel illo attẽdito. Dorion modestissime respondẽs

" id ipse inquit Dionysi in te vel illo melius iudicabis?
" Tu em̃ ea sapientia prædítus es, vt teipsum noscas, &
" aliũ non ignores. Dionysius eũ in iudicio disceptantẽ audiuit, & inde abiens robur (inquit) habet Athleta iste, sed non a palæstra. Hæc vt Polemon accepit, ad Dionysij cõtinuo ianuã properauit, vt ei declamationem indiceret, et nõ sine decore cũ eo decertaret. Qui cum venisset humeris innitens, non secus atq; illi, qui
" palæstram in stadio inituri sunt, perurbane despexit.
" Fuerũt inquit, fuerũt fortes quãdoq; Milesij, & viro-
" rum illustriũ & tota terra sepulchrũ. Dionysij statura in nobilissima Epheso sita est, ipse vero in foro iuxta Ephesi locũ, vbi iussit, sepultus est. Primã infantiæ vitam in Lesbo degit.

LOLLIANVS.

LOLLIAnus Ephesius, primus Athenis in subsellio prçsedit, & Atheniensi populo in expeditiõe præfuit. Hæc em̃ præfectura designatũ eum ad bellũ eduxit. Nunc escam & fori cibaria curat. Cum tumultus de vẽdendo pane orireť, & Atheniẽses de eo annonæ præficiendo cogitarent, Pancratius Cynicus, qui post hæc in Istmo philosophatus est, ad Athenienses veni-
" ens, non est Lollianus, inquit, panis venditor, sed ver-
" borũ. Quibus quidẽ verbis, ita Athenienses in seditionem conuertit, vt lapides qui præ manibus erant, in eum iacerẽt. Annona ex Thessalia aducta, cum pecuniæ publicæ non extarẽt, suis familiaribus symbolum persuasit, collatã pecuniã congessit. Quod quidẽ viri fuit perq; magnifici, & in rebus pij, valde sapientis. Illud aũt iusti quidẽ, & beneuoli. Nã pecunias, vt mercedem obsequio referret, collatoribus reddidit. Arti-

ficiosissimus, prudētissimusq; hic videbat̃ esse Sophista. Cum Epichirematicũ in artificiosa excogitatione sitũ satis elaboraret, abunde eloqueret̃, intelligēda intelligeret, nihilq; superuacaneũ instrueret, orõnis aũt suæ splendores corruscationis more repente micãdo, desinebãt. Quod quidē etsi in oĩbus, in his tamē plurimum extat. Nam cũ Leptinē legis accusaret, postq; ex Ponto frumentũ Atheniensibus deuehebat̃, sic vehementiã suscitauit. Os Ponti lege clausum est, & Atheniensiũ annonã pauca prohibēt prælia. Et hoc Lisander nauali bello potēs, Leptinesq; legislator præstare potest. Cum Atheniensibus pecuniarꝝ inopia de vendēdis insulis decernētibus intercederet. Sic spũm concepit. Solue o Neptune supra Delon gratiã, & illi venditæ cõcede fugã. Isæi more erudite eloquebat̃, cuius olĩ fuerat auditor. Mercedes generosas vēdebat. Consuetudĩes nõ declamatorias, sed p̄ceptorias adhibebat Duas Athenis statuas sortit⁹ est, alterã in foro, in breui nemore alterã. Quod quidē ipse plantasse dicit̃.

MARCVS.

NE BYZantium quidē Sophistam Marcũ omiserim, cuius gratia, quãuis a gręcis cederet, si qualis fuit talem ostenderē, nullo pacto gloriã iste suã sortietur. Marci profecto genus, in priscũ Byrrantē refertur. Pater eodē nomine appellatus, multos per mare negotiantes apud sacellum famulos habuit. Quod quidē est iuxta Ponti fretum. Præceptor eius Isæus factus est, a quo natura duce eloquentiã accepit, ornata et decora mãsuetudine præditã. Ideæ Marci Sparciates accomodatissimũ exhibuit exemplũ, qui ne nudos a iugulatione venientes reciperent, Lacedæmoniis cõsuluit. In

›› hac eñ causa principatũ obtinuit vir Lacedæmonius,
›› qui ad senectutẽ vsq; scutũ seruauit, ne temere q̃dem hos nudos interfecit. Quis autẽ in his disputatiõibus fuerit, & qualis vir, ex his concipere licet. Nam cũ de Sophistarũ arte dispiceret, & q̃ multa & varia sit, edoceret, in exemplũ orationis, Irin effinxit, & sic a disputatiõe sumpsit initiũ. Qui Irim suspicit, miretur. Qui aũt multis colorib⁹ diuersam intuet̃, longe magis admiratur. Verũ enimuero, qui Alcinoo stoico disputatione istam tribuũt, genere orationis aberrant, immo sunt a veritate penitus alieni, quando hoĩm sunt iniustiss. qui Sophistã & propria auferunt. Superciliorum vero mos, & personæ cõsensus Marcũ Sophistã ostendit. Semper eñ mente aliquid cogitabat, & se in contentiosa declinatiõe exercebat. Hoc oculorũ statu posuit, Marcanas sentẽtias multa cõglutinantiũ, & ipse quoq; confessus est. Interrogãte quodam e sociis, quo modo se heri exercuisset, in mea orõne digne respondit, in familiarib⁹ minus. Cum responsionẽ admiraretur, ego inquit Marcus, etiã operosa vtar taciturnitate. Duę & tres super vnã me causam sollicitant, quam in cõmuni certamine agito. Genas & comã sordidam habuit, quare vir agrestis & situ obsitus, multis esse videbat̃. Hoc Polemon apđ eum passus est. Nam cum clarus esset, Polemonis gymnasiũ adiuit. Cum cõcurrentes in auditorio cõsedissent, quidã eum agnoscens prope mansit, & q̃ Sophista Byzantius esset, oĩbus patefecit, quare Polemone causas petente, oẽs in Marcũ vt aliquid proponeret, cõuersi sunt. Cum Polemon diceret, quid in rusticũ oculum intẽditis. Nullam enim iste dabit causam. Marcus vocẽ execrans, & vt solebat torue respiciens, proponã, inquit, & declamabo, vnde

Polemon incipiens, & dorica orõne congrediẽs, multa & magna in virum disseruit, & ex tẽpore mirabilia protulit. Cum igit̃ declamasset, declamãtemq́ hoĩem audiuisset, & admiratus est ipse, & aliis quoq́ admirationẽ incussit. Posthæc cum Marcus Megarã venisset, Byzantiũq́ incoleret, aduersus Athenienses acerrimis sententiis Megarẽses sæuiebant, q́ tabella in se scripta, ipsos ad parua Pythia veniẽtes nõ receperint. Vbi cum in mediũ Marcus venisset, ita Megarẽsium animũ composuit, vt aperiẽdas domos, & Atheniẽses cũ liberis & vxoribus recipiẽdos esse p̃suaserit. Hunc demũ Adrianus Imperator, ad augẽdas virtutes, oĩm cumulatissimus imperatorũ Byzantiis præfecit.

POLEMON.

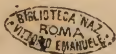
POLEmon Sophista neq́ Smyrneus (vt multi opinãtur) neq́ Phryx fuit, vt nõnulli putant. Sed Laodicia Cariæ ciuitas, eum tulit Lyco fluuio vicina. Item mediterranea, & maritimarũ ciuitatum potẽtissima fuit. Hæc igit̃ domus est Polemonis, multiq́ eum præsules, multæq́ ciuitates amarũt. Præsertim Smyrna. Nam cũ ab adolescentia hoĩes aliquid in eo magnum inspicerent, oẽs quas domi coronas habebãt, in Polemonis caput congerebãt ei admodũ suffragãtes, quia talia doni genera expetibilia esse solebant. Viro huic & posteris datũ est Adriani olympia p̃constituere, & sacræ triremi intẽdi præesse. Nouẽdinali nanq́ mẽse altissima nauis in forũ mittebat̃, quam Dionysĳ sacerdos æque ac gubernator, cum funẽ erat e littore solutura, dirigebat. Cũ Smyrnæ studia profiteret̃, non paruo illi fuit adiumẽto. Primũ enim cũ in eam populosissimã ciuitatem, vt ex continẽte & ex insulis, non la-

ſciua,necꝙ fluxa, ſed delecta & pura iuuetus conflue-
ret,dedit operã vt ciuitas vrbaniſſima videreť. Dein-
de vt in concordia degeret, ab omni ſeditione aliena.
Nam antehac inteſtina factiõe Smyrna laborauerat,
& montani cũ maritimis diſſidebant. Quare ciuitate
dignus exiſtimatus eſt. Et cum ſenio ad imperatores
proficiſceretᷓ,de optimis quibusꝙ moribus ſemper di
ſceptauit. Adrianũ ad Epheſios declinantẽ, in Smyr-
neorũ fauorẽ vſꝙadeo traduxit, vt vno die mille Mi-
riadas ex illorũ ciuitate exhauſerit. Ex quibus empo-
ria annonę,& gymnaſiũ in Aſia pręclariſſimũ erexit.
Item tẽplum in montis iugo ſitũ longiſſimi ꝓſpectus.
Qđ quidẽ contra Mimanta ſtare videť. Hic præterea
errata publice obiurgabat, & qui plurimũ ſaperent,
adiuuabat. Iniuriã ſimul,oẽmꝙ ſuperbiam, eo magis
extirpabat,quo magis ab Ionicis moribꝰ videreť alie-
na. Quinetiã illud perutile inſtituit. Pœnas delictorꝶ
quæ inuicẽ fieri ſolent,non exilio, ſed domi pecunia-
rias pendi cẽſuit. Adulterorũ vero ſupplicia & ſacrile
gorũ. Item homicidarꝶ,qui temere rem perpetraſſent,
nõ ære exigi,ſed a Smyrna,eos extorres agi iuſſit. Iu-
dicis eñ hęc egent gladiũ habentis. cauſæ quas ex plu
ribus habebat, ſicut impedimẽta virũ iter agentẽ, ita
hæ Polemonẽ ſequebanť. Multi enim equi,multiꝙ cli
entes,& multa deniꝙ ac varia canũ multitudo,diuer
ſas feras iueſtigantiũ. Ipſe aũt in Argyrochalini Phry
gij Celticiue iugũ tranſiuit,ac Smyrnæ famã pręſtitit.
Ciuitatẽ enim forũ & magnifica ædificantiũ ſtructu-
ra. Item exultiſſimæ ædes illuſtrãt. Neꝙ ſolũ ciuitas
viro nomẽ affert,verumetiã a viro ſæpe nomen acce-
pit. Inſpecta lauticia ſuã domũ admiratus eſt, & quo-
niã poterat,non paruo reipub. fuit adiumẽto. Hæc ab

Imperatoribus sibi concessa sunt. A Traiano impera-
tore transitus, terra, mariq; imunis. Ab Adriano inde
oĩbus quoq; suis posteris. Quinetiã in Musæi circulo,
ab eo annumeratus & in mẽsam Aegyptiacam admis
sus est. Cum Romæ quinq; et viginti Miriadas pete-
ret, ac neq; diceret, quomodo opus erat, neq; exordire
tur, vt daret oẽm pecuniã. Adrianus satis superq; de-
dit. Repente ad eum Smyrnæ Antoninus impator,
epistolã ita compositã misit. Polemon pecuniarũ a me
vobis traditarũ mihi rationẽ reddebat, hæc si quis ve-
niã dixerit, ne ipse quidẽ veniam in pecuniis, neq; in
cæteris virtutibus præstantia prorsus inueniet. Cum
Athenis Olympion recensuisset annorũ pene qngen
torũ curriculo peractũ, Imperator tanq; magnũ tem-
poris præmiũ dicaturus Polemonẽ præcinẽdo sacro-
rum hymnos curare iussit. Hic aũt vt solebat in pręsen
tes sententia oculos intẽdens, orationẽ aggreditur, &
a templi principio, multa admiratiõe digna, post ini-
tum exordium, ita copiose disseruit, vt ne vehemẽtia
quidẽ sua diuino quodã furore carere videret. Impe-
rator dum sceptrũ tradit, & e mortali refert iter deos,
Antoninũ filium huiuscemodi cessiõe sibi cõciliauit.
Hoc aũt quale fuerit, ostendere opus est. Imperauit
vniuersæ simul Asiæ Antoninus, & domi Polemo-
nis desedit, ratus illam Smyrnensiũ esse optimam, &
optimi quoq; viri domiciliũ. Polemon vero nocte a
peregrinatiõe rediens, apud fores exclamat q rebus
suis inhibitus, grauia peteret, & Antoninũ subinde
alteram domũ mutare coegit. Quæ cũ Imperator co-
gnouisset, & de his nihil interrogasset, ne qua sæuitia
vteretur, sed posthæc reputãs mansueta sæpe ingenia
a proximis, sępe & criminari & irritari, secũ Palemo-

nem coniũxit, & ita coniũxit, vt in regendo sæpe im-
" perio diceret. Polemon Sophista consultor meus hu-
" iuscæ mihi sententiæ auctor fuit, quinetiã dandę ve-
" niæ gratiã copiosam, tanq̃ benemerendi fecit. Adhæc
cum Antoninus Smyrnæ cesset, sæpe in Polemonem,
ne quo modo ab eo explosus esse videret, perurbane
iocatus est, & vnum quemq̃ ibi honoribus affecit, vt
quasi vltro ꝑmitteret, se factum esse iniuriarũ imme-
morẽ. Id quoq̃ est ab eo non insulse dictũ. Nam Pole-
monẽ Romam profectũ cõueniens Antoninus, date
inquit Polemoni sedẽ, vt ne quis cũ eiiciat cũ minus
Tragœdiæ ab Olympiis, quæ in Asia celebrabantur,
quibus Polemon præerat. Sed immissum esse diceret
& abactus initio explosum eum continuo Imperator
præcontatẽ, quonã tempore e scena foret eiectus. Et re
" spondẽte illo, sub meridie. Vrbanissime Impator adie
" cit, & me quoq̃ sub mediã noctem, & ne obstiti qui-
dem. Impatoris ista quidẽ mansueti & superbi viri ha
bent argumentũ. Polemon eñ tanta insolentia vteba
tur, vt cũ ciuibus, tanq̃ præstans, cum principibus, vt
nequaq̃ inferior, cum diis, vt æqualis disputare vide
retur. Nam cum Atheniẽsibus extemporalẽ dicendi
copiam ostẽtare vellet, quãdo primũ venit Athenas,
nõ ab vrbis laudibus fecit initiũ, quæ cũ tot sint, quis
eas enarrauerit. Neq̃ de sua gloria ample locutus est,
quæ quidẽ Idea Sophistis in demõstratiuo genere ad-
modũ opitulatur. Sed quia bene nouerat Athenien-
" sium ingenia magis inspici q̃ efferri oportere, ita dis-
" seruit. Vos fama est Athenienses sapientes esse oratio
" num auditores. Cum vir qui ab Bosphoro incepit, &
vniuersam Græcoꝝ disciplinã, secundũ historiam Io-
niæ concinnauit, cum Smyrnã venisset non solum se

inter famulātes cōstituit, sed cum frequēti consuetudine indigeret, eam hucusq; distulit, quousq; principem adegit, vt decem talenta fœnore accepta sibi e foribus emitteret. Et vt apud Pergamū articulari morbo ęgrotaret, in sacello requieuit. Cui cū Asclepius persuasisset, vt frigido potu abstineret, optime Polemo inquies si obtēperaueris. Hoc aūt magnanimitatis & prudentiæ gen⁹, a Philosopho Thimocrate cōtraxit, cui quatuor annis in Ioniā eunti, comitatū præstitit. Neq; ab surdū est Thimocratē ostēdere, fuit eñ ex Ponto vir iste, patria vero Heraclia a gręcis decantata, a principio medicinā philosophatus est. Bene Hypocratis & Democriti opiniones nouit, sed cū Euphratē Tyrium audiuisset, plenis velis in illius philosophiā diuertit. Ita plus æquo subiracundus erat, vt disputanti sibi in barba pili, & in capite crines concitatissimi more leonis, assurgerēt. Item lingua huic erat facilis, vehemēs & prompta. Quare hic Polemoni q̄maxime dignus visus est, quādo talem orōnis illationē amauit. Timocrati igitur controuersia cum Scopeliano interceden te, quod se ipse σώπῃ παρατιλτρίαν edidicerit. Et cum Smyrnea iuuētus duplici cōsuetudine dissideret, Polemon vtrunq; audiuit & Timocratis partes sectatus est, eumq; suæ linguæ patrē appellauit. Cum de orōnibus in Fauorinū se apud eum excusaret, puerorū more, præceptorū flagra reformidantiū, se verecūde, humiliterq; submisit. Et cum se submisisset, reliquū tempus, cū Scopeliano versatus est, & a Smyrneis nō sine plausu legatus electus est. Vt tanq; Achillis arma, illius quoq; persuasionē repeteret. Quinti etiā Herodis Atheniensis partim inferiorꝝ, partim vero superiorū consuetudinē frequētauit. Quæ quidē oīa, quo modo

sese habuerint, mox ostendere mīme recusarim, quan do pulchra sunt & cōmemoratione digna. Extemporalē oratione Herodes magis amauit, q̄ si aut consul, aut e cōsulibus vnus esse videret. Cum Polemonem non cognosceret, Smyrnā venit. His tēporibus in viri potestatē, quibus ipsa respub. dirigebat. Mox ambiens hoīem salutat & osculat, & quando te pater audiemus, inquit, putauit eū auscultationē dilaturum. Quādo cum tali viro facere periculū, se admodū hæsitare diceret, ac sic nihil differetis, hodie inquit audiar, & eamus. Quod cum audiuisset Herodes ex tempore (inquit) virū linguam & scientiā habere versatiles. Hęc igitur hoīs audaciā, sapientiāq; ostendūt, qua quidē ad stuporē vsus est. Illa vero modestiā & ornatum. Venientē enim ad ostētationē Herodem cū longa, præclaraq; laude eloquētiæ, rerūq; gestarū eius ad misit. Viri scenā, qua ad declamatiōes vtebat, ex vna Herodis epistolarū, quæ ad barbarū inscribunt, discere licet. Et hinc ipse ostendā, diffusa confidētiq; persona, ita ostentationes adiuit, & corruptis articulis cōntinuo redegit. Causas in genere cogitauit, & in concionem breui tempore prodiens. Vox erat ei tenuis & acuta, plausus mirabilis, qualis lingua finitur, e sede in causarū vigorem eum exiluisse dicebat Herodes. Item tātum ei affluere concitatiōis in tornāda Periodo, in omibus mēbrum nihil triste dicti demonstrans, cursu ferri, & non Heroico quidē minus equo, in causarū locis saltare & lasciuire videretur. Primā eius vt iudicantes, Secundā vt amātes audiuerūt, tribus diebus conuictas esse, si causas in quibus versatus est, rescribit Herodes. Fuit igitur prima qua Demosthenes agitat talenta largitiōis quinquaginta negās. Quam

cum Alexander hæc e Darij rationibus Athenienſi-bus miſiſſet, in eum Demades īduxit. Altera vero de dirutis Græcorum trophæis, pacato Peloponeſſiacō bello. Tertia deniq; cauſarum Athenienſes in capræ fluuiis in populos cōmouit. Quamobrem quidā cum Miriadas pro audientiæ mercede ſe miſſurū eum di-cebat, & non admittēte ſe, deſpici putari. Munatium quoq; Creticum, qui e Trallibus erat, cōuiuā ſuum o Herodes dixiſſe. Videt̄ hercle mihi Polemon quinq; & vigīti Miriadas ſomniaſſe, & adhuc reputare ſe mi nus habere. Proinde ne tot omiſeris, decē addidiſſe ſe dixit Herodes, & Polemonē recuperātis more prom-pte cepiſſe. Polemoni Herodes neq; in eloquētię oſtē-tationē peruēturus, neq; ſecū decertaturus eſſe viſus eſt. Item Smyrna exigi non vi aliqua coactus. Teme-rarium em̄ vi affici extimabat. Aliud tēpus, Polemo-nem laudando peregit, & certamē ſuper oēm admira tionē admiratus eſt. Nam cum apud Athenienſes de Trophæis cauſam egiſſet, & concita orōnis redundā-tia, admirationē ingentē ſuſcitaſſet. Polemonis (inqt) declamationē recognoſcite, & audite virū. Cum in o-lympicis Græcia ſibi exclamaſſet, alter es Demoſthe-nes, certe inquit Phryx ſum, Polemonē ita cognoīans. Poſtq; Phrygiæ Laodicea eſt adiuncta, & interrogāte Imperatore. Quid tibi videt̄ Polemon. Iſte equorum mihi īquit velociū ſtrepitus circūtonat aures. Per hoc plaudentē, & altam orōnis ſonoritatē oſtendēs. Cum a barbaro conſule rogaret̄, quibus nam p̄ceptoribus vſus eſſet, ab alio atq; alio inqt, eruditus ſum. Sub Po lemone quoq; ſtudiū, ſe quoq; Polemon Dionem au-diuiſſe dicebat, & propter ea in Bithyniam peregre ſuiſſe profectū. Quę proſæ ſunt orōnis humeris. Quę

vero poeticæ, plaustris Polemon efferri oportere dicebat. Cum honor ex his nō mediocris Polemoni tribueretur, & de tēplorum, eorūq; iudicibus Smyrna litigaret. Cōmunem quidē arbitrum Polemonē ad vitæ finē iam inclinantē designauit. Postq; in vehemēti iudicū peregrinatiōe vita defunctus est, ciuitas ad alios cōmunes arbitros puenit. Qui cū in regio iudicio, orationē male disponerent, in Smyrneos causidicos Imperator ipse respiciēs. Num Polemon qdem (inquit) cōmunis arbiter tale certamē vobis ędidisset. Nempe nō inquiunt, si de Sophista loqueris. Ad hæc Impator æque igit (inquit) et orationē aliquā de iudicibus conscripsisset, et qualia de me agens, talia quidē de talibus Aeque, respondēs, Imperator quidē nobis videre contigit. Quinetiā si iudicio dilationē imperator concessisset, & ius differretur ipso recognoscēte. Pro eius recognitiōe impator ipse decernebat. Horruit Smyrna dum vixit. Nunc vt Polemon ipse resurgeret, oēs exclamāt. Postq; ex eloquentissimorū virorū non solum studiose dicta, memoriaq; digna, sed quæ ad disciplinas pertinēt, hactenus dicta sunt, nūc vrbanos quoq; sales Polemonis scribēdos esse cēsuimus, ne ptermissi esse videant. Adolescentē Ionicū supra mores Ionū e-
„ ducauerat, quē graues diuitiæ perditū fecerāt, vt illis
„ accidere solet, qui intēperatis ingeniis, perniciosum præceptorem sortiuntur. Adolescenti nomen Varus erat. Hic lasciuia inquinatus, vt pulchrorū foret pulcherrimus, & maximus procerū. Item & Athletarum generosissimus, artificiosissimusq;, neq; si ad cantū se quando cōuertisset, haud iniucūde suæ Musæ forent, idipsum sibi persuasit. His quoq; similia & de Sophista reputauit illorum linguas æquare, si quandoq;

declamaret. Declamauit enim & plerique mutuati sunt ab eo pecunias. Sed postquam non obtẽperarunt, neque in auditoriũ ipse venit, difficilis factus est adulescẽs, promisit formas quæ fori sunt, literæ indictã causam non respondẽti enuntiarunt. Quare cũ Polemonẽ accusarent, tanquam difficilẽ & inuerecundũ, si pſens ab eo non repeteret, & ab adolescente fructũ caperet, quamuis beniuolo nutu illis assentiret, illud tamẽ minime præstitit. Immo his auditis eũ arguit, et in auditorio e cõspectu fugit. At vbi in crepusculũ et serum vsque tẽpus ipsi declamatio prorogatur, & nullus orõnis portus aparet, quando Solæcismorũ & barbarismorũ contrarietatũque plena erant oĩa, sublatis manibus Polemon exiluit. Atque vade (inquit) fer typos & fori literas. Siccariũ multis criminibus captũ in vincula coniiciẽte Proconsule, & se dubitare fatẽte quæ fuerit digna facinorũ pœna. Sub ipso adueniẽs Polemon, iube (inquit) eũ ipsum antiqua ediscere. Eteni Sophista plurimũ edoctus iste. Postquam laboriosissimũ in exercitatiõe discere reputauit, vidẽs gladiatorẽ sudore fluentẽ, & in certamine de vna for-
" midãtem. Ita inquit solicitatur & fluctuat dicturus ora-
" tor. Cum in Sophistã Alandas Mænidas, parcaque obsonia coemẽtẽ incidisset. O vir optime (inquit) neque Darij, neque Xerxis prudẽtia est, pulchre denegare simulauit talia comedẽti. Dicente apud eũ Timocrate Philosopho loquacissimũ quod esse Fauorinũ. Vrbanissime Polemon inquit, & oĩs anus eius spẽm Eunucho cõsimilẽ cauillatur. Cum Tragœdiæ pugil in Olympiis, quæ apud Smyrnã agebantur, O Iuppiter exclamasset,
" manu terrã ostendẽs, Et o terra, in cœlũ erigens, e cer-
" taminibus eũ continue exegit dicẽs. Hic manu solæ-
" cismũ fecit, ne plura de his ageret. Sed iam satis hæc

viri gratiã oſtendũt. In orõne Polemonis Idea calida eſt & ſolicita, atq; olympicæ tubæ more ſculpturã habet. Demoſthenicæ hanc addecẽt ſentẽtiæ, venuſtasq; nõ humilis, quæ ſplẽdida eſt, & Apollinis quaſi tripode inſpirata. Detrahũt pleriq; homini, qui eũ intentiones optime ſapientũ, depulſiones vero min⁹ tractaſſe aſſerunt. Arguũt orationẽ eius, tanq; non verã. Aliquæ cauſæ in qbus ipſe defendit, in primis tamẽ quæ Demoſthenes dicit̃, quinquaginta talẽta negãs. Nam cum defenſionẽ ita difficilẽ diſponeret, oratiõem per Peribolẽ artemq; adiuuit. Eundẽ errorem in illis inuenio, qui in figuratis cauſis illũ pariter egiſſe putãt, ac equũ difficilis loci curſu remoratum, & quãdoq; ſe excuſantẽ, q Homericis ſentẽtiis vteretur ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν ὅσχ᾽ ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ, id eſt inimicus eñ ille ſimul eſt inferorũ portis. Qui aliud mente agitat, & aliud dicit. Hæc ſæpe dicere ſolebat, ſe æque & obſcure & aperto in difficilibus cauſis eſſe locutũ. in apertis cauſis illam optime egit, quæ adulter dicit̃. Accuſatus, qui ſub Socrate mori dignũ putat. Et eã quæ Solon appellatur, qui Piſiſtrato arcẽ occupãte leges dedere quęrit. Item quę Demoſthenes inſcribunt̃. Quarũ altera eſt q poſt Chęroniã prodit in forũ, & ſe morte dignũ inter rapaces exiſtimat. Altera vero qua, inſtãte Philippo, triremibus fugiendũ eſſe decernit. Aeſchinis promulgata lege, qua morte dignus ille cenſet̃, qui aliquã de bello faceret mẽtionẽ. In his maxĩe, quæ figurate ab eo prępoſitæ ſunt, orõni habenis impoſuit, & in vtroq; genere ſentẽtiæ ſaluũ efficiunt. Medicis igit̃ frequenter obnoxius, cũ lapidis more mẽbra obſtupeſcerẽt, ab cis Lithothomiã effodere, & incidere iuſſus eſt. De qua.

quidẽ ægritudine cum scriberet Herodes, hanc misit epistolã. Cum esse oportet, manus nõ habeo. Oportet progredi, nõ sunt mihi pedes. Oportet algere, tunc & pedes mihi sunt, & manus. Polemon sexto & qnquagesimo suę ætatis anno defunctus est. Et hic fuit vitæ terminus. In aliis autẽ scientiis principiũ senectutis.
» A iuuẽtute vero Sophista. Et consenescẽs scientia, sapientiã cõducit. Sepulchrũ sibi apud Smyrnã nullum,
» etsi plura dicunt. Aliqui in horto, qui iuxta templum
» virtutis est, eum sepultũ esse referũt. Pleriq; vero non
» procul a mari, vbi breue tẽplum est, et ibi quoq; statua Polemoni posita est, tanq̃ ibi vbi vir iacet, naui fuerit expositus. Nõnulli deniq; domi in aula sub æneis statuis. Sed nihil eorũ verum est. Nam si in Smyrna defunctus est, vbi nullum admirabile tẽplum est, ex hoc conicit, ibi iacere minime contigisse. At illa veriora sunt; eum ad Syriæ portas esse sepultũ, vbi maiorum quoq; monumẽta sunt. Quin & ipsum adhuc viuentem fuisse humanũ, quandoquidẽ ab amicis intelle
» ctum est. Nam cũ cadauer tumulo recondi iuberetur,
» subduc subduc (inq̃t) lapidẽ, ne me Sol videat iacentẽ Ad deplorãtes aũt familiares cõuersus, date mihi corpus (inquit) & iterũ ingrediar, sed sine sine Polemone sunt ista Polemonis. Qui autẽ sub ipso fuerũt, ne tales quidem euasere, vt illius virtutem pręter vnum, de quo paulo post dicetur, propius accederent.

SECVNDVS.

NE SECundi quidẽ Athniensis nobis obliuiscendum est, quẽ Epithyron, quasi fabri puerũ, pleriq; vocant. Secũdus igit Sophista exuberãtis scientiæ compos, & in dicendo parcus. Cum Herodem doceret in

controuersiã cum discipulo ipso descẽdit. Quare Herodes ipsum interemit, illud dicens Hesiodi καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων. Et figulus figulo inuidet, & rhetori faber. Sed mortuo orationẽ habuit, & defuncto seni lachrymas adiecit. Multa sunt huius viri digna memoria. Maxime aũt hęc cõtrouersia, qua seditionẽ inchoans, mortuus est. Qui seditio-
" nem finiuit, donũ assequit̃, qui incepit & finiuit, largi-
" tionẽ petit. Hanc causam sic breuiter perorauit. Non
" igit̃ est inquit, qd primũ seditionẽ suscitasse, neq; quid
" secundũ terminasse. Proinde de qbus rebus male me-
" ritus es, da pœnas. De qbus vero bene meritus, si po-
" tes prẽmiũ cape. Talis aũt vir iste fuit, qui in via, quæ Megaram tendit, apud Eleusinam sepultus est.

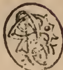
FLAVII PHILOSTRATI DE VITIS SOPHISTARVM LIBER SECVNDVS.

HERODES.

DE HERODE Atheniensi videre opus est. Herodes Sophista a parentibus in duos consulatus puenit. In Aeacidas genus referebat, quos socios quandoq; Græcia aduersus Persam designauit. Neq; Milciadem, neq; Cymonẽ Atheniensibus, cæterisq; Græcis aduersus res Medorũ meliores viros, digniores q; reputaueris. Hic enim Trophæa medica inchoauit, hic a Barbaris pœnas exegit, quos postea grauibus iniuriis affecit.
" Optime hoim diuitiis vsus est. Hoc aũt ne facillimum

,, quidē, sed oīno arduum, & perq̃ difficile esse repute-
,, mus. Nam qui diuitiis debacchantur, hinc iniurias in
,, hoīes exhauriūt, cęcasq; diuitias criminant. Ille nanq;
,, cęcæ quādoq; vident. Sed sub Herode oculos habebāt.
,, profecto diuitiæ. Quippe respiciebāt amicos, respicie-
bant ciuitates. Cum in cēs vir iste circumspiceret, the-
saurosq; in mētibus hoīm secū vna cōmunicantiū col-
locaret, dicebat (vt par est) recte opibus vtenti, egenti-
bus quidē opitulandū esse ne egeant, nō indigētibus
etiā ne venient in egestatē. Diuitias cōsultore carētes,
et parsimoniæ cōglutinatas, mortuas appellabat. The-
,, sauros vbi pleriq; pecunias recondūt, diuitiarū vincu-
,, la nuncupauit. Putantes aūt reconditis pecuniis esse
,, sacrificandū, hos Aloadas cognomīauit, qui postq̃ ob-
strinxerint sese, Marti sacrificāt. Diuitiarꝫ fontes huic
fuere & a multis ꝓfecto familiis conflati. Maxime aūt
a parētibus. Auus eī sibi fuit Hyparcus. Qui in Ty-
rānicis cōtrouersiis patrimoniū publicauit, quas neq;
Athenienses induxerūt, neq; Impator imperauit. At-
ticū vero eius filiū, & Herodis patrē, ne e diuite qui-
dem pauperē factū fortuna despexit. Sed thesaurū in-
effabilē in vna domo reconditū ostendit, ex his quas
ad theatrū possidebat. Cuius quidē magnitudine, ma-
gis religiosus q̃ exultās factus est. Qua ad oratorem
hanc misit epistolā. Thesaurum Imperator domi meæ
cōperi. Quid de eo faciendū esse iubes. At Nerua Im-
perator, qui eo tēpore regnabat. Vtere, inquit, quæ in-
uenisti. Et cum Atticus in eadē cautione persisteret,
scriberetq; se thesauri magnitudine supari. Abutere
inquit inuēto, quando tuū est. Hinc magnus effectus
est Atticus, & longe maior Herodes, qa paternis opi-
bus maternæ accedebāt, quæ modo parū eas supera-

E v

bat. Accedebat etiā magnanimitas illustris, paterna lōge maior. Liberis em̄ Asiæ ciuitatibus Herodes imperabat. Cum Troadē incōmoda balnea habētem, & a puteis terrestrē aquā haurientē, effodientēq; pluuiatilis aquæ reconditoria videret, ad imꝑatorē Adrianū scripsit, ne antiquā ciuitatē, & mari facile accessibilem siccitate destrui pateret. Immo trecentas illi Myriadas in aquā concederet, cū iam pagis multa quoq; porrexit. Laudauit hęc scripta Imperator, vtputa quæ a suo more nō essent aliena, & Herodē ipsum aquæ ꝑfecit. At vbi in septingētas Myriadas sumptus ipse ꝓcessit, ad Imperatorēq; scriberet. Quicūq; in Asia vertebantur, nimirū fore grauissimū, quingētarū vectigalia ciuitatū, in fontē vnius vrbis erogari. Hæc apud Atticū Imꝑator ipse cōquestus est. Atticus vero, magnificentissime hoīm Imperator, inquit, ne minimis nūc quæso irriteris. Nam q̄ supra trecētas Myriadas impēsum est, ego quidē filio dedi, & filius ciuitati Testamētum, quo Atheniensi populo quotānis essem cuiq; tribuendū reliquit. viri magnificentiā arguit, qua in aliis etiā vsus est. Sæpe em̄ vna die centū deo boues mactauit, & Atheniēsi populo per tribus domesticatim epulum dedit. Et quādo Dionysia aduenerāt, in Achademiā in Dionysij templū descēdebat. Et in fictile poculo ciuibus simul, & hospitibus in hedereo thoro accubātibus, propinabat. At vbi de Attici testamēto mentio facta est, nūc res ipsa postulat, vt causas q̄bus Herodes Atheniensibus infestus effectus est, subinde referamus. Ita em̄ se habebat, vt diximus. Testamentū autem ille & libertorū suorū scripsit. Qui cum difficile et libertis & seruis Herodis ingeniū intelligerent, tanq̄ largitionis autores, Atheniensis populi defectionem

moliunt. Quales in Herodē liberti fuerint, accusatio in eos facta demonstrat, qua omē suæ linguæ fundamētum ostendit. Recognito testamēto, ad Herodem quinq; minas viritim publice soluentē, vt ab his se beneficētia redimeret, ne quotānis dare deberet Athenienses cōuenere. Sed postq; ad mēsas peruentū est, ad dinoscēda debita confitētium cōtinuo suorū parentū & auorū, singrapha Herodis parētibus plane debentiū recognouerūt, & aduersis rōnibus defraudabāt. Aliqui ita pauca numerabant. Illi vero nihil. Pars, vt debita solueret in foro continebat. Hæc Atheniensiū anios veluti populatorū ad largitionē irritarunt, neq; ab odiis destiterūt, neq; hic de illis quādoq; benemereri maximū reputauit. Stadiū igitur Panathenaicū cognominatū ab eo his rebus cōstructum ferūt, quibus oēs Athenienses carebāt, in quo Atheniēses ministrabant, & Panellenaicon quoq; nominarūt, quasi totius gratię capax. Cum coronā Panathenoꝝ proposuisset, vos, inquit, Athenienses & Græcorum principes, & Athlethas decertantes, in stadio ex albo lapide structo recipiā. Dixit quoq; ista stadiū quod super quattuor circiter annos pfecit opus ita cōpositum, vt cętera mirabilia superet. Ne vllū quidem theatrū cum eo decertet. Illa de Panatheneis audiui, velū e naui esse suspensum suauissima insequētis venti marisq; pictura, nauimq; nullis trahētibus iumētis cucurrisse, sed subterraneis machinis pcessisse, & millenariū ex victili materia cōpactum habuisse remigiū, supra Eleusinū venisse, eoq; circūdato præteriisse Pelasgicon ad Pythion prętervectā in portū prouenisse, et adhuc sunt qui in portū impulerūt. In altera parte stadij, nauis eburnea, fortunæ statuā, veluti omīa gubernātis sustinet.

Atheniensiū Epheborum ornatū, in hodiernū habitū transtulit. Chlamides albas primus induit. Nam ante hac nigris induti conciōes circūsidebant, & flentibus publice, præcone Coprea, Atheniensibus quē ara Heraclidas euellentē, illi olim interfecerāt, pompas mittebant. Quēadmodum etiā Atheniensibus pro Regilla cum laquearibus ex cedro confectis, theatrū Herodes
" statuit. Sylua em̄ est, quā ad fingendas statuas ex de-
" dito studio videt̃ inuenisse natura. Ista em̄ duo apud
" Atheniēses talia fuere, qualia ne apud Romanos quidem vsquā. Theatrum aūt sublaqueatū quod Corinthiis ædificauit Atheniēsibus, cæterisq; laudatis, prętereꝗ paucis lōge maius, ne mētione quidē indignum esse duxerim. Itē Isthmi signa Colossum, Isthmiumq; & Amphitrites, cæteraq; simulacra, qbus tēplum ipse repleuit. Neq; Melicerta Delphina p̄terierim Pythio Pythistadion dicauit, & aquā ad olympia Ioui. Præterea Tessalis & Græcis Melide sinus accolis. Et Thermopylas, Pæonia balnea egrotātibus construxit. Canusiū in Italia, inducta aqua, cuius vehemēter indigebat, habitabile reddidit. Quinetiā in Euboia & Peloponeso plerasq; ciuitates. Item Oricū in Epiro, quod ditioni suæ subdiderat. Aliaq; oppida. Et ꝗuis tanta rerū magnificētia celebraret, nihil tantū fecisse sibi videbatur. Pestꝗ Isthmon nō perfoderat, ꝙ prēclarū facinus fore arbitrabat̃, si continentē abscidisset, bimariq; pelagi circūuenisset, sicq; nauigātibus stadiorum sexies milliū & viginti maris lōgitudinē corripuisset. Nec quidē ipse fecit, cum ab Impatore id petere non auderet, ne eius mentē læderet, si id facere videretur. Quod ne Nero quidē præstare quiuit. Ego autē vt a Cthesidemo Atheniensi olim accepi, idipsum suscita-

uit. Adhortante nanq; Cthesidemo ad Corinthũ Herodes mentẽ conuertit. Cum ad Isthmum venisset, dic: Neptune (inquit) volo equidẽ, nemo tibi assentiendo respondit. Cum hoc dictũ Cthesidemus admiraretur, eius causam, Herodẽ rogauit. At Herodes ego (inqt) iamdiu post me mortalibus aliquid mei animi monumentũ relinquere, cõtendi. Quid virũ ostẽderet, neq; hanc gloriã assequi mihi posse videor. Adhæc Cthesidemus in eloquentiæ, rerũq; ab eo gestarũ laudem descendit, quippe quæ tales sunt, vt a nemine superẽtur.
„ Cui Herodes perniciose adularis, inquit, hæc em̃ tem
„ pore cõprehensa sunt, eloquẽtiæ nostræ pleriq; detra
„ hent. Hic aliquid, aliquid ille arguet. Sed Isthmi effos
„ sio opus est ĩmortale, & ipsi quoq; naturę incredibile. Ad effodiendũ igitur Isthmũ, aut Neptuno, aut viro quẽ Herodem Herculẽ multi nominarunt, mihi opus esse videtur. Præterea quidam erat primæ lanuginis adolescẽs, magno Gallo similis, octo quidem pedum magnitudine. De quo in quadã epistola ad Iulianum scripsit Herodes, cui modica coma densa supercilia, & ita inter se consentiẽtia, vt gratiosum quendã ex oculis radiũ emitteret, morum vehementiã portendentẽ. Item incuruũ deflexa ceruice, quod e laborib⁹ magis q̃ cibo accidebat. Pectus erat bene cõpactum, & cum pulchritudine cõsentiens, tibiæ paruæ, extraq; curuatæ, & facilẽ incessum pedibus exhibẽtes. Adhæc veste, lupina pelle consuta, indui. Posthæc cum apris Lycopãteris, lupis, toruisq; tauris ĩmania agitare certamina, ostentare certaminũ cicatrices. Hunc nõnulli Herculem & in Bœotia fuisse natũ pleriq; dicebãt. Asserebat etiã Herodes, se vnũ audiuisse dicentem huic matrem fuisse bucculã; iccirco sic cognominatã, quia bo-

ues illa pauisset. Patrẽ vero Marathonẽ, cuius in Marathone statua. Rusticus aũt est heres. Cum hũc Herculem Herodes percontaret̃, an ne ĩmortalis esset. Respondit se mortali longiores vitæ cõpotem. Adhæc interrogauit quomodo foret enutritus. Lacte plurimũ, inquit, meq; capræ pascunt, & pastores, item boũ matres & equorũ. Quinetiã ex Asinæ vbere potabile lac exprimit, & leui apposita demũ farina, decẽ semodia comedo. Hoc mercedis præmiũ cum fidus eis consultor appareo, Marathonij Bœotæq; agricolæ, qui me quoq; Agathiona cognoĩarunt, mihi cõtulerunt. Insuper Herodes quomodo linguam, & a qbus accepisti. Neq; mihi, inquit, ex indoctis oblatus est Agathion. Mediterranea eñ attica viro eloquiũ discere volenti, optima videt̃ esse magistra. Nam Athenienses qui cũ mercede adolescentes e Thracia Ponto & ex aliis barbarorũ gentibus, in vrbem cõfluentes admittunt, per illos linguã suam potius corrũpunt, q̃ eos ad dicendi elegantiã disponant. Mediterranea nanq; Atticæ regio, nulli barbariei ĩmista est, sed integrã vocẽ seruat, & lingua summã succinit atticitatẽ. Ad hæc Herodes, affuisti ne solẽnitatibus vnq̃? Ne turbæ quidem loquẽdo me ĩmiscui Agathion inquit, sed a Parnasi specula musica certamina audiui. Nam qui cõdere Tragœdiã audit, admirat̃. Sapientes aũt Græci cum Pelopidarũ Labdacidarũq; mala cum voluptate perceperint, quãdo creditæ huiuscemodi fabulæ misera gesta cõsulunt, ne rem quidẽ mihi vtilissimã facere videñtur. Cũ hunc philosophantẽ conspicarent̃, Herodes adhuc percõtatur si quid de Gymnico certamine didicisset. Adhæc magis inquit illos ludibrio dignos existimo, Cum hoĩes inter se Pancratio, cestibus, palæstra, cur-

suaq; decertare video, & super his corona donatos. Coronat̃ ipse decursor, qui cursu ceruũ, equumq; superauit. Coronat̃ qui grauiora fecerit, siue cum tauro, vrsove congressus. Quæ quidẽ ego quotidie facio mihi postq̃ leones non pascit Acarnania, magnũ aliqd certamẽ fortuna suscitauit. Benignus aũt Herodes eum ad conuiuiũ inuitauit. Cras (inquit Agathion) in Canobi templũ sub meridie ad te veniã. Hic aũt tibi magnus erit in tẽplo crater, lacte plenus, quod ne mulier quidẽ vlla demulserit. Postero die ad præstitutũ tempus accessit, elato in cratera nare, subinde impurũ (inquit) lac istud est, adulterã mulierẽ criminat᷒. Et cum hæc dixisset, illibato lacte abiit, cũ mulieris crimini fidem adhibuisset. Herodes exploratores cõtinuo veritatis in ouilia misit, & cum explorasset, ita vt res sese habebat, inuenit. Et ita inuenit vt dæmonis ingeniũ, viro inesse videret. Qui autẽ accusationẽ de Herodis manibus finxere, q̃ in Ida monte Antonino insidias tetenderit, his quidẽ temporibus, qbus alter liberis ciuitatibus, & alter cæteris Asiæ vrbibus impabat, demonstrati causam aduersus Herodem ignorasse mihi visi sunt. In qua cũ ipsum maximis criminibus affecisset. nullã huiusce temulẽtiæ, cum id non fuerit, fecerit ille mentionẽ. Quidam em̃ furor, veluti in difficultate & angustia, eorum animos incessit. Nihil profecto eius manus p̃uaricatæ sunt, vt etiã si nõ demõstratus aduenisset, hæc in Herodis accusationẽ inciderint, ita virum acriter postulauit, vt laudata eius quęq; gesta dãnaret. Causa in Herodẽ intenta ita cedis fuit, atq; ita cõposita. Regillam mulierẽ octo mensibus puerũ „ ex Herode concepisse. Herodẽ liberto cui ne magna „ quidẽ errata curæ fuerãt, imperasse, vt eam flagris as-

ficeret, pulsatā ventre mulierē immaturo partu ebiisse. De his verisimilibus eum Pradeas Regillæ frater, ab prætoribus approbatus, cædis accusatus, & in congruentē nobilitatis coniecturā Hyppodemate, quod eburnea quædā ocrearum est fabula. Et cū in Romanum senatū prodiisset, nihil verisimile de inducta accusatione intulit. Immo longa orōne genus Herodis cōmendauit. Quare in eū cauillatus Herodes, tu (inquit) nobilitatē in talis habes. Cum gloriaret̄ accusator, q̄ semel dūtaxat de ciuitatibus Italiæ fuisset bene meritus, Generosissime (inquit Herodes) & ego multa huiusce generis de me ipso enarrare possem, si in vniuersa terra de me iudiciū haberet̄. Hæc eius defensioni adiumēto fuerunt. In primis nil tale patrasse in Regilla. Deinde vita defunctā satis superq; deplorasse. Hæc vt figmentū simul criminabat̄, & veritatē corroborabat. Num tale theatrum illi dicauerit? Num secundā principatus sortē in ipa collocauit? cum euidēti causa careret. Num eius ornatū in tēplum, quod Eleusinæ est, cęde fœdatū recondiderit. Quę quidē omnia viri sunt deam magis ad vlciscēdam cædē suscitantis, q̄ ad veniam exhibēdam. Domus insup simulacrum propter illā immutauit. Parietū flores nigris aulæis, coloribus, Lesbioq; lapide contexit. Subtristis em̄ & niger est lapis iste. Quare Lucius vir profecto sapiēs, consiliarius Herodis constitutus, cū eum trāsmutare diffideret, rem salibus aggressus est. Nec sine scelere quidē præteriri potest, q̄ dignus iste studiosis est habitus. Studiosus em̄ in aperto fuit vir iste. Musoniū Tyrium adiuit. Facile respōsionibus abstinuit. Gratiam in tēpore exercuit. Cum hic Herodi foret accōmodatissimus, illi sęmpęr adęrat. Luctū malę disponēti, & his

dictis hominẽ admonebat. O Herodes inquit, omne
» quod mediocritate abutit̃, cito finẽ inuenit. Et de hac
» re Musonium multa differentẽ audiui, multa quoq;
ipse transtuli. Quinetiã te idẽ apud Græcos in Olym
piis cõmendantẽ auscultaui, cum fluuios inter medi-
as ripas fluere imperasti. Sed vbi nunc ista? nunc em̃
ex te ipse excidisti, facis digna planctu, & ĩmodica opi
nione periclitaris. Adhæc plura quoq; alia, tale genus
& cum dicẽdo nihil proficeret, abiit indignatus. Cum
pueros vidisset ad eius domũ Raphanos in fonte la-
uantes, eos continuo percontat̃, cuius nam foret illa
» cœna. Eam se Herodi parare inferũt. Adhæc Lucius
» Regillæ (inquit) iniuriã facit Herodes, in nigra nanq;
» domo albos raphanos ædit. Quæ quidem renuntiata
vbi accepit Herodes, domus obscuritatem ademit, ne
studiosorũ forte virorũ ludus & fabula fieret. Quin-
etiã & illud Lucij admiratione dignũ. Marcus Impe-
rator apud Sextum Bœotiæ philosophũ studebat, fre
quentabat hoĩem, & ad fores pręceptorẽ adibat. Cum
Romam Lucius nuperrime venisset, præeuntẽ rogat
» principẽ. Quo eat & quare. Ad discendũ, inquit Mar
» cus, aliquid bonũ, et graui senectute dignũ. Ad Sextũ
» eo Philosophum, vt ea quæ adhuc ignorauerim, addi-
scam. Lucius elatis in cœlũ manibus. O Iuppiter, in-
quit, Romanus Impator iam senescẽs appenso sibi li-
bello, puerorũ more properat ad magistrũ. Meus aũt
rex Alexander, secũdo et trigesimo ætatis anno diem
obiit. Ad ostẽdendũ Lucij genus, quo in philosophan
do vsus est. Hæc dicta sufficiunt, quæ veluti odoriferi
prægustatio vini, ad noscendũ virum, sat esse videren
tur. Isto igitur modo sibi Regillæ luctus, Panathenai-
dis filię mœrorẽ Athenienses quoq; sedarũt. Quippe

qui eam in vrbe sepelire pmisere, mortisq; diē in annum senatus cōsulti retulere. Moriente sibi altera filia, quam Elpimicē nominauit, cōsternatus anīo, prudensq; aliquādiu humi iacuit, vlulans quidē, & exclamans, qd tibi filia dedicabo? Quid tibi consepeliam? Ad quē cum Sextus philosophus aduētasset, magna (inquit) filiç dederis, si eā moderate defleueris. Quoniā vero filium Atticū odio habuit, eo īmoderatius filias deplorauit. Eum em̄ stoliditatis, inscitiæ, crassæq; memoriæ accusabat. Cū prima elemēta nondū accipere posset, id Herodi venit in mētem, vt ex puerorū nominibus necessario ipsi literæ inhærerēt, quattuor ex viginti pueros ætate cōsimiles cū eo coeducare. Cum eum ebrietatis & ignorātiæ amatorē conspicaret, adhuc viuēs hoc carmine suæ domui vaticinatus est. Vnicus & stultus magna relinquit ǽde. Moriens materna bona filio reddidit. Suū vero patrimoniū, in alios transtulit hæredes. Cæterū hæc Atheniensibus inhumana visa est, cum Achillē, Pollucē, & Mēnona minime cōsiderarint. Quos tamē honestos maxīe, ac bonos, item generosos & disciplinarū cupidos, ac se educatione adducentes intelligeret, æque ac Germanos, magnosve alumnos deplorauit. Sapientū igitur Iconas, qui eas venant, aut venati, venaturive sunt has in syluis, in agris illas, plerasq; in pagis, nōnullas sub latissimarū vmbra Platanorū cum pcepto amputantis, locove mouētis, execratiōe dicauit. Quos ne vsq; adeo extulisset, nisi laude dignos esse nouisset. Cum eum Quintilij eo tēpore, quo Græciæ prçfecturā gerebant, de īmodicis adolescentū imaginibus accusarent. Quid vestrū est, inquit, si ego meis incubuerim statuariis. Sed cōtrouersiæ, quæ sibi cū Quintiliis in-

tercessit, vt multi ferunt, Pythica solẽnitas fuit. Postq̃ diuersa opinione Musicen auscultarũt, & aliquis ab his errata in Marcũ Herodi diceret, cum ipsos Troianos magnifieri ab Impatore videret. Ego inquit, Iouem Homericũ incuso, qui Troianos ita dilexit. Ad hæc verior causa fuit. Cum hic ambo viri Græciæ imperent, hos in senatũ Athenienses cõuocarũt, rumorẽ effuderũt ea, referẽtes quæ in Herodẽ Tyrannico more fierent. Quinetiã se timere dicebat, ne ad aures imperatoris ista puenerint. Quintiliis aũt propter populum pleraq; patientibus, & cũ impetu quæ audiuerãt referẽtibus, ab his cõtinuo sibi insidias tendi, cũ Athenienses in se suscitarẽt, Herodes pfessus est. Post hanc tẽpestatem, Demostrati, Praxagoræ, Mamertini, cum pluresq; alij, aduersus eũ insurrexere, cum in gerẽda repub. Herodi semp aduersarent. Cum eos accusaret, quod ad coniurandũ in se populũ concitarẽt, in principatũ eos adduxit. Ii cum Marci Impatoris ingenio, qđ erat admodũ populare, tẽporiq; considerẽt, ad Romanũ clam principẽ proficiscunt. Lucium eñ in imperij cõmunicatiõe collegã sibi factum suspicabat. Neq; Herodẽ permittebat, ne nõ cum eo cõmunicaret imperiũ. Imperator in Pœonias gentes peruenit, vt refugij loco Sirmio vteret. Ad Demostrati hospitium, q̃ iuxta regiã erat, diuerterũt. Perhumane eos tractare decreuerat. Quinetiã idem vxori, filiolæq; adhuc blesa verba loquẽti, persuaserat. Quæ multis cum blandiciis, patris genua circũueniens. Ad Atheniensium salutẽ multum cõferre videbat. Herodes in suburbio æstiuabat, vbi turres & semiturres exædificauerat. Peregrinabant cum eo gemine puellæ, nubiles quidem, formaq; spectabiles. Quas cum educasset Here-

des, ministras dapiferasq; suas creauit, & vt assiduo salutabat, filiolas appellauit. Hæ Alcimedontis filiæ fu erant, Alcimedon vero libertus Herodis. Cum in al„ tissima quadã turri fortasse dormirent, decidente no„ cturno fulmine, misellæ interimunt. Hac ingenti per turbatione amens Herodes afficitur. In imperatoris iudiciũ prodit, non modo mẽtis inops, sed mortis appetens. Quo cum venisset, non figurata quidẽ oratione, vt exercitatũ in hoc genere virũ per ocium causam tractare decet, sed ineffrenata nudaq; lingua in Imperatorẽ calumnias intẽdit. Ista mihi a Lucio munera hospitalitatis quẽ tu mihi misisti, quare vt vxori, puellęq; trienni gratificeris, causas ipse iudicas. Cũ Bassus diceret, faceretq; fidẽ ensem sibi mortẽ illaturum. O optime inquit Herodes, senex parum timet. His igitur dictis e iudicio prodiit, multũq; imminentis aquæ reliquit. Nos autẽ ex his quæ apte Marcus philosophatus est, hæc præter iudiciũ præclara putamus. Non eñ supercilia cõtraxit, neq; oculos mouit. Quod quidem iudici in perturbatione accidere solet, se in Athenienses conuertit. Defendite hunc (inquit) Athenienses, & si non permittat Herodes. Auditisq; defensoribus in multis quidẽ occulte condoluit, & illi Senatus Atheniensis ignouit. Vbi Herodis aduersarij se patefecerũt, eum criminibus insectantes, q Græciæ præfectos multo melle subduceret. Item exclamarunt o virum amantissimũ mellis. Et o iterũ iterumq; beatos, quicũq; pestilentia defuncti sunt. Ita cor hominum subit, cum audit, vt in lachrymas homines adigat manifestas. Cum Atheniensiũ defensio & Herodis, & Libertorũ defensionẽ contineret, Marcus iram in libertos cõuertit, eos dignis pœnis affecit. Hoc eñ

modo iudiciũ suum ipse signauit. vni tantũ Alcimedonti suppliciũ dimissum est, ꝙ in filiis calamitate fuerit abusus. Hæc ita philosophatꝰ est Marcus. Fugam autẽ inscribit non fugienti Oricum in Epiro habitasse. Quam quidem ciuitatẽ ædificarat, quia valetudini suæ intelligebat nimis idoneam. Et quãuis ibi ægrotasset, locũ tamen Herodes incoluit. Aegritudinis salutaria operatus est. Ipse neq; fugere iussus est, neq; tolerauit. Huius orationis diuus Marcus mihi testis erit. Postea eñ quæ in Pœonia gesta sunt, in Attica cũ populis sibi amicissimis apud Maratonem & Sephisiam, contracta vndiq; iuuenũ multitudine, qui suæ orationis amore, Athenas ad discendũ confluebant, Herodes vitã degit, periculũ iam facturus an per ea, quæ in iudicio dixerit, imp̃atori fuerit infensus. Mox ad eum, qui non defensionẽ sed accusationẽ haberet, epistolã misit. Se admodũ admirari dicebat, ꝙ adhuc sibi gratiã non miserit, & quod ante hoc tẽpus, sic assiduc scripserit, vt tres vno die tabellarios ad eum miserit. Imperator autẽ per plura, & in pluribus admirabilem suũ morem literis imiscens, ad Herodem rescripsit. Ego autẽ quæcunq; in eum intendebãtur ex epistola, in hunc pręsentẽ ordinem cõprehendens, breuiter ostendã. Epistolæ procœmiũ fuit huiusmodi. Salue mihi amice Herodes. Cum de castrorum hybernis, in quibus tunc erat, aliqua disseruisset, vxorẽq; ei paulo ante vita defunctã aliquantisper deplorasset, & non nulla de corporis imbecillitate dixisset, deinde scribit te semper bene valere, & de me tanq̃ beniuolo & amico sentire, nullaq; te iniuria affectum esse reputare cupio. Si vt plerosq; delinquẽtes corripere digna eos pœna mulctauerim. Ne propter hæc quidẽ te mihi fuc

censere velim. Si qua vero te tristitia affecerim, affi-
ciamve, a me in templo Mineruæ, quod in vrbe est, in
ipsis quoque mysteriis cumulate pœnas exige. Cum e-
nim bellũ maxime exæstuarit, tunc venire & iniciari
sacris optarem, & eo potissimũ tempore, quo tu sacro
rum gereres principatũ. Hæc Marci Imperatoris ex-
cusatio ita perhumana fuit & corroborata. Quis igi-
tur vnquã vel quem fuga circũuenerit, hoc modo ver
ba fecisset, aut talibus verbis dignũ fugam rapere ius-
sit. Sed quæ nam oratio illa qua Cassius procurator
oriẽtis in Marcum noua molitur. Hunc Herodes ita
increpat. Herodes Cassio, furis. Cassij epistolam non
solum increpationẽ, sed viri potentiã super imperato-
ris mẽte arma ponẽtis, esse reputamus. Oratio quam
in Herodem Demostratus emisit, in admirabili habe-
tur. Idea eius, immo vna a principio ad finẽ vsque ora-
tionis grauitas continua renitebat. Eloquij aũt Ideæ
multæ, & inter se ineffabiles, & oratione dignæ. Esto
quod Herodes quoque ab inuidis approbatus est, postquã
ipse de se male audire sibi visus est. Quãtum potens in mor
dendo fuerit, ea potissimũ apud Atheniẽses a se quan
doque in Protheum canẽ dicta demonstrãt. Ex his enim
qui confidẽtissime philosopharent, talis erat Prothe-
us, vt seipsum in ignẽ in Olympicis proiecerit. Semi-
barbara lingua vsus, Herodem maledictis insecutus
est. In quem cõuersus Herodes, esto inquit, me male-
dictis insecteris. Sed cur id et quomodo. Et cum Pro-
theus his scommatis cõuinceretur, tu maledicẽdo (in-
quit) & ego audiendo tandẽ consenuimus ambo. Au
diendo & deridendo falsa iurgia, non vltra auditum
progredi demonstrãt. Ad caracterem orõnis accedẽs,
viri linguã exponam, quomodo Polemonẽ, Fauori-

num & Scopelianũ præceptorum loco duxit, & Secundi Atheniensis doctrinã audiuit. Iam mihi supradictum est in iudicio orõnis cum Theogene Cnidio, & Munatio Trallensi, & in Platonis opiniõibus cum Tauro Tyrio consentire visus est. Orationis harmonia satis castigata suauisq;, subserpens magis q̃ submissa. Plausus cum simplicitate Critianaq; sonoritate. Sententiæ tales, quæ ne alteri quidem excogitatæ sint. Comica elegantia, non peregrina, sed a rebus sumpta. Itẽ oratio delectabilis & valde figurata. Præterea insignis, & aperte translata. Spiritus non vehemens, sed lenis & deductus. In vniuersum autẽ orationis Idea, Ramẽta sunt aurea, in argenteo fluuio renitentia. Cum om̃ibus antiquis conferẽdus est, quin & Critiam adhibuit, quẽ in Græcorũ mores neglectũ tandẽ, despectumq; deduxit. Cum sibi græcia acclamaret, virũq; e decemuiris appellaret. Ne laude quidem illa olim maxima reputata, victus est, sed ad laudantes cõuersus, vrbanissime sum, inquit, Andocide melior, præ cæteris hominibus docilis effectus. Non solum laborẽ nullum recusauit, sed in cõuiuio quoq; studuit. Noctuq; intermisso somno, literis incubuit. Quare negligentes quidẽ homines nulliusq; momẽti saginatũ Rhetorem appellabãt. Alius igitur bonus, & alius in re alia melior alio. Hic em̃ extemporali oratione mirabilis, hic in elaborata, hic deniq; om̃ibus in rebus Sophistarũ optimus, & affectus non a Tragœdia solũ, sed ab hominibus colligebat. Plurimę Herodis epistolæ disertæ quidẽ & quotidianæ, tempestiui quoq; pugillares. In quo quidẽ breui compẽdio multum veteris disciplinæ a se defloratũ congesserat. Qui „autẽ quandam orationẽ ei tribuunt adhuc iuueni in

Pœonia existenti rem ignorasse mihi visi sunt. Nam Demosthenes de Philippo locutus, idem passus est, & profectus Athenas perdita Atheniensibus Amphipoli, honore honorẽ mendicauit & coronas. Herodes hoc passus ad Istrum contẽdit, vt ibi seipsum demergeret. Tãtum em̃ sibi inerat in orationibus studium assequendi nominis, vt errorem suũ morte mulctandum iudicarit. Sextum circiter & septuagesimũ ætatis suæ annũ, senio contractus, occubuit. Cum in Maratone diem obiisset, imperassetq; libertis vt ibi se sepulchro conderẽt, Athenienses cõtinuo Epheborum manibus sublatũ rapuerunt, in vrbemq; contulerũt. Cuius lectum vniuersa iuuẽtus circumstetit, omesq; pueri, tanq; optimo patre orbati, miris laudibus concelebrabãt. In Panathenaico sepultus est, et breue sibi inscriptum est Epigramma . Fuit autem hoc. Herodes Maratonius, Attici filius, cuius hæc omnia, in hoc sepulchro iacet, vbiq; gentium approbatus. Hæc igitur hactenus de Atheniẽsi Herode, quæ cæteri ignorarunt, a nobis dicta sunt.

THEODOTVS.

AD THEODotum Sophistã me vocat oratio. Hic Atheniensi populo præfuit, & eo quidẽ tempore quo Athenienses Herodi aduersabãtur, in nullã apertam inimicitiã cum viro descendit. Sed cum rerũ vsu grauis esset, & ex eis vnus qui in foro versarent, om̃ia ei clam opitulatus est, cũ his qui Demostratũ sequebãtur, ita se miscuit, vt eorũ tm̃ uerba cõfouerit, quæ in Herodem exercebant. Primus em̃ Atheniẽsium iuuẽtuti p̃fuit, & plurimis regũ filijs. Et ne hoc quidẽ oratione indignũ, sed quia cũ Platonicos, Stoicos, Peri-

pateticos, Epicureos Herodi dijudicãdos Marcus im peralset. Hũc uirũ ille ab opiniõe sua nouis adiudicauit, politicæ orationis certatorẽ, & Rhetoricæ facultatis adiumentũ appellarunt, Vir iste Loliani fuit auditor, neq; tamen Herodis doctrinã recusauit. Septuagesimum superauit annũ. Duobus annis Cathedra potitus est. Oratiõis Idea in iudiciali sophisticoq; genere abusus est.

ARISTOCLES

ARISTOCLES Pergamenus inter Sophistas quoq; non mediocre nomẽ sibi comparauit. De quo ea quidem dicã, quæ ab antiquis accepi. Ad supremam dignitatem vir iste penetrauit. Cum a pueritia ad iuuentutẽ vsq; sub peripatetica doctrina philosophatus esset, ad Sophistas peruenit. Romæ Herodẽ extẽporales declamatiões agitãtẽ, frequẽter audiuit. Eo tẽpore quo in philosophia uersatus est, squallida asperaq; facie uidebatur. Item Abstemius uestẽ unã in delitijs habebat, sitũ abstergebat. Voluptates autẽ quotquot illæ sunt, Lyræ, Tibiarũ, suauissimiq; concentus omnes in uiuẽdi modũ, tanq; in limẽ domus accersitas, ac sibi audiẽtes induxit. Primo enim tẽpore ita se ipse castigauit, vt incõposit9, neglectoq; cultu, non sine spectatorũ acclamatione in Theatra pdiret. Sed cum Pergami clarus haberetur, eoq; gratiã vniuersam cõtraheret, omnes discipulos suos a se expulsos Herodes, Pergamũ misit, Aristoclẽq; tãq; Mineruæ suffragiũ exoptauit suæ orationis. Idea splendida quidem & Attica, ad disputationẽ magis q; ad fori contentionẽ accõmodata. Omni enim ab oratione distat, & ad breue quidẽ impetus. Talis autem At

ticitas si cum Herodis lingua cõparetur, humilius loqui ꝙ plausui, sonoritatiq; incumbere uidetaur. Aristocles igitur iam seniũ præcedens, Mesæpoli extremum vitæ diem clausit.

ANTIOCHVS

ANTIOCHVM Sophistã Cilicũ vrbs ægarum sane tulit. Itaq; nobilem, sed a patre ut adhuc suũ genus principiũ ibi habere uideatur. Demisso fuit animo. Cuius hæc causa fuit. Postꝙ in populũ prodijt, rempu. gerere noluit. Non equidẽ vos inquit, sed me ipsam timui, ratus suã bilem ĩmodicã esse, & minime refrenabilẽ. Ast ubi ægeos & patrimonio quo pollebat adiuuit, & cibaria adiecit, quibus eos tũc indigere admodũ intelligebat, & pecunias rerum esse labores. Pluribus hic noctibus in Aesculapij templo dormiuit. Cum de somnio & cõgressu inuicem quãdoq; uigilarent, disputarentq;. Dormienti deus cõprobauit se suæ artis pulchrũ facere experimentũ, si Antiochi morbos inhiberet. Dardani Asyrij, a pueritia hic fuit auditor, & ab adolescẽtia Dionysij Milesij Ephesum occupantis. Non igitur apposite disputauit. Cũ prudentissimus hominũ euasisset, eũ pueri more calũniabatur. Ne ab illo despectus magis ꝙ relictus uidetur. In declamatiiõbus eloquẽtissimus, in causis figuratis tutus, in accusando & nitendo vehemens, in respondendo decens, in moralitate fortis. In uniuersum igitur in orationis idea, si forense genus ageret magis sophista. Si sophisticũ, forensior esse uidebatur Affectus optime Sophistarũ tractauit. Nõ ẽm monodias, id est breues defunctorũ laudes, neq; supposita lamenta produxit. Sed hæc breui oratione cum sen

tentijs uerbis longe melioribus complexus est, q ex alijs causis cõstare potest, sed ex illa q maxime. Puella uiolata violanti causa mortis fuisse dicit. Post hęc e stupro puerũ peperit, aui decertãt, cui potius nutriẽdi cura dari debeat. De qua quidẽ re cũ auus cũ puellę patre contenderet, sine pedibus sine pedibus, inquit, potius sit puer iste q qcq de materno lacte prelibet. Altera hęc causa fuit. Tyrãnũ imperiũ deponẽtem, inter soluendũ eunuchus, qui sub ipso fuit, interfecit. Cędis postulat, in his mixta affectibus cogitatione, orationem quo accusationẽ maxime corroborabat, de studiosis omisit. Hęc eñ pueris iuuẽcul, adolescentibus, senibus, ac uiris plerisq fatebat. Ego nomen in cõpositione nõ habeo. Cretenses de Iouis statua accusatos præclarissime ĩ uisiologia theologiaq in uniuersa decertãs, optime defendit. Sæpissime ex tẽpore declamauit. Lucubratiões quoq sibi curę fuerunt, vt ex alijs eis operibus, & præsertim ex historia patere potest. In qua quidem & dictionis & historię ostentationẽ fecit, & in ea quoq bonarũ se rerũ studiosum ostendit. De viri morte uaria ferunt, aliqui domi, nõnulli alibi mortem obijsse ferunt.

ALEXANDER

ALEXANDRO, quẽ multi Platonis cœnũ appellant, patria Seleutia fuit, ciuitas quidẽ in Cilitia non ignobilis. Eodem quoq nomine pater in forẽsi oratione facũdissimus, mater ingenti pulchritudine, ut scripta referunt, & Helenæ Eumuli similis. Eumelo eñ quædã Helena fuit, quæ in Romano etiã foro statuã assecuta est. Mulieris huiusce amatores memorãtur, in primisq Apolonius Tyaneus, alijq eodem

amore digni sunt habiti. Hæc Apolonij cõsuetudine optimæ disciplinæ cupiditate(qñ prę cæteris homini bus plurimũ diuinitatis habere uidebat̃)usa fuisse dí citur. Sed quot modis id incredibile sit, in his quę de Apolonio scripsimus, aperte demonstratũ est. Alexã der deo similis esse videbat̃, forma circũspecta, barba muliebri, coma cõsimili, mediocriterq; demissa, ocu lis mollibus ac magnis, cõsentiẽte naso cũ cæteris, al bis dẽtibus, productis digitis, & oratiõis habenis de center accõmodatis. Erant quoq; sibi diuitiæ ne inp- hẽsibiles quidẽ erogatę in voluptates. Prodiẽs inter uiros a Seleutia ad primũ Antoninũ orator missus ẽ. Calũniæ in eum excitatæ, ꝙ in iuuentute pulchritu- dinem excoluisset, cum imperator se illi minus exhi- bere uideretur, elata uoce, exhibe te mihi Cæsar, inqt Alexander. Imperator vero temeraria voce in eũ irri- tatus, ecce me(inquit)exhibeo, coeoq; tecũ, quoniam omnia exerces, candorẽ dentiũ curas, vngues excolis & spiras deniq; semp vnguẽta. Plurimo suę uitæ tpẽ Anthiochiæ, Romæ, Tarsis, & per Iouẽ deniq; in to ta Aegypto lrãrũ studio incubuit. Ad Gymnica ꝗq; descẽdit. Hæc viri studia Athenis, & si per pauca, mi nime tamen ignorari debent. In Pæonicas gẽtes Mar ci imperatoris literis accersitus, qui ibi bella gerebat ipsiq; ad græcos mãdata dederat, cum venisset Athe nas viæ longitudine defatigatus, quãdo huc ex oriẽ- te contenderat, hic(inquit)nobis quoq; genua flectẽ- da sunt, & hic dictis Atheniẽsibus, qui eũ audire præ cupiebant, extẽporalẽ orationẽ enunciauit. Cum au- diuisset Herodẽ vitã in Marathone, degentẽ uniuer- samq; iuuẽtutẽ eũ esse secutã, ad ipm epistolã scripsit, qua Græcos grauiter accusabat. Ad hæc Herodes ve

niam(inquit)cum græcis & ego. In ædificatũ Theatrum cõuenire, quod Agrippæũ appellat̃, procedente die, Herodeq́ꝫ trahẽte morã. Id Atheniẽses ægre ferebant, ne forte coacta auscultantiũ multitudo solueret̃ atq́ꝫ eius artẽ esse reputabãt, vt Alexãder prius cõuenire, Herodes in disputationẽ descẽdere cogeret̃. Disputatio autẽ erat, Vrbis laudes, & apud Atheniẽses excusatio, q non prius eos audiuisset, sufficientẽ prolixitatem seruauit. Nam Panathenaicę orationis cõcisionem imitatus est, ut eo adhuc tacente, Bombus homines pertransiret, qui ipsius uenustatẽ cõmẽdabant. Victoriosa autẽ causa fuit, quæ de reducendis in pristinũ errorẽ Scythis agebat. Postq́ꝫ ciuitatẽ incolentes grauiter ægrotãt, suscepto breui tẽpore velutí si bona nuncia de his quæ dicturus erat; auditoribus afferret læto vultu, e subsellio præsiliunt, succedente sibi oratiõe. Ecce Herodes Archadico pileo caput obumbrans, ut in ipm tẽpestatis tẽpore Atheniẽses usurparẽt, aduenit. Quod quidẽ etiã fecerat, ut illis se tunc ex itinere uenire ostẽderet. Alexãder hinc incipiens in viri præsentia, sub venusta, sonoraq́ꝫ oratione disseruit. Deinde optãdi copiã illi fecit, an excogitatã audire, an aliã causam dari mallet. Respiciẽte autẽ auditore Herode & dicente, vt ageret quid illis potissimũ uideret̃, omnes audiẽdã Scytharũ causam annuerũt, præclare rem peregit, & dicta testant̃, uehementẽ in his admirationẽ suscitauit, q sententias ante Herodis aduentũ p̃clarissime sibi dictas, instãte illo ita tractauit, vt alia orõ, aliiq́ꝫ rithmi, & ipe iterum audientibus nõ bis dicere videret̃. Illud aũt ex dictis anteq́ꝫ adesset Herodes q̃maxime fuit approbatum. Aestus inquit & aqua languores parit. Deinde cũ ad

ueniſſet Herodes alia in hæc immutauit. Aquarũ inquit ſuaues errores. Hęc etiã in Scytharum cauſa Alexandri ſunt. Congelato Iſtro ad meridiem inquit erũpunt. Soluti vero ad arctum ſe recipiunt. Integrũ his corpus necꝫ ut mulieri conſternatũ. Quid enim grauis patitur homo, dum per has ipſe uagatur. Itacꝫ vrbem criminando ſuffocati domicilij inſtar clauſit orationem. In omnibus autẽ hoc ſæpe clamabat. Aperi portas quoniã reſpirare velim. Sed ad Herodẽ redeamus. Qui cum eũ circumueniſſet. Ciba me inquit, & quãdo nihil moror, hic lautas epulas exhibe. Eia age dic aliquid ſoluta cõtiõe, iuſſos familiares ſuos quos in additamentũ adduxerat qualis hic ſophiſta videretur interrogauerit. Dicente illo ſi a Corintho conſideres ſe Cœnũ inueniſſe, & quærere Platonem. In eũ continuo cauillatus, Herodes, hoc nemini (inquit) dixeris, te nancꝫ ipſe calumniaris tanꝗ boni iudicij cõpotem, me proinde ſequere, qui Scopelianũ ſobrium pluris ipſe feci. Itacꝫ deſpecto uiro, inſignem notam inuſſit. Quippe qui in ſophiſticis ſententijs, temperatam eloquentiã cum audacia coniũxit. Cum ſe patefecit Alexandro vocẽ in diſputatiõe extulit, & vbi illum tono maxime lætari intellexiſſet, numeros lyra, tibiacꝫ magis varios, in orationẽ adduxit. Poſtꝗ ſibi multus in varietate videbaᷓ, accurata cauſa fuit, in ꝗ de his agiᷓ, q ĩ Siciliavicti. Inſurgẽtes inde Atheniẽſes accuſant, ꝙ interemerint. In hac cauſa illud diuulgatũ ſupplex orauit, vt lachrymis oculos humectarẽt. Heu Nitia, heu pater, ſic vides Athenas. Vbi Alexandrũ quocꝫ exclamaſſe dicunt. O Herodes in certamine tuo ſophiſtæ ſumus omnes. Item Herodẽ laude reſupinatũ, & eiuſdẽ naturæ factũ, poſtꝗ eum

nobis vocibus oblectari sensit,decẽ ei impedimenta, decẽ ministros,decẽ quoq; tabulas. Item viginti ta- lẽta auri, argenti vero plurimũ, duos etiã balbos, ex Colyto pueros dono dedisse. Hæc autẽ sibi cũ Athe- niẽsib⁹. Postq; cęterorũ Sophistarũ obliuionẽ pcurre rim,ex pluribus Alexãder clarus est habitus,neq; ta- men in culmen eiusdẽ gloriæ apud gręcos euasit. Q̃z venuste,suauiterq; disseruit,istę disputationes osten- dunt. Vtputa Marsias Olympi,& olympius Tibici- nus. Item Arabia multæ arbores,vmbrosi campi,ni- hil mundũ,plantæ,terra,flores,neq; foliũ Arabicum eijcias,neq; festucam vllã ibi natam proieceris,tantũ terra cũ sudoribus fortunata est. Et rursus homo pau per ab Ionia. Ionij vero græci sunt, teramq; barbaro- rum incolunt. Hanc autẽ ideam Antiochus asperna- tus,eũq; tanq; in nominũ pulchritudinẽ delitiosum despiciẽs. Cum Antiochiam venisset,ita disseruit. Io nię,Lydiæ,Marsiæ,Morię,date problemata. Hæc in declamatiõe lucra per has causas demõstrata sunt,et in alijs quoq; causis ostendẽt. Narras enim Periclem bellum sumi iubentem,& post oraculũ, quó consul- tus & inconsultus Apollo, Lacędemonijs ipse offerẽ dam esse dixit. Mentitur,inquit, hic etiã & Tegeam ipsis promittebat,referẽs quoq; virũ Dario consulẽtẽ vt Istrũ subiuget,quo Scytharũ sibi subfluat Ister, ac exercitũ per patẽtissimos campos educat. Istrũ inquit ex sua ferocitate puniẽs,cũ Artabasum in contentio- nem adduxisset,Xerxi disuadentem ne iterũ Castra in Græciã traijceret. Hic breui oratione,psequit̃ Rex Persarũ. Rex inqt in suis regiõibus hoc mõ se habet. Gręcorũ ṽo sic. Mare angustũ,uiri arrogãtes,Dij q̃q; infesti,qui in campis valetudinarij sunt,in mentibus

habitant,sic etiã accelerãt,naturaliter philosophatus est. Videt autẽ mihi ꝙ ille maximus opifex vniuersi uilissimæ syluæ more cãpos demisisse deorsum, mõ-
" tes contra,tanꝗ̃ dignissima quædã,in altũ extulisse.
" Hos enim primũ sol exoriendo salutat, & postremo
" occidendo reliquit.Quis igitur locũ lõgioris diei cõ potem nõ amarit.Alexandri præceptores Fauorinus Dionysiusq; fuere.Sed Dionysij semi discipulus,quã do patris ęgritudine interpellatus, qui tũc quoq; diẽ obijt,ab eo recessit,Fauorinũ per ꝗ̃ ingenue audiuit. a quo maxime Ideã orationis accepit.Alexandrũ ui-ta defunctũ pars in Celtis adhuc epistolas scribentẽ. In Italia nõnulli ab epistolis iã cessantẽ fuisse dicũt. Aliqui superstite filio,filia pleriq; sex octove annoꝝ expirasse.de quibus nihil memoria dignũ inuenio.

VARVS.

VARVS Perge natus ne mentione quidã indi-gnus reputat.Cui pater Callicles vir hercle inter Pergeos potẽtissimus,discipulus Codratioꝝ supremus. Positas sibi causas ex tẽpore agebat,& Fauorini mo-re in sophistica arte se gerebat.A mľtis Cyconia cog
" nominatus esse.Quia nasum igneũ haberet in rostri
" speciẽ acuminatũ.At hoc ne opinione ludibrio dici videatur,ex imaginibus quæ in templo Pergeorũ re cõditæ sunt eijcere licet.Talis sibi fuit character ora-tionis.In Hellespontũ ueniens, equũ petens. Athon ascendens nauigare uis. Num vias vir ignoras? Sed cum in Hellespõto breuẽ terrã sibi adiecisset,hãc pu-tas inquit tibi permanere, cũ ne mõtes quidẽ perma nere uideantur.Splendida & exercitata voce cuncta pernunciasse dicitur.Defunctus igitur est domi non-

dum cum pueris consenescens. Cuius quidem genus Pergei omnes admodum approbarunt.

HERMOGENES.

HERMOGE. quem Tarsem tulerũt, quintum ac decimũ nactus annũ, eo dogmatis & gloriæ inter Sophistas euectus est, vt Marco Impatori audiendi amorẽ iniecerit. Et cum disputantẽ audiuisset, extemporalem eius orationẽ admiratus est. Qui etiã virum magnifice donauit. Prodiens in medium, nullius manifesti morbi habitũ prætulit. Quare deridendi sæpe copiam inuidis ipse fecit. Dicebat enim verba sine arte
„ apud Homerũ euolare. Mox ea Hermogenem tanq̃ pẽnas obseruasse. Anthiochus quoq; Sophista in eum
„ cauillatus. Iste inquit Hermogenes ĩter pueros senex,
„ & inter senes puer. Idea quã exercuit, hæc fuit. Cum Marco disputans, vide inquit, tibi Imperator Rhetor, Rhetor inq̃ pædagogo indigens, & ætatẽ expectans. Et multo plura disseruit, & hoc modo iocatus est in alta senectute. Obiit vnus ex multis habitus. Et deserẽte eum arte, venit in contemptum.

PHILARGER.

PHILAGer Cilix Loliani fuit auditor, Sophistarũ callidissimus, & ad iram cõcitatissimus. Dicitur enim obdormientẽ quandoq; auditorẽ per puellam somno excussisse, ac splendido impetu ab adulescẽtia vsus, ne ab eo quidẽ & quando consenuit destitutus est. Immo tanta eius facta est accessio, vt præceptoris imago putaretur. Cum apud multas gentes versaret̃, & optime causas tractare videret̃, ne pari quidẽ prosperitate apud Athenienses egit. Nam a seipso concitatus simul

Herodi statuit aduersariũ. In crepusculo em̃ cũ quatuor comitibus in theatrũ venit,qui Atheniẽsibus Sophistas venari solent.Cum adolescentẽ a dextra parte cum pluribus incõuersum vidisset,in suã gloriã plane cauillat. At tu quis es inquit. Amphicles ego sum inquit, si Calcidensem audis. Ad hæc ipse respondit,tu mei auscultatiõe abstine, quãdo ne mihi quidẽ sanus esse videris.Insuper dicente illo quis es qui ista prædicas grauia pati.Sic vbi non agnoscat Philagrus profecto non ignorat. Quare cũ adolescens eũ vno verbo ita percitũ in fugam cõuertisset,captus est Amphicles Cum primã causam intulisset, familiares Herodis sortitus est,atq; apd' quendã eloquentẽ virum, hoc dictũ est inquit,& ipse apud Phylagrũ est, vnde puerbium promanauit. Postridie cũ Herodẽ in suburbio degentem accepisset,ad ipsum scripsit epistolã, mordens admodũ,q auditorũ ornatum aspernaret. Ad hæc Herodes ne mihi quidẽ,inquit,procemiis bene vti videris. Cum ei obiecerit q auditorũ beneuolentiã quam demonstratiui generis Procemiũ reputare opus est,nequaq; possideret. Ast is veluti ænigma non intelligẽs aut fortasse intelligens.Cum optimã Herodis sententiam pro ridiculo duceret,& in beniuolos prodiret auditores, in demonstratiuo genere deceptus est. Nam nõ secus atq; si legatos audirẽt. Cuius disputatio quę multũ nouitatis habere videbat,auditorũ animos colludebat, & puerorũ more beneuolentiã cõtrahere videbat. Atheniensiũ laudibus mulieris lamenta cõmiscuit,quæ sibi in Ionia disiũcta est.In declamatiõe his vsus est insidiis. Aduersus Asiã sibi causa agẽda data est,qua societas eorũ qui non vocati sunt, excusatur. Hanc æditã Hypothesim memoriæ cõmendauit,& in

ea nõ parũ laudis assecutus est. Cum ad eos qui cum Herode essent rumor accessisset, Philagrum definitas prius causas, nõ ex tẽpore perorasse. Neq; eas q̃a non dum iterũ peroratæ sunt, sed vetera declamasse, sibiq; antea dicta ei Asianã de inuocatis causam proposuerim. Hic sibi quæ ex tẽpore loqui videbat̃, declamatio recondita est. Vbi cũ tumultus & risus concionẽ incessisset, cõtinuo Philager exclamãs, grauia equidẽ patior, inquit, quãdo in propriis mihi rebus negotiũ facessit. Neq; tamẽ verisimilẽ causam dimisit. Hęc in Agripino theatro gesta sunt. Post quattuor dies in senatũ venit, qui contra theatri fores nõ procul ab Hypeis cũ gloriosissime causam ageret Aristogetõis, qui Demosthenis, qui Medorũ, & Aeschinis, & Philippi
» partes sequeret̃, ambos accusandos esse cẽseret. Qua-
» re alter alterũ accusauerit bilis vehemẽtia vocẽ extinxit. Cum Colericis vocẽ vocalis spũs suapte natura in esse reputaret. Ad postremũ Romæ sedẽ cõscẽdit. Ex his quas diximus causis Atheniẽsibus semp̃ infestus fuit. Philagricę orõnis character in differẽdo talis. De
» inde putas ne Solẽ nocti inuidere? Aut sibi curæ esse,
» si quod est aliud in coelis astrum? Nempe nõ ita se ha-
» bent, quæ maximi sunt huiusce ignis. Mihi em̃ poetice cuiq; distribuisse videt̃. Tibi quidem ita dicens. Septentrionẽ do, tibiq; meridiẽ. Tibi deniq; occidẽtem, aut noctis oẽs, quando oẽs ego non viderim. Sed Sol exorit̃ pulchra relicta palude. Astra vero nusq̃. Plerisq; igit̃ in declamatiõe Rythmi sibi fuere, quod ea quæ in Asiatica causa dicta sunt, ostendũt. Quibus admodum delectatũ fuisse dicunt. Amice quotidie te apud me video, meq; quotidie arma, & inter enses alloqueris. Et a concione solã intueor amicitiã, abite igit̃ viri.

hoc ẽm nobis nomẽ seruauimus, & si quãdoq; sociis egemus, ad vos mittem⁹. Sed dicite quo: Proinde Philager mediocri magnitudĩe maior fuit. Densis superciliis, oculisq; ꝓmptis, ad irã quoq; facil', & ita sibi morosus, vt ne de seipso quidẽ ignorarit. Cum ex amicis unus eũ rogaret cur inter discendũ puerorũ educatione nõ gauderet. Quoniã inqt, ne me quidẽ ipso gaudeo. Eũ in mari mortẽ obiisse nõnulli, pleriq; in Italia circa initia senectutis vita excessisse dicunt.

ARISTIDES.

ARISTIdem, siue Dæmonẽ, seu Dæmonis filium Adriani tulerũt. Quæ ciuitas ne magna quidẽ in Mysia est Athenæ apud Herodis vigorẽ, apud Aristoclis quoq; linguã. Asiaticum Pergamon virũ exercuit. In adolescentia valetudinarius, laborẽ nequaq; recusauit. Genus suæ valetudinis, vt ꝙ membra sibi exaruerint, in sacris libris ipse disseruit. Hi aũt Ephemeridũ libri, quandã de ipso mentionẽ continẽt. Ephemeridũ inq;, ad docendũ de quaq; re optime disputare ꝓceptores optimi. Postq; ingeniũ ad extemporalẽ oratiõem minime suppetebat, accuratiore diligẽtia vsus est, antiquosq; respexit. Cum sat ingenio valeret, ab orõne, dicendi facilitatẽ accepit. Hic parum peregrinatus est. Non ẽm ad multorũ gratiã disputauit, neq; in eos qui cum laude nõ auscultarent, bili suæ imperauit. In Italiam, Græciam, & Aegyptum, quæ iuxta Deltã, profectus est. Cui quidẽ æneam in foro statuã Smyrnei statuerunt. Aristidem Smyrneæ habitationis autorẽ, ne laus qdem affecit, sed iustissimũ, verissimũq; pręstitit. Quam quidẽ ciuitatem terræ motibus ac hiatibus desertam, vsq; adeo apud Marcũ imperatorem deplora-

uit, vt diuersa quidē Monodia principi lachrymas eli ceret. Desertā interea regionē Zephiri aspirarint, & in librū Lachrymæ instillarūt, cohabitationē ciuitati ex ansis Aristidis aspirare creditū. Quod cū in Ionia cum Marco versaret, imperauit. Nam postq̃ Ephesi-um Damianū audiuit, Imperator in Smyrnā peregri natur, cum nōdum cognosceret Aristidem, ne in cōsa lutantiū turba sibi vir iste sperneret, Quītilios admo-nuit. At hi ne virum quidē se vidisse. Neq̃ eñ adesse, neq̃ constitisse dicebāt. At postridie lachrymātes am-bo ad Aristidem veniūt. Et cum ei dicerent, cur tarde viderent. Aristides contēplatio inquit Imperator me exercet. Mens eñ aliquid contēplatura, ne suspensa quidē esse debet, cum aliquid inuestigat. Conspicatus
» autē viri mores Imperator, simplicissimi quidē ac oci-
» osissimi, quando inquit te audiemus? Aristides, hodie inquit, præpone. At ille, cras audiam. Non eñ nause-antium, sed diligentium equidē sumus. Liceat inquit Impator familiares quoq̃ auditorio adesse. Liceat in-quit, Marcus, quoniā popularis erat. Dicente quoq̃
» Aristide, vt his acclamare & plaudere concedat, quan
» tum possunt. Hoc inquit in te situm est, excogitatam
» causam, quia diuersi diuersa loquūtur, nō scripsi. Sed illud constat apud oēs, optima Aristidem verborū ve-litatiōe in Marcū fuisse vsum. Cum procul a Smyrna forte pararet, vt vir iste habitaret. Hæc non dixi veluti rehabitante Imperatore ciuitas solueretur, quā stan-tem fuerat admiratus. Sed quia imperatoria diuinaq̃ ingenia, magis magisq̃ relucēt, & ad benemerēdum vehemētius vltro ferūtur, q̃ si quis ea consilio, verbo-q̃ suscitarit. Damianū Sophistam ibi quoq̃ audiue-re, extemporalitatē in disputatione ita admirantem,

vt priuatum in domicilio clausus idipsum elaboraue-rit, vt membrũ ex membro excuderit, & e sensu sen-sum circunduxerit. Id autem mandentis potius q̃ co medentis esse reputemus. Extemporalitas eñ proflu entis linguæ videtur esse certamẽ. Hominẽ hunc ple-riq; calumniãtur, q supra militibus terram repetenti-bus, parco exordio vsus fuerit. Et in hac causa ita eum principatum tenuisse, hi viri non desinunt, qui nego tia mihi afferũt, vigore virili pleriq; capiũtur. Super muri Lacedæmonis repetitiõe ita locutus est. Ne mu ri quidem coturnicũ morem imitati superuolemus, capiuntur nonnulli prouerbio humiliter promulga-to. Cum damnaret Alexandrum q concitatos graui-tatis affectus, more patris vteretur, filiolus est inquit patris. Iidem hunc scommatis accusarunt, cum Ari-maspos luscos, more Demosthenis Philippi cogna-tos esse dixit. Cum de Traica Simia græcis respon-deret, & aggrestis quoq; Oenomai morẽ in cauillan-do seruaret. Sed ne ex his quidem fuit Aristides. De-clamationes eñ suæ virum ostendũt. Vt ea quæ Iso-crates inscribitur Athenienses mari exigens, & ea in qua de Calixeni honoribus agitur, q decem viros se-pulchro non tradiderit. Et quæ de his qui in Sicilia sunt, consuluit. Item quæ Aeschines dicitur, qui ciba-ria super Cersoblepto non admiserit. Et quæ eorum est, qui post cæsam gentẽ inducias petebant. Vbi præ cæteris maxime quo modo periclitantes, quis tragi-cas sentẽtias tractare debeat, nos edocuit. Plures quo q; alias eius causas vidi, quæ bonam huius viri disci-plinam, item robur & morem ostendunt. Ex quibus magis ipse contemplãdus est, q̃ sicubi quid expuerit in aliquã incidens ambitionẽ. Proinde Sophistarum

artificiosissimus fuit Aristides, & in contemplatione multus. Qua quidẽ re ab extemporalitate abhorruit. Nam dum quis cuncta producere studet, nimirum id mentem exercet, & a prompta extemporalitate deturbat. Hunc aliqui domi plerique in Ionia vita decessisse scribũt. Pars sexagesimo ætatis anno, nõnulli septuagesimo expirasse dicunt.

ADRIANVS.

ADRIANum Phœnicem Tyrus tulit, & vt a meis præceptoribus accepi, Athenæ virum exercuerũt. Postquam ad Herodem venit, vim ingenij in Sophistica arte maximã præ se tulit, ne ignobilis quidẽ & obscurus, quoniã magni eum faciebãt. Herodis doctrinam octauũ ac decimũ nactus annũ adiuit, & his celerius dignus habitus, e quib⁹ Sceptus & Amphicles digni reputabant. In Clepsydrij auditorio inscriptus est. Clepsydrion autem ita se habebat. Ex Herodis auditoribus, decem qui virtute digni existimati sunt, in auditorio omibus cõmessationem exponebãt. Clepsydriona dicunt centũ verba emetientẽ, quæ longa prolatione enũtiabat Herodes, cum ab auditoribus laudem exigebat, & quod solus in dicendo præstans haberetur. Cum aũt Herodes familiaribus effecisset ne reficiendorũ corporum tẽpore recederent, sed ibidẽ commessationibus incũberent. Adrianus quoque tanquam in magni archani cõmunicationem admissus, cum his qui ex Clepsydra dictum exigebant, comessatus est. Cum de optima Sophistarũ Idea inter eos sermo verteretur, in medium prodiens. Adrianus ego quidem (inquit) caracteres subscribam, ne minimarum quidem concisionũ, cesurarumve, Item membrorũ numero-

rumq; partẽ prætermittam. Quinetiã ita in imitationem statuã, vt omni etiã sententias ex tẽpore lingua fretus, copiose enũtiarim. Cum hic Herodẽ relinqueret Amphicles, cuius (inquit) gratia præceptorem nostrum exuperas? At ipse visa Idea, illisq; dicentibus, quoniã (inquit) hi tales sunt, vt temulẽto quidẽ imitationẽ traderent. Sed Herodi eloquentiæ principi vix aliquid gratũ vel sobrius responderim & acuratius. Hæc Herodi nuntiata eũ infra detinuerunt, alioquin optimi iudicij compotẽ. Parcæ orationis auscultationem Herodi nuntiauit. Herodes, vt pleriq; calumniantur, ne insidus quidẽ & mordax erat, sed ab instituto & beniuolo quicq; auditurus. Iuuenẽ corroborauit inter omnes, dicens. Colossi hæc fragmenta erant, quem tanq; staturæ proceritate, dispersum minimeq; compositũ modo magnæ sonoritatis, modo ingẽtium sententiarũ hominẽ appellando, dixit. In Herodis funere orationẽ habuit viro ita profecto dignissimã, vt Atheniensibus lachrymas in concione prouocauerit. Eloquentiæ fiducia fretus, in Atheniensium subsellia venit, & orationis illius procemiũ non ab Atheniensium, sed sua sapientia contraxit. Hic exorsus iterum e Phœnice literæ procemium viri fuit, non viri Athenienses extollentis & bonũ potius dantis q̃ accipientis. Magna & perq; decora Atheniensibus e subsellio declamauit, vestem specie dignissimã indutus, mirabilibusq; exornatam, bigisq; argenteis inuectus, ad Eleusina sacra descendit, factaq; re diuina nimis expectatus, non sine pompa ex vniuersa Græcia contracta rediit. Græci nanq; lubentissime ei inseruibãt, q Eleusinis sacris gentem iniciaret. Eos enim disciplinis, conuiuiis, venationibus, solenniumq; Græ-

corum cõmunicatione informauit. Quare apud omnes homines, nobiles, ignobilesq; pueri erudiebantur, quibus sæpe græcam saltationẽ distulit. Ego vero ex his multos quando in viri memoriã insidebant, siue de voce gressuve, siue quis de habitus venustate loqueretur, lachrymasse vidi. Homicidarum causam sibi nimis infensam obstinate recusauit. Atheniensibus perhumanũ erat in Sophistarum curriculo exercitari. Cum huic quidam vini amphorã, obsonia, vestem, argentumve attulisset, ita tractabiliter vsus est, quem admodũ si qui iumenta fœnum esurientia ad tenella virgulta traduxerit. Si negligebat, mordebat hominem, & oblatrabat. Adriano demum propter morum facillitatem infestus fuit. Chrestum Byzantium Sophistam obseruauit. Adrianus omes eius morsus æquo animo tolerauit. Quam quidam maledicẽtiam, puerorũ morsus appellauit. familiares non cogentes suis domesticis imperarunt, vt eum pulsarent, quare contumescentibus intestinis trigesimo die vita decessit. Ipse in morte quandã orationem habuit. Postq; in modico morbo e medio sublatus est, defunctum adeunt. Vnum ex Atheniensibus apud Græciæ prætorem cædis accusant. Populus huic fauebat Athenis. Is causam cognouit, neq; suis, ne seruorũ manibus, mortuum pulsasse comperit. Primũ hinc in defensionem quosdam Græcia suscitauit, qui neq; voces, neq; lachrymas super eo prę terirent. Deinde super vino medici testimoniũ accessit. Cum his temporibus Marcus Imperator pro mysteriis Athenas misisset, hic ille vir Sophistarum subselliis imperabat in vna Atheniensium historiæ parte posuit, ne illius sapientiã ignorarent, & q eius auditorio non inuideat, sed vt famam

augeret. Hunc iuuenibus discendũ edixit. Cum Seuerus hunc consul criminibus afficeret, tanq̃ Sophisticis causis debacchantẽ, vt in vero certamine præualeret. Cõmonefactus Marcus increpuit, eiq̃ Hyperidem, cum Philippus erat in Elatia, in Demosthenis sententias se tantũ conuertentẽ obiecit. Hic enim certamen ita libenter instituit, vt ne Polemonis quidem stridore efficere videretur. Admiratus eum Imperator eo vsq̃ donatiõibus & donis euexit, vt magnum effecerit. Donationes eñ voco quæ stipendiis, prerogatiuis, immunitatibus, pontificatibus (cæterisq̃ rebus quæ viros illustrant) plane constant. Dona vero aurum, argentũ, equos, mancipia, & quæcunq̃ diuitias interpretantur. Quibus quidẽ omnibus & eum & omnes suos expleuit, cum suprema subsellia Romæ teneret, ita vniuersam vrbẽ in se conuertit, vt etiam qui græcam linguam non intelligebant, audiendi amorem iniiceret. Audiebãt igitur homines non secus atq̃ suauissimã Philomenã. Linguæ elegantiã & schemata. Item versatilem vocem, & pedestres equestresq̃ non sine cantu numeros, admirabantur. Cum Amphitheatris studebat, & Orchestrę vbiq̃ parabantur. Apparẽte in scena auscultationis nuntio, vniuersus cõtinuo senatꝰ assurgebat. Assurgebatq̃ equester ordo. Et non solũ græcorũ studiosi, verũ etiã quicunq̃ Romæ aliã linguã sectarent. Quinetiã in Athenæum auditoriũ, illi quoq̃ præcurrebãt, qui præ nimio ĩpetu pedetẽtim transeũtibus, cõtumeliosi esse solẽt. Aegrotãti in vrbe viro, quãdo diẽ obiit, literas Cõmodus misit. Quibus etiã se q̃ sero scripserit, excusabat. Hic aũt cũ ad musas ex more recurrisset, Augustales tabulas adorasset, in eius aĩam efflauit, et in funere magnis ho

noribus vſus eſt,octogeſimo vitæ ſuæ an,deceſſit. Ita oībus approbatus,vt multis Magus videret.Nam vir nunq̃ aliqua diſciplina a pueritia vſus eſt,in Magorꝛ artes ſubduct⁹ eſt. De quo ſatis in his, q̃ de Dionyſio ſunt,ſcripſimus.Hic em̃ cauſis ita Magorꝛ more ꝑtur batus eſt, vt cognoīatione̅ inde cōtraxerit. Quinetiā impude̅tiæ virū accuſant,que̅dā e familiarib⁹ ei piſces arge̅teo diſco depoſitos,ml'ta auri varietate ſpectabili eūqꝫ ſuꝑ diſco prādiſſe,neqꝫ tāde̅ diſcū reddidiſſe fer̄t. Quinetiā mitte̅ti rn̄diſſe.Euge q & piſces.Sed hoc cū familiari ſuo,que̅ parꝛ honeſte diuitiis vtente̅ accepat,
" exercitij gr̄a luſiſſe.Et poſtq̃ hac vrbanitate amicū fru
" galitatis admonuerat,argentū reddidiſſe dicitur.Hic Sophiſta in ſente̅tiis ꝓfecto nimi⁹,ſple̅diduſqꝫ fuit.Ite̅ in cauſarꝛ apparatu percꝫ varius.Cum hoc e Tragœdia accepiſſet,neqꝫ ordine̅,necꝫ arte̅ ſecutus eſt. Cum apparatū aūt orōnis ab antiquis Sophiſticis cōgeſſiſſet,voce̅ potius q̄ꝫ plauſum induxit. Sæpe inconſyderata Tragœdia huius e magna excidit vocalitate.

CHRESTVS.

CHREſtum Sophiſtā Byzantium cū neglexerit, non mediocri Græcia virū iniuria affecit.Hic em̄ præ cæteris græcis ab Herode eruditus eſt, & ipſe quocꝫ multos ꝓclaros viros edocuit.E quorꝛ numero Hypodromus Sophiſta & Philiſcus.Item Iſagoras Tragœdiarꝛ ſcriptor,approbatiſſimiqꝫ rhetores.vtputa Nicomedes Pergamenus, & Acylas Gallogræcus. Præterea Ariſtænetus Byzantinus profluxere.Item ex eloque̅tibus & philoſophantibus Calæſtrus. Atheniēſis Soſpis,multiqꝫ alij me̅tione digni.Cū Adriani Sophiſtæ te̅pore legerit,centū ſtipe̅diarij ſibi erāt auditores,

& horũ optimi fuere quos dixi. Adrianus cũ Romæ constitiſſet, Athenienſes ſenatus cõſulto pro Chreſto legatũ mittendũ cenſebãt, per quẽ Athenis ſedẽ ei ab Impatore peterẽt. Hic cũ veniſſet in ſenatũ, legationẽ diſſoluit, ac multa memoratu digna diſſeruit, inter reliqua dicẽs in fine. Tantã multitudinẽ nõ facere virũ. Vino quãdoq; victus, temulẽtiæ, facilitati, & ſupbiæ, q̃ in mentes hoĩm vinũ inducere ſolet, impabat, Tñ
" ſibi affuit ſobrietatis, vt etiã ſi in gallicinium vſq; conui
" uiũ diſtuliſſet, anteq̃ ſomniũ eliceret literarũ ſtudium
" ſemper attingeret. A petulãtibus iuuenibus, & ab his
" qui in collationẽ pecuniæ cõmodiores eſſent, multis criminib⁹ effectus eſt. Cum Diogenẽ Amaſtrianum ab adoleſcentia ſeſe iactantẽ videret, ac Satrapas, aulasq; ambientẽ cum regibus accubantem, dicentemq; Hæc ſibi quendã Aegyptium fuiſſe auguratũ, non de ipſo quidẽ nonnulla tacere potuit. Orationis Ideam ex his quæ ab Herode accepit mera varietate exornauit. Sed in horũ promptitudine, non aliter atq; in pictura colorũ imitatio ad exprimẽdas vmbras defecit. Et niſi quinquageſimo ætatis anno exceſſiſſet, magna ſibi fuiſſet, & virtutis & laudis poſſeſſio.

POLLVX.

POLLVcem Naucratitẽ an doctum, an indoctum appellare oporteat, nondũ ſatis compertũ habeo, ſi q̃d cũq; boni moris eſſe videt̃, id doctum & indoctũ appellandũ eſt. Cum vocabula bene dinoſceret elegantiſſime Atticam linguã exercuit. Cum declamationũ genus aſpernaret̃, nihil melius aliis in Attico Gloſſemate ſcripſit. Hæc igit̃ videri de ipſo opus eſt. Pollux iudiciale genus agitauit, in hoc patrẽ imitatus, qui ta-

le genus causæ optime calluit,suo fretus ingenio quo nimiũ pollebat.Sophisticas orõnes magis audacter q̃ artificiose cõposuit,Adriani factus auditor,peculiaribus eius virtutibus incubuit,pariter & vitiis.Nã minime cadit,& minime erigit.Sed quidã sunt in exclamatiõibus orõnis amœnissimi loci,cuius Idea in dissendo talis.Protheus Pharius,miraculũ Homericum multæ quidẽ eius,diuersæq; formę.In aquã attollitur, in ignẽ mutatur,in leonẽ excandescit,itẽ in suem, draconẽ,pardalimq; vertebat, & assurgebat in arborem. Declamantis eius caracterẽ de Insulanis effingimus, qui in solutionẽ vectigaliũ filios vendebãt. Hanc hypothesim optime actã,vt inter om̃es constat, fuisse volunt.Epirotæ filius ad Insolanũ patrẽ e Babylone scribit a Satrapa regi dono datus,in seruitutem assertus sum.Puer neq; Medicũ equũ ascendo,neq; arcũ Persicum intẽdo,neq; in bellum,neq; venationẽ,viri morẽ descendo. Sed in Gynecæo sedeo,& inter pellices regias quotidie versor.Et quoniã Eunuch⁹ factus sum; nulla rex suspitõe ad irã prouocat.Et de gręco pelago multa referens, ab oĩbus æque collaudor,& de gręcis quoq; & quomõ Aelij solẽnia celebrãt,& quo Delphi sua sacra faciũt,et quę Panateneis misericordię ara sit, nõnulla cõfabulor. Tu aũt pater & de Hyacĩthiis,quę apud Lacedęmonios,et de Hysmiis apđ Corinthios, deq; Pythiis apud Delphos,& an Athenienses nauali bello victoriã sortiti fuerit,ad me quãdoq; scribe. Vale ac fratrẽ si non veũdatus est,meo noĩe salutato. Hæc qualia viri fuerint,incorruptis auditoribus cõsyderare licet. Incorruptos autẽ & integros auditores voco, qui neq; beniuoli,neq; maliuoli fuerint. Dicitur hæc quoq; melliflua voce pronũtiasse,qua cũ Impatorem

etiam cõmodũ allexisset, ab eo sedẽ Athenis inuenit. Annos demũ octo, & quinquaginta vixit, ingenuo atq; indocto superstito filio, vita defunctus est.

PAVSANIAS.

CAESArea Capadotiæ Argei montis accola Pausaniæ Sophistæ patria fuit. eum Herodes edocuit. Vnus aũt ex his fuit, qui ex Clepsydrio victũ habebãt, quas multi Dypsontas. i. sitientes appellãt. De peculiaribus Herodis virtutibus multa, & q̃maxime extemporalitatẽ retulit. Crassa lingua pronuntiauit Capadocũ more. Literas in versibus consonãtes plane collidens, ꝑducta corripiẽs, & correpta producẽs. Quare sumptuosum pleriq; cocũ appellarũt, quasi obsonia laboriose cõdientẽ. Declamatiõis Idea supinior, & munita quidẽ, atq; (vt ex declamatõibus eius coniicere licet) ab antiq̃tate nõ aberat. Sępissime Pausanias Romæ declamauit, ibiq; exacta vita cõsenescens excessit. Atheniẽsibusq; aliquid de se cõicauit, quoniã abiens inde ꝓfectus est. In oĩbus aũt quæ in Atheniẽses conuersus dicebat, accomodatissima quædã ex Euripide proferebat. Theseũ iterũ me euertis vt video iterũ.

ATHENODORVS.

ATHENOdorus Sophista, qui ad patrem venerit laude illustrissimus, qui ad præceptoris doctrinã clarissimus Græcorũ euasit. Aristodem adhuc puer audiuit, & cum Chresto versatus est. Ab vtroq; non mediocre linguę adiumentũ accepit. Nam hinc Atticam copiam, illinc eloquentiã contraxit. His quoq; tẽporibus quibus Pollux Athenis studuit, in eum inter disputandũ pueri more cauillatus est. Hi Tantali videnẽ

(inquit) mihi horti, cum leuẽ, superficialẽq; orãtiõẽm imaginatiõe, apparenti & nõ existenti cõpararet. Cũ natura grauis factus esset, adhuc vigẽs mortẽ obiit, a fortuna sublatus, & vlterius gloria sua potitus.

PTOLEMEVS.

ILLVstrem se inter Sophistas Ptolemeus Naucratites exhibuit. Cum vnus ex his esset, qui de tẽplo, qđ erat ad Naucratin, participabant, paucis Naucratitis affuit. Herodis auditor, & nõ æmulator factus est, cũ ad Polemonẽ magis declinauit. Robur orõnis & spiritũ, item cõprehensionẽ e Polemonis scena cõtraxit. Immẽsam dicendi copiã ex tpe elocutioni fuisse dicũt, Iudices & iudicia trãsfixit, nõ vt inde nomẽ extolleret Marathonẽ nanq; quẽ pleriq; cognoiarunt, qm̃ Atheniensibus vna Marathoniq; cõscripsit, velut a qbusdã audiui, qa in Atticis causis eos, qui in Marathone periclitati sunt, cõmemorauit. Ptolemeũ aliqui accusant q causas nõ definiret, neq; vbi cõstiterint, & vbi non. Et hãc huiusce causæ coniecturã ponebant. Messenios Athenienẽses ingratitudinis accusant, postq; suorũ exules nõ excepint, cũ ab Alexãdro Thebæ direptæ sunt. Hanc ab eo causam p̃clarissime peroratã, vel q̃tum ingenio hũano fieri possit, calũniant. Tanq̃ si viuẽte Alexandro in iudiciũ vocent, quia ita audax vt Messeniis refraget. Sin aũt mortuus, qs ita humilis vt cãm despe ret. Non eñ qui hæc calumniant inter eos cõuenit, vt Messeniorũ defensio (qui Alexandrũ eiusq; formidinem, cuius ne cætera quidẽ Græcia expers esse potuit, primi sustinuerũt) secundũ veniã poneret. Hæc mihi pro viro defensa sunt. Qui cũ iniustæ calidæq; causę accusarim, Approbatissimus eñ Sophistarũ ille fuit.

In multas gẽtes venit, in multis quoq; ciuitatibus ver satus est, & nullo vnq; modo quicq; suo nomini detraxit. Neq; expectatiõe sua minor vnq; visus est, sed pariter atq; famæ vehiculo inuectus est, per ciuitates & oppida trãsiuit. Senex in Aegypto defunct⁹ est, q non capitis distillatiõe, sed nimio labore oculis captus est.

EVODIANVS.

EVODIAnum Smyrneũ, genus in Nicetẽ Sophistam referebãt. Domi vero honores ĩter pontifices, & õb rem foris bene gestã coronatus. Certamĩa vocis in vrbem Romã, ac inde sedẽ. Hic artificibus pfectus est circa Bacchũ. Gens hæc superba quidẽ, & ad obtẽperandũ parũ Idonea. Quare Euodianus ad accipiendũ potius ĩperiũ, q causam cõmodatus esse videbat. Moriẽte domi filio, neq; mulieris, neq; de generãtis more quicq; conquestus est. Sed o fili ter exclamãs, humari iussit. Cũ ipse quoq; Romę moreret, & cõtinuo necessarij affuerũt, qui de corpore cõsultabãt, an id ibidẽ humari oporteret, & ita conditũ asseruarent, vt Smyrnã referrẽt. Euodianus exclamãs, nõ solũ inqt, filiũ relinquã, & sic cũ filio simul hũari sapiẽter iussit. Cũ Aristodis esset auditor, Panegyricã Ideam, tanq̃ si in acerbo cratere potabilẽ laticem cõmiscuisset, secutus est. Neq; tñ desunt, qui hũc Polemonis auditorẽ fuisse dicũt.

RVFVS.

RVFVS Sophista Pirinthius, non a patrimonio
›› pensitandus est. Quia de suo genere, ne multi qdem
›› pręstãtissimi viri promanarũt. Neq; q Athenis Panellenijs gloriosissime præfuit. Hæc eñ etsi plura dicantur, nequaq; tamen cũ viri sapiẽntia conferri dębent.

Sed lingua eũ & prudentia oſtendit,qua in figuratis maxime cauſis uſus eſt.Hęc Idea admiratione digna Primũ quidẽ,quia nõ facile tractat̃.Oportet enim in cauſis,q̃ ſecũdũ figurã cõpoſitę ſunt,& dicẽdis habenas,& tacẽdis dare fundamẽtũ.Deinde vt arbitror ꝓpter eius ingeniũ.Nãm diligẽter q̇dẽ ſine calliditate morem retinẽs,bene reſpõdit.In Helleſponto & Propontide admodũ locupletatus eſt.Sibi nõ parũ gloriæ Athenis in Ionia & Italia ob extẽporalẽ orationẽ cõparatũ eſt.Nunꝗ in ciuitatis utriuſq; cuiuſꝗ ĩ inimicitiã ſe ſtatuit,ſed quæſtor ꝑhumanus fuit.Neceſſaria vitæ comedens,& ſemꝑ in labore uerſatus,certatorũ more corpus gymnaſtica arte corroboraſſe dicit̃ A pueritia Herodis auditor.Ab adoleſcentia Ariſtoclis.Et cũ plurimi ab eo fieret,Herodẽ magis illuſtrauit,cũ eũ principẽ,& grecoꝝ linguã,et orationũ regẽ & cętera tale genus appellaret,domi ſupſtitibꝰ filijs,primo & ſexageſimo ætatis anno uita defunctus eſt. de quibus nihil laude dignũ,niſi ꝙ illius fuere liberi dicere habeo.

ENOMARCHVS.

ENOMARChus Sophiſta ex Andro fuit,q̃ neq; admiratiõe,neq; cõprehẽſiõe dignus eſt habitus.Eodẽ tpe,q̃ Adrianus & Chreſtus,Athenis ſtuduit.Cũ Aſię finitimus eſſet,Ionicã Ideã quę Epheſi plurimũ vigebat,tanꝗ Ophtalmiã inde cõtraxit.Quare nonnullis de viro mentiẽtibus,Herodẽ non audiuiſſe viſus eſt.Sed carpendę eius eloquẽtiæ cauſa ea ꝓfecto fuit,quã dixi.Senſorũ intẽtiones Herodianæ ſunt,nimiũq; ſuaues.In Iconis amore eũ cõtẽplari licet,niſi forte repueraſcere uideat̃.Ita eñ inquit.O aĩata pul

chritudo in corpore mortuo, quis nã te deus effinxit.
" Quæ nã suadela vel gratia, vel ipse amor pater venũ
" statis. Quã oĩa tibi vera adsunt. Personæ stat⁹ ꝛ flos co
" loris ꝛ vestigiũ auditus, futurã iamiam semp̱ uocẽ ha-
" bes. fortasse qđ loqueris. Sed me nõ p̄sente o discole
inuide, inuidũ amatorẽ infidelis nullũ mihi uerbũ fa
cis ꝛ Proinde horrẽdũ hoc qđ & cæteris pulchris imp̄
cabor, uotaq; suscipiã vt cõtinuo cõsenescas. Hũc ali
q Athenis, nõnulli vero domi mortuũ, initaq; iã senẽ
ctute. Itẽ semicaprariũ & facie agrestẽ, ac Marci By-
zancij more sordidũ & squalẽtẽ fuisse dicũt.

APOLLONIVS

APOLLONIVS NAVcratites contra Heraclĩ
dem studuit, q̃ Athenis sedẽ anticipauit. Oratiõi Põ-
liticæ & bene castigatæ, ac minus cõtẽtiosæ incubuit
Cui cõprehẽsio & spiritus fuit alienus. Cũ in amãdo
neqtia uteret̃, ex illegitimis nuptijs Ruffinus puer ſi-
bi natus est. Qui cũ sub ipso sophisticã artẽ didicerit,
nihil a patre generositatis & animi, nisi parũ cõcisio-
nũ sensorũq; cõtraxit. Quare cũ causam de viro sapĩ
ente recepisset. Leges mihi inqt dãt paternis reb⁹ vti
" posse ꝛ At ille dant inqt. Verũ his qui legitime nati
" sunt. Pleriq; hoĩem calũniant̃, ꝙ cũ domus male sese
haberet, in Macedonia mercenariã qñq; artẽ exercu-
erit. Sed dimittant̃ ista. Nõnullos perq; sapiẽtes inue-
" nimus, qui multa pecuniæ gratia, parũ liberaliter fe-
" cerunt. Ne talem quidẽ Apoloniũ fuisse dixerimus.
Opes nãq; suas cũ his grecis cõmunicauit, qui egesta
te laborassent. Neq; graue cuiq; de mercede cõuenire
uideri debet. Septuagesimo ætatis anno extremũ vi-
tæ diem clausit. Athenis Sepulchri loco omniũ Athe

niensiũ beneuolentia potiť. Adriani Chrestiq; sophi- stæ fuit auditor. Sed ab vtroq; tantũ abfuit, quantum & illi qui nunq̃ audiuere. Causas intuebať a cõmuni via diuertẽs, & diutius q̃ ęquũ fortasse uidebať.

APOLLONIVS.

APOLLONIVS ATHeniẽsis apud gręcos nomine dignus est habitus, cũ sat bene forenses causas egerit, & sine dep̄hẽsione declamarit. Apud Heraclidem Omonymũ Athenis studuit. Politicæ sedi cum Talanto p̄fuit. Et cũ rempu. ministerio gereret, maximarũ reꝶ legatiões egit. In publicis ministerijs, q̃ maxime Athenienses appellãt, ac deniq; domi militięq; cognomẽ assecutus est. Cũ iam senescẽs ab impijs se ad vocẽ Heraclidis Loginti, Glauci, huiuscemodiq; sacerdotũ cõuertisset, vocalitate caruit. Venustate vero & magnificẽtia ornatus apud multos, his q añ fuere, p̄stantior est habitus. Cũ ad Seuerũ Ro. imp̄atorẽ legat⁹ mitterer, Heraclidi Sophistę declamatiõis certamen indixit, & ambo discessere. Hic ĩmunitate, Apollonius p̄o nõ paruis muneribus donatus. Cũ rumorẽ Heraclides de Apollonio nequaq̃ verũ effudisset, q̄ statim in Libyã p̄fectus fuerit. Qñ Leptines ibi gerebat impiũ, & ex vniuersa uirtutes terra cõtraxit. Et cũ secũ diceret iam tẽpus tibi est, vt Leptinem recognoscas. Tibi igiť placuit Apolloni⁹. Et de ĩmunitate scriptũ est. Orõnis repagulũ ex Adriani Idea Apollonius obiecit, cuius olim fuerit auditor. Mox immodulatos rythmos, & Anapeonios orõnẽ mutauit. q̃s si seruasset, nõ mediocri venustate, firmitateq; decor⁹ in enũtiãdo videreť. Qđ ex alijs q̃q; causis videre licet, ac ex ea maxime, quæ Callius inscribiť, qui

Atheniēſes interdicto ꝓhibebat, ne in igne ſepelirēt. Altā inqt, affer homo faciē. Cur violas deorſumq́ꝫ deducis & torqs ignē. Cœleſtis em̄ ē. Et cū æthereus ſit cœlo eſt affinis. Hic igit̄ ignis nō deducere mortuos, ſed reducere deos ꝓfecto debet. Io Prometheu falcifere & ignifere ſic tuū tādē donū hac inexpiabili afficit iniuria. Mortuis ſenſu carētibꝰ cōmiſcet̄. Exurge, exclama dehinc furtim ſubtrahe ſi potes igit̄. Hęc adieci non vt īmodicos rithmos dānarē, ſed ꝙ modulatos numeros nō ignorarit, oſtēderē. Demū quinto ſeptuagēſimo ætatis anno defunctus eſt, in ſuburbio viæ q̄ ducit ad Eleuſina. Cui eqdē ſuburbio nomē ſacra ficus eſt, ſepelit̄. Hęc em̄ ſacra ex Eleuſine, poſtq́ꝫ in vrbem introducta ſunt, ibi quoq́ꝫ ceſſarūt.

PROCLVS

PROCLVM quoq́ꝫ Naucratitem in ſophiſtarū numerū referā. Haud ignorās hūc bene meritū, qm̄ de p̄ceptoribus meis vnꝰ iſte fuit. Proclus igit̄ fuit Aegiptius nō humili genere natus. Cū ſtudioſius Naucratim, & multos p̄ter morē rēpu. gerētes aſpiceret. Athenis quietē duxit. Quo cū nauigaſſet uitā illi degendū exiſtimauit. Huc multos familiares, multas opes, cæteráq́ꝫ ſuppellectilē magnifice exornatā trāſtulit. Bonam ab adoleſcentia famā, ſed a virilitate multo maiorem de ſe audiuit. In primis, in vitæ optione, deinde ꝓpter beneficiū, vt arbitror. Cuidam Atheniēſi factum hmōi Chreſto olim exercitato mores oſtendit. Nam cū in Pyręū nauigaſſet, quēdā ibi natū interrogauit. Si quis eſſet Athenis qui honeſte viueret, & bene faceret. At hic ab hoſpite interrogatus, ipſi notus erat, q̄ cū ſępe cū iuuenis adhuc eſſet, cū ad audiendū

Adrianũ Proculus accedebat, versatus est. Cũ sciret esse & viuere, sed sua domo confestim decessurũ, quũ ad decem milia drachmarũ in Auxiõe posuerat, q̃ in ea impẽderat nõdũ in vrbẽ reuersus, drachmarũ decem milia ad eũ misit, dicẽs se demũ liberaturũ, ne te subtristẽ videã. Hæc equidẽ facta nõ diuitis solũ, sed diuitijs pulchre vtẽtis esse ducimus. Item doctissimi amicitiaꝝ studiosissimi duas in vrbe domos possedit Alterã in Pirço, ad Eleusinã alterã. Sibi ab Aegypto veniebãt. Tus, ebur, vnguẽtũ, papyrus & libri, cæteraq; id genus quæ venalia sunt. Quæ cũ dispẽsatoribus dare, neq; cupidus, neq; illiberalis, neq; amatoris neq; lucri, fœnorisq; studiosus. Sed ipsius cultor antiqtatis uisus est. Cui filius in alendis gallis, coturnicibus, capellis & equis deperditus esset, cũ eo repuerascere magis q̃ uerberare voluit. Et cũ multarũ rerum rõnẽ haberet, malim (inquit) cũ senibus q̃ Iuuẽibus ludere. Defuncto ex vxore filio, pellicẽ in cõsuetudinẽ suã admisit, & senescẽtes oculos cõtraxit. Cũ vxor effœminatissima foret. Cũ oẽs dimisisset habenas, ne bñ qdẽ domui ipẽ p̃fuisse visus ẽ, p̃rimoniũ vix iste ita disposuit. Cẽtũ drachmas semel soluẽti semp au dire licebat, erat sibi Bibliotheca domi q̃ collectorũ erat hominũ in audiẽtiæ supplemẽtũ, at ne sic quidẽ inuicẽ sibilemus, neue conuitia interferamus q̃ in sophistarũ cõsuetudine fieri debẽt. De his freqũter accusamur, accusatiq; sedemus pueri, & pędagogi medij, ex altera quoq; parte adolescẽtes ipsi. Seip̃m igĩ illustrare in paucis sitũ est. Q ñ ad disputationẽ excitabat. E quo cursu ne decertãti sil'is erat. Neglecta pristina declamatione in circulũ ducebaĩ. Memoria etiã ad nonagesimũ annũ cõsenescẽs Simonidẽ supauit,

Verisiſr enarrabat, et adrianę ſibi erãt cẽſorꝫ illatões.

PHOENIX.

PHOENIX Theſſalus nulla admiratiõe dignꝰ ne ſcire quidẽ oĩa dãnabat. Ex Philagri cõdiſcipulis vnꝰ fuit, ad cenſendũ ꝙ eloquẽdũ lõge melior. Inſtructam em̃ aciẽ ſentẽtię babebãt. At ex tpe nihil excudere poterat. Diſſoluta uidebaẽ eloquẽtia, numeriſqꝫ caruit. Accõmodatiſſimꝰ em̃ incipiẽtibus iuuenibꝰ ꝙ aliquẽ habitũ adeptus eẽ videbaẽ. Nuda negocia expoſuit, neqꝫ ea cõplectiẽ orõ. Septuagẽariꝰ Athẽis extinctꝰ, nõ hũili ſepulchro donatꝰ ẽ, qñ ad Achademiæ dextrã iuxta uiã añ eqtũ monumẽta ſepultꝰ eſt.

DAMIANVS

ME AD DAmianũ Epheſiũ virũ ꝑfecto eloquẽtiſſimũ ducit orõ. Vnde quoqꝫ Soteri, Soſi, Nicãdri, Phædri, Cyri, & Philaces ꝑmanarũt. Sed Gręcorꝫ ludi hi potius appellãdi ſunt, ꝙ ſophiſtę mẽtiõe digni. Damiano igiẽ facũdiſſimũ fuit dicẽdi genus, & q ab eo ꝓfluxere, digniſſimi approbatiſſimiqꝫ in Epheſo ſunt habiti. Quinetiã ĩ ſenatũ oẽs allecti ſũt. Cũ optima ſentẽtia & nũmorũ cõcẽtu admirabiles uiderenẽ. Ipſe q̃qꝫ multis diuitijs, & magnifico apparatu pollẽs, oĩbus Epheſiorꝫ egenis benigne ſubuenit, rẽpu. plurimũ adiuuit, pecunias addidit, q̃s ꝓ repu. impenderat, recupauit. Epheſium tẽplũ ĩſtaurauit, quo magneſiã uiã deduxit, eãqꝫ ſtrauit, vbi porticus eſt in ſtadij lõgitudinẽ ex lapide toto cõfecta. Tẽpli ſtructura talis, ut tẽpli miniſtros, ſi qñqꝫ pluerit, diſcedere non oporteat. Opꝰ multa impẽſa cõfectũ, vxori ſuę inſcripſit. In tẽplo cœnationem ædificauit, q̃ magnitudine cęteras ſimul ab alijs extractas exuperat, ineffabiliqꝫ

ornatu circũduxit. Phrygio lapide ita exornauit, ut ne alibi quidẽ, quid tale spectet. Ab adolescẽtia diuitijs honeste vti cœpit. Cũ Aristides & Adrianus, alter Smyrnã, Ephesũ alter reliquisset, ambos exhibita innũerabili mercede audiuit, dicẽs mlto suauius eẽ, " puerilia ista, ꝙ in pulchros & pulchras, ut plærique faciunt, pecunias erogare. Quæcunque sub his viris rescripsit, cũ a Damiano doceret, retulit. At Euge, inqt, ambos uidi, sed hæc viro diuitiarũ ostẽtationẽ ptiterũt. In primis oĩs terra q̃ sibi possidebat, fructiferis opacisque arboribus cõsita fuit. Quę vero mari, ac insul, & portuũ aditus eos munituri in speciẽ vrbiũ extructi. Et porticus onerariorũ instar, oĩa qdem manu facta. Deinde vir iste, cũ mores, & nõ oẽ lucrũ in foro dili- " geret, ne laudabile qdẽ reputauit ab oĩb9 accipe, sed " quos intelligebat egenos, hos salutãdo præueniebat, pieque succurrebat. Sophistarum orõni ꝓpius accessit. Quos aũt paupes, & nouissimis gẽtibus ꝑfectos esse senserat, audiẽtię mercedẽ dimisit, ne pecuniarũ inopia lateret. Fuit in iudiciali genere magis sophisticus etiã in sophistico magis iudicialis. Procedens in senectutẽ per studia vtraque transiuit, corpore magis ꝙ mẽte solutus. Quãobrẽ quicũque ipsius gloria moti Ephesum ad eũ venerãt, his ꝑfecto se totũ exhibuit, & primam, secundã & tertiã cum his cõsuetudinẽ retinuit. Cum hominẽ vidisset Sophocleo equo proximũ, & ipse ex ætate languescere videretur, iuuenilẽ vigorẽ in studijs plane retinuit. Annũ nactus septuagesimũ, domi moritur, et in quodã suo suburbano, vbi plurimũ vixit, sepultus.

ANTIPATER

ANTIPATRO Sophistæ, Hieropolis patria fuit. Ex his vrbib⁹ delectabat̃ q̃ in Asia bñ viuerẽt Zeuxidemus ꝑo pater quũ in ea clarissimus est habitus, Adriani et Pollucis disciplinã audiuit. Sed a Polluce magis cõpositus est, cũ sentẽtiarũ impetũ nõ sine verborũ rythmis resolueret. Zenonẽ Atheniẽsem audiuit, a quo in arte dicẽdi diligẽtiã edidicit, ꝙuis extpalis esset, lucubratiões tñ nequaꝙ aspnatus est. Nam olympiacas nedũ & Panatheneicas edidit orationes, & in historiã pueri impatoris gesta cepit, a quo impatorijs ep̃lis ꝑfectus, splendorẽ in eis quẽdã exhibuit. Mihi em̃ multi hoc viro melius & declamasse & conscripsisse uisi sunt, sed in ep̃lis nemo pręstãtior. Nam queadmodũ Tragœdia minus illustris cũcta bñ cõposite agit, ita quæ erãt impatoris ꝑsona dignissima hic in literis enũciabat. Dicta luciditatẽ & sciẽtię magnitudinẽ. Item negociorꝝ expositionẽ, cũ voluptate cõiunctã quæ maxime epistolã illustrãt, in se cõtinebant. Inter principes ascriptos, inter Athenienses pudore ꝑcelluit, cũ gloria promptius ꝙ gladio vteretur. Principatũ dissoluit. Annos octo & sexaginta vixit Antipater, ac domi sepultus est. Tolerantia magis ꝙ ægritudine mortuus esse dicit̃. Seueri filiorũ ꝑceptor est habitus. Cũ in auditorij laudibus, eũ deorũ pręceptorẽ appellamus, cũ ex his iunior altercaret̃ sumpta causa, ꝙ fratri insidias intenderit ad maiorẽ natu epistolã scripsit, monadia & lamẽta continentẽ. Et ꝙ ex duobus vnus sibi oculus, vnaꝙ manus supest, & q̃s edocuit arma inter se tollenda, hos audiuit inuicem esse congressos. Quare irritatũ imperatorẽ admodũ credimus. Etenim priuatim eum irritarũt, qui insidias tetendisse uoluit ne minus quidẽ creditũ.

HERMOCRATES

IN SOphiſtarũ corona haud mediocris Hermo crates Phocẽſis p̃dicať. Quippe q apud q̃s orauit,oĩ bus ingenij ſui vim oſtẽdit. Nulli⁹ nãq; Sophiſtę mi‑rabiľ affinis,ſed Smyrnei tm̃ Ruphini auditor. Qui ſophiſtica magis auſus eſt q̃ꝙ plurimum direxerit. Grçcorũ q̃maxĩe varia,eloq ſciuit,& inſtituit. Neq; has cauſas,neq; illas,ſed ſemel oẽs excogitatas. Itẽ fi guratas bñ diſpoſuit. Amphibologias p̃imas intel‑lexit. Prçceptũ cũ omiſſo cõmiſcuit. Au⁹ ſibi Attalus Polemonis Sophiſtæ puer. Ruſinian⁹ ṽo pr̃ q inter Phocẽſes vir ſũmus fuit. Caliſto vero γάμαστὴν ἀπάλον. Decedẽte ſibi p̃re,cõtrouerſiã cũ matre cõſtituit, vſq; adeo inexorabilẽ,vt in eũ in adoleſcẽtis filij mor te Caliſto lachrymas nõ emiſerit,qñ vľ inimiciſſimis hæc ætas miſerabiľ uideri ſolet. At hic q̃q; reputabat dum de adoleſcẽte filio mala audiebat,iccirco ſibi id accidiſſe,qa de mr̃e ſua fuerat male merit⁹. Cũ cauſã cõſyderaret,& ꝙ matrẽ ſerui gr̃a abdicaſſet, cũ legi‑bus cõſentire decreuit. His igiť cauſis eũ mortis reũ, & illã odio dignã ex lege indicarũt. Et non accidẽti‑bus his q illã ac filiũ retinerẽt. Hermocrates hãc cau‑ſam euitauit tãq; illã nõ fugarit paternã domũ admo dũ opulẽtã,ſibi traditã nõ in alẽdis eqs & miniſterijs vñ pleriſq; nomẽ cõparatũ,ſed in intẽpantiã & ſonos ꝓfudit,q ſcribẽdę comœdię argumẽtũ eẽ ſolẽt. Quẽ‑admodũ & illi q Callię qñq; Hipponici filio adula‑bantur. Antipať cũ impatoris ep̃ſis r̃nderet, cupetq; ſuã Gnatã venuſtate carẽtẽ illi cõiugare,ne ad illi⁹ q dẽ ꝓſperitatẽ Hermocrates exultauit,ſed cũ nuptiaꝝ internũcia ad Antipatri potentiã q̃ eo tpe pollebat rẽ redigeret,nũq̃ inqt Hermocrates,lõge doti et ſocero

seruiri desyderari. Et cũ ipm cognati in nuptias has impellerẽt, q̃a Iouis Corinthũ Antipatrũ esse reputabant, nõ añ id in animã ei⁹ induxerũt, q̃ cũ Seuer⁹ imperator, ad despõsandã Hermocrati filiam trãsmisit. Tũc socio q̃dã interrogãte q̃n spõsalia ducet, vrbanissime q̃dẽ Hermocrates spõsilia inq̃t erũt, q̃n hãc cepero. Et paulopost diuortiũ fecit, cum neq; aspectu delectabilẽ, neq; moribus accõmodatã intueret̃. Hermocratis auditor impator factus est, & pariter ac auũ admirabat̃. Petẽdorũ munerũ fecit optionẽ. A c Hermocrates coronas inq̃t imunitatẽ vitę stipẽdia. Pretextã & põtificatũ auus nobis cæteris posteris reliq̃t. Qd' igit̃ hodie a tepetã ex his q̃ usq; adeo habeo. Post vbi mihi ab Aesculapio Pergameni impatũ est, vt p̃dicẽ odorator Ture poscerẽ. Hoc nimirũ Aroma ita nobis p̃q; rarũ est, vt & lilio & lauri folijs sit dijs oĩno sacrificãdũ. Ture talẽtorũ q̃nq̃ginta mihi op⁹ est impator vt deos colere possim, & vtinã colerẽ. Dedit cũ laudetus, impatori odorẽ suscitãs, q; parua petierit. Causas cũ Hermocrate in demõstratiuo genere adorit̃, & in primis Aui laudẽ. Humanũ em̃ ingeniũ virtutes potius a parẽtibus in filios traductũ amplectit̃. Quare cũ Olympicus esset, Olympica familia gloriosior. Et cũ nõ militaret generosus q̃q; miles. Suauiora aũt studia illa sunt, q̃ a parẽtibus et maioribus insunt, meliores q̃q; artes, q̃ hereditario iure cõparant̃. Incepit in eo simul cura & pulchritudo. Inerat em̃ grã in Ephebi imagine, audacia adolescẽtis in m'titudine stuporem multis afferebat. Homĩes em̃ eos admirant̃, q̃ res magnas sine animi cõsternatiõe adoriũtur. Aliquid etiã facũdia & linguę plausus attulit, & in momento tp̃is obtutus breuis, ille causarũ itẽ recognita q̃dẽ &

dicta senioribus ac iuniorib⁹, &, intelligi & exponi Hermocratis declamatões octo dũtaxat & decẽ. Oratio nõ lõga quã in phocea panio cratere narrauit. Mihi aũt adolescẽtis hui⁹ lingua p̃ cæteris resonare visa est, nisi lasciui apparatus inuidia in hoĩes deuenire ꝓhibeat. Octauo & vigesimo ætatis anno, scd'm q̃sdã extinctus est. Plerią vero qnto ac vigesimo diẽ obijsse dicunt, eũ patria terra, patriũą sacellũ excepit.

HERACLIDES.

HERAclides Lytius vir eloquẽtissimus, & hęc q̃dẽ domi postq̃ patrũ bonis potit⁹ est, & int̃ põtifices Lycios admissus. Carere eẽ Romanæ gẽtis misterio magnificẽtius veteri societate, vt arbitror, eẽ reputabant. Heraclides facũdissim⁹ sophistica sciuit, & hac idonea dicẽdi copia abusus, neą in caussis forẽsib⁹ nimi⁹, neą in Panegyricis sẽtẽtia debachat⁹. Cũ Athenis e sede excidisset q Apollonij Naucratite socijs ad uersus eũ cõstiterãt. q̃ꝝ prim⁹, medi⁹, & vltim⁹ Martian⁹ Dolichi⁹ plane fuit, ad Smyrnã cõuersus est, p̃ cæteris ciuitatib⁹ sophistarꝝ maxime sacrificãtẽ. Iuuẽtutẽ igit̃ Ionicã, Lydiã, Phrygiã & Cariã in Ionia cõfluxisse ad viri cõsuetudinẽ, ne magnũ qdẽ fuit & admirabile, q̃ñqdẽ Smyrna tanq̃ porta oĩbus his exposita est. Ipsi autẽ ex Europa græcũ glossema, ex oriẽte iuuenes, ex egypto multos ne imperitos quidẽ suos discipulos adduxit. Postq̃ cum Ptolemeo Naucratite in ægypto contendit. Smyrna splendida turba cõpleuit, & compluribus alijs profecto rebus, vt ostendam, adiumento fuit. Ciuitas in multos hospites alioqui sapientiæ amatores conuersa, modeste consideꝛbat, modeste quoą cõtionẽ habebat. Et ne q̃ malitia

caperẽ a multis iisdẽq́; studiosis, custodiebat. Tẽplis, gymnasiis, fontibus, porticibusq́;, ut turba abuti uideatur, incũbebat. Si ciuitas vt Smyrna Nauclerus erat multa qdẽ eis, & habũdãtia mare dedit ad augẽdam Smyrnę pulchritudinẽ. Olei fontẽ in Aesculapii gym nasio auratis laqaribus ornato instaurauit. Coronatũ impiũ apud eos inchoauit, a q amicis Smyrnei noĩa imponebãt. Ex ĩprouiso genere dicẽdi, ad Seuerũ im peratorẽ. Eũ Aulã satellitesq́; timẽtẽ decidisse aiunt. Hoc q́; forẽsis suscepta eẽ patit orator, Qđ qdẽ cau
» sidicorũ genus temerariũ est, & ĩpudẽs. Sophista vero q
» adolescẽtibus magna diei pte studet, q nã mõ si ĩpediuerit, obstupescet? Quatit eñ eũ, & ĩprouisa oratiõe, auditor psonę venustate. Itẽ cordata laus, & plausus insolẽtia. Si aũt se inuidię obnoxiũ intellexerit, quẽadmodũ Heraclides cũ Antipatrũ reformidabat, mi
» nus sentiet, minus q́; inueniet. Tales nãq́; suspitiões
» mẽtis sunt, tenebrę et vincla linguę. Cũ sacras cedros excidisset, multũ prĩmonii erogasse dr, cũ a foro recedente familiares virũ alloqntes plerũq́; remorãtes se quebant. Et dicẽte qdã, ne meditationẽ qdẽ tibi qsq́; neq́; in ea gloriã auferet, & inscribẽte ipsi hoc vnus hic reliqs in ampla domo detinet. Pervrbane ingt suis malis illudẽs, cũ sibi nõ suppeteret ingeniũ p̄ cæteris Sophistis. Hic laboriosissime sciẽtiã adeptus est. Extat q́; eius lucubratio, ne iniucũdus qdẽ liber, & mediocris. Qui laudatio laboris inscribit, quẽ cũ pre mani bus hret in Ptolemeũ Sophistã ad Naucratin incidit Cũ ille qdnã legeret pcõtaret. Et is diceret librũ eẽ de cõmẽdatõe laboris, accepto libello Ptolemeus τὸ π re liquit, p qđ πονός, i. labor, notabat. Tps est ingt, tibi laudatiõis recognoscẽdi noĩm. Disputatiões aũt illæ

ſunt,quę ab Apollonio naucratice aduerſus eũ diſpu tatæ ſunt,q̃ ipm veluti deſidioſum,laborioſumq; dilacerant.Præceptores Heraclidis.Herodes q̃uis pleriq; nõ vere credũt.Itẽ Adrian⁹ & Chreſt⁹ int legitimos habiti.Neq; tantũ Ariſtoclẽ audiuiſſe diffidim⁹ cõcauo vẽtre vſum,& plurimas epulas comediſſe ferunt,neq; edacitate nimia eum emarcuiſſe. Octogeſi mo vitæ anno deceſſit, corpe integer ac validus. Sepulchrũ ſibi Lytia fuit. Obijt ſupſtite filia libertiſq; minime ſtudioſis,qui rhetorices hæreditatẽ adierũt. Rhetorice nãq; ipi fuit agellus talẽtorũ.x.Quẽ Smyrnę ex peculio recitationis mercatus erat.

HIPPODROMVS

NEQVE SVPradictoꝝ Sophiſtaꝝ ſecũdũ,neq; Theſſalũ Hyppodromũ fuiſſe qſq; exiſtimet. Quos ſupauit,& qb⁹ fuit inferior iã exploratũ habeo.Hyppodromo patria,Lariſſa fuit,ciuitas inquã in Theſſalis opulenta.Olympiodorus vero pater,q alẽdis eqs cæteros Theſſalos ſupauit.Hic cũ ſemel Pythijs præfuit,diuitijs ornatũ,certamine,magnitudine mentis, & repentina in iudicãdo iuſtitia,cæteros qui ante fuerunt,antecellit.In his autẽ q̃ circa Tragœdiæ iniciũ ſibi agenda erãt,ne alteri quidẽ iuſtitiæ mentiſq; pręſtantius reliquit.Clemens Byſantius Tragœdiæ mimus talis erat.Victus eſt & hic errãs a victoria aberat,ne ciuitas armis cum Romanis cõferẽda p vnum virũ declarari videret̃,cũ in certaminibus amphictionicis optime decertaſſet.Amphyctiones ſupradict3 cauſæ metu ſenatuſcõſulto eũ e victoria exceperunt. Proſiliens autẽ cũ impetu HYppodromus. Valeant inquit iſti q peierãt,& pter ęquũ ſentiũt.Ego Clemẽ

ti victoriã do. At dicẽte ĩ impatorẽ altero, minime. Iterũ Hyppodromo suffragio approbatus est. Quia aduersus vrbẽ Romã Byzãtius qñq; victoria potit⁹ est. Cũ talis esset in cõcione, admirabiliq; mansuetudine in laudatiuo genere vteret̃, suscepta arte nõ nihil ambitionis & iactantiæ in suã laudẽ vsurpauit, superuacuas laudes amputauit. Cũ multa magnifice grçci in eũ acclamarent, & quãdoq; Polemoni compararent. Quid me inquit, in mortalibus cõparatis. Neq; Polemonem captauit q̃ diuinũ virũ existimarit, neq; id sibi indulsit q̃ cum eo conferẽdus esset. Cum Proclus Naucratites Põpeianã legationẽ in omẽs q̃ Athenis literarũ studia ꝓfiterent̃ cõponeret, & in horũ numerum hac cauillatione Hyppodromũ redigeret, dicẽs. Nos quidẽ orationẽ ad dictorũ sonoritatẽ, plane cõpositam, audituros esse putamus. Cum nihil hic mali diceret benedicẽtiæ laudẽ assecutus est. A pauone q̃dem exorsus, qui propria laude nimis attollit̃. Sic igitur erga seniores qui multo vel pauco tẽpore prælati sunt, bene se Hyppodromus instituit. Queãdmodũ aũt in eos q̃ essent sibi ætate pares gesserit, hinc dicere licet. Et cũ adolescẽs quidã ab Ionia venisset Athenas, Heraclidis sine molestia laudes enarrauit. Cum hũc in auditorio vidisset Hyppodromus, adolescens (inqt) iste ꝓceptorẽ amat. Pulchrũ ẽ igit̃ secũ cõcepisse delitias. Etẽm ad discẽdũ laudãdi genus cũ Lucio profectus est. His dictis laudes Heraclidis, ita ꝓsecutus est, ut in eius cõmẽdatione parem nunq̃ inuenerit. Lachrymæ sup̃ Diodotũ Capadocẽ effusæ, & pulla vestis in eo sumpta, qui cum Ephebus obierit, accõmodatũ, declamatiõi habuit ingeniũ. Patrẽ grçcæ linguæ Hyppodromũ declarauit, qui etiã post ipsum

decentiſſimos pleroſq; viros,futuros eſſe circũſpexit Et hoc Philoſtrato Lemnio familiari ſuo ſecundũ & vigeſimũ annũ agente,extemporalem adhuc aliquã orationem reijcienti maxime declarauit. Demonſtratiuum cauſæ genus plurimũ auxit,de quo dicere aliqua ex parte opus eſſet,& aliqua ex parte non.Cum Hyppodromũ ſtatim adiri debere,Græcia dignũ exiſtimabat.Ne meis quidẽ,inqt,viſceribus exuar.Quę cum dixiſſet,audientiã,in ſacrorũ diẽ reiecit. Hec igitur virũ doctũ,phumanũ & manſuetũ oſtẽdit.A muliere tandem ac diuitijs ſubductus eſt.Illa enim operoſiſſima mulierũ,& optima pecuniarum cuſtos fuit. Abſente vtroq; ſubſtantia ceſſit.Nam ad græca ſolẽnia ire,nõ neglexit,ſed laudationũ gratia,ne foret indoctus,plane frequentauit.Melius enim ipẽ ſub hoc vel poſt hoc quieſcere,q̃ ſemper diſcendi ſtudio incũbere reputauit.Plurima Hyppodromus a græcis accepit.Qui poſt Capadocem Alexandrum fœlici memoria potiti ſunt.Plurima quoq; per Ammoniũ Peripateticum recognouit,cum nuſq; præſtantiorem eo grãmaticum cognoſceret.Declamationem Hyppodromus neq; in agro degens,neq; iter faciens,neq; in Theſſalia moram trahens,ſane cõtempſit,ſed ex Euripidis & Amphionis hymnis,eam diuitijs meliorem appellauit.Agreſtis erat facie,generoſitatẽq; terribilem,ſimul & lætam præferebat,Hoc Megiſtias Smyrneus in eo cõſyderaſſe,neq; aliud ex naturæ cõiectura nouiſſe dicebatur.Smyrnam poſt Heraclidẽ venit Hyppodromus,& ante eum nunq;.Cum a templo receſſiſſet,ſi quẽ ibi forte doctũ offenderet,in forum prodijt,Cum pro templo pędagogos aſſidentes conſequenteſq; pueros,& libellorum onera peris in

ferentes aspiceret. Sicq́ forte intus vir illustris legeret, accessit & salutato Megistia, nihil pcontatus assedit. Megistias cũ pater & educator puerorũ esset sup discipulis sibi disputãdũ esse putabat. At interrogauit cui⁹ gratia venerit. Hic vero qui simus, audies inqt. Cũ Megistias adolescẽtes tintinabuli more pulsaret, dic quid velis inquit. Vestes inqt, Hyppodrom⁹ mutuo cõmutãtes. Hyppodromo chlamys erat, megistię vero forẽse pallium. Quid tibi hoc Megistias ait. At Hyppodrom⁹ declamatiõis ostẽtationẽ tibi facere vellim. Dæmonẽ hũc talia enũciãtẽ, mẽtẽq́ vexãtẽ ẽẽ reputauit, Cũ oculorũ ict⁹ intuereť, & eũ sapiẽtẽ, istitutũq́ videret, pestẽ cõtiuo cõmutauit. Postulãti causã Magũ mortis reũ cẽsendũ esse ꝑposuit, postq́ magũ adulterũ interficere nequit. Cũ in sede cõsedisset, parumq́ se cõtinens exiliisse, magis ac magis Megistiã furoris incessit oratio. Et peculiari quadã dicendi vi intonari videbať. Cũ causam adorireť & diceret. At ego meme ipse possum, e sede Megistias admiratiõe percitus, cõtinuo excidit. Et ad eũ concurrẽs, quisnã esset, vt diceret, supplex exorauit. Thessalus sum inquit, Hyppodrom⁹ ad te decertatur⁹ exiui, vt ab vno viro usq́ adeo docto Ionici auditorij more edíscerem Sed ꝑ vniuersam causam me respice scd'm finẽ orationis ad Megistiæ fores ab his, q Smyrnę literarum studijs operã dederũt, concursus factus est in oẽs. Fama ocyssime promulgata, q apud ipsos esset Hyppodromus. At hic resumpta causa, alia vi sensa iamdudũ dicta tractauit. Cũ Smyrnę in publicũ ꝑdisset, vir admirabilis est habitus, & qualis ante eius scribereť, inerat ei in disputatiõe Platonis, Dionysijq́ lasciuia. Et in declamatione Platonis robora, imo potiora. In in

uentione vero,qualia & his q̃ nõ iniucũde vehemen ter ab eis porata recognoſcũt.Cũ Nicagoras ſophiſta
" Tragediã ſoppiſtarum matrẽ appellaret, directurus
" Hyppodromus orationẽ ego inquit,patrem Homerę
" puto.Et cũ legiſſet Archilochũ, Homerũ, ſophiſtarũ
" vocẽ,Archiloch⁹ vero ſpiritũ nũcupauit. Eius declamatiões triginta ſed optię ſunt. Quę Catagnei,Schytæ,ac Demades.Cui cũ nõ aſſentiret ab Alexãdro in Indis agenti plane defecit.Qui etiã Lincię eius leges canuntur,& legitimæ lyræ modulationi adcomodãtur.Domi ſeptuagenarius ſuperſtite filio (q̃ agro domuiq; ſat bene præeſſe poterat,alioquin demẽs, & intemperatus,& ſophiſticæ artis ignarus erat). Extremum vitæ diẽ clauſit.

VARVS

VARVM Leodicenſem pleriq; oratiõe dignum exiſtimãt.Nõ nulli vero minime.Tenuis eñ & argutus vt anſer.Item bono more p̃ditus,vocalitate enim cum verecũdi cantici inflectior retinebat,ſub qua petulans quãdoq; aliquis ſaltare ſolet. Sed cuius diſcipulus fuerit,quid dixerim ſcripſerimq; cum optime nouerim,& iſta edocuiſſe neminẽ,& diſcipulis eẽ dedecus talia didiciſſe.

CYRINVS

CYRINO Sophiſtæ patria Nicomedia fuit,Genus neq; laudabile,neq; contẽptũ.Ad accipiendã diſciplinã ingeniũ optimũ,ſed ad tradendũ multo melius. Non ſolũ memoriã,ſed & elegantiã exercuit cõciſionis iſte ſophiſta fuit,& in ponẽdis locis nõ nimius Alioqn lacertoſus & vehemẽs,& ad extorquẽdas auditorũ aures,in affectibus perq; grauis. Accuſationi

accõmodatior uidebat̃,ab ĩpatore ꝑ quęstore habi
» tus,& cũ eo peruenisset,vbi aliqd posse putabat̃, neq;
» molestus,neq; arrogans,sed mãsuetus & sui sil'is vi-
» sus est,ad hęc ne suę quidẽ pecunię cupidus. Sed quẽ
admodũ Aristidẽ Atheniẽses canũt post ĩsulas,& ve-
ctigaliũ impositionẽ apud eos in pristinã frugalitatẽ
rediјsse,ita & Cyrinus in pauptate decorus, in pristi-
nos mores se ipse restituit. Cũ eũ Asię delatores accu-
sarent,ꝗ in accusatiõe mitius ꝙ̃ ipsi fecerint se gere-
ret. Multo melius erit(inquit)vos mite meũ ingeniũ,
ꝙ̃ me crudelitatẽ vestrã imitari. Et cũ illi ciuitatẽ in-
dicarẽt. Ne magnã qdẽ multis myriadibus esse mul-
ctandã. Huic actiõi Cyrinus p̃fuit inuitus, & cũ dela
tores eũ adeũtes dicerẽt. Ista qdẽ causa si ad ĩpato-
ris aures penetrarit te nimis extollet. Cyrinus nõ eq-
dem me sed vos decet in delẽdis ciuitatibus gloriã si
» bi cõparare. Defuncto sibi filio,cũ adeũtes amici con
» solarent̃. Q̃ñ inqt vir vel nũc maxime videbor. Cum
» Adriani esset auditor,ne oĩbus qdẽ illi⁹ scriptis assen
» sus est. Sed q̃dã sunt,q̃ tã̃ nõ recte dicta notarit. Se-
ptuagesimus annus fuit vitę finis, & domi corpus.

PHILISCVS

PHILISCVS Thessalus Hyppodromo genere
cõiũctus,septẽ annis Athenis in sede p̃fuit,humilita
tem sibi abstulit, Quod quoniã acciderit ostẽdere ne
cesse est Heordęi Macedones Philiscũ tanq; eorũ pri
matẽ prę cæteris filiјs matris familiã ꝑ domesticis mi
nisteriјs miserũt. Iudiciũ sub ĩpatore gerebat. Qui
Anthoninus erat,philosophãtis Iuliæ filius Romam
missus est, vt sua disponeret. A Geometris philoso-
phisq; Iulię obseruatus,ab ea ĩpatoris ope Athenis

» sedē inuenit. Sed sicut Homero nō eadē volūtate dij
» esse fingunt, quippe q in dādo plerūq; dissentiūt, sic
» huic tanq; ambitioso cuidam molestū erat & graue.
Atq; vbi audiuí aliquo d sibi iudiciū cōstare cui⁹ipse
foret auditor, iudiciorū pfectū ei dicere iussit, vt non
de alio, sed de se ipe cōtenderet. At vbi venit in iudi-
cium gressum expressit. Veste minime spectabil' neq;
voce effeminatus, sed lingua supinus visus est, & ma
gis alio q̃ in dicendo sensa respiciebat. Quas ob res
impator in Philiscū cōuersus eius os cōtinuo repssit,
cū poēm oratione de aqua interrogaret, angustasq;
ingereret pcūctationes. Et cū ad interrogata respōsa
nō fieret, Philisti virū coma, rhetoreq; vox ostendit.
Et post multas hmōi interpellatões Heordeis ipm in
troduxit, dicēte Philisco. Tu mihi sedem Athenis cō
donasti ministeriorū immunitatem cōcessisti. Ad hęc
reclamans impator, neq; tu inquit, immunis es, neq;
hæc studia profitētiū quisq; alius. Ne propter breues
quidē miseras oratiūculas ciuitates ministeriorū pu-
blicorū onere leuarim. Cæterū post hæc Philostrato
Lemnio publicorū obsequiorū immunitatē quartū
& vigesimū annū agenti Senatuscōsulto impator p
declamatione concessit. Sub hoc prætextu immuni-
tatis gratia Philisc⁹ priuatus, quia neq; inuētio, neq;
elucutio, neq; exornatio hoīem adiuuabant. Neq; in
græca elocutione, neq; in compositione optimus ora
tor esse videbat. Orationis Idea loquax potius q̃ cō-
tentiosa. Apparebāt tū in eo, & pura vocabula & no
ua qdā decoraq; sonoritas. Sine dignis liberis obijt.
Septimus & sexagesimus fuit vitæ termin⁹, neq; vbi
habitauit, ibi sepult⁹ est. Sed in Achademia vbi ago
na ex his q ex bello occubuerūt Polemarchi⁹ erexit.

ELIANVS.

ELIANVS Romanus erat, Attica lingua haud alit̃ locut⁹ est, ac Athenie͂ses illi in media Attica nati. Vir laude dign⁹ mihi visus est ĩ primis cũ purã uoce͂ elaborauit, vrbe͂q; incoluerit, alia lingua loque͂te͂. Deinde q̃a iã Sophista appellatus, ab his q̃ his gratificari studebãt, neq; credidit, neq; me͂tem suã immutauit,
›› neq; suo noĩe magno admodũ elatus est. Sed cũ bene
›› se cõspiceret declamatiõi minus accõmodatũ, ad scribendũ se cõuertit. Vbi nõ parꝝ de se admiratõis exhibuit. In vniuersum aũt eius illa simplicitas fuit, q̃ & Nicostrati pulchritudinis aliq̃d adiũgit, q̃ q̃ñq; Dionem & illius tonũ respicit. Cũ Philostratus Lemni⁹ in eũ incidisset librũ adhuc in manibus habente͂, eũq; cũ impetu & vocis inte͂tiõe relegente͂. Mox hoĩem interrogauit, q̃dnam legeret. Elaborat̃ inq̃t, mihi nunc gymnidis accusatio. Illa em̃ eũ appello, q̃ nup̃ Tyrãnide͂ occupauit, & res romanas inuasit. At Philostratus, ego (inquit) te nimis admiror, qui viuente͂ hoĩem
›› accusaris. Viri em̃ est viuente͂ Tyrãnũ interficere, vni
›› uscuiusq; vero rem propositã inuadere. At ille dixit. Neq; ex hac terra in italiã peregrineris, neq; nauim conscendas, neq; mare noscas. Quare cũ mores obseruaret, vnde & maiori oratiõe Romæ dignus habitus est. Pansaniæ igit̃ hic fuit auditor. Herode͂ tanq̃ rhetorũ; q̃ maxime variũ admiratus est. Supra sexagesimũ vixit annũ. Et nullis supstitibus libris, die͂ obijt.
›› Cũ liberoꝝ inopia se excusaret huic rei tribuebat, q̃
›› procreandorũ liberorũ opera nunq̃ fuerat oblectat⁹.
›› Quod siue beatũ, siue miserꝝ sit, ne pręsentis quidem
›› est temporis philosophari.

HELIODORVS.

POSTQVAM fortuna rebus hũanis late dñatur ne Heliodorũ q̃dẽ sophistarũ circulo excipiẽdũ existimarim. Quippe q admirabilis fuit fortunæ ludus. Designat̃ vir iste cũ collega in Celticas gẽtes suę prię pcurator, quẽ Prodicũ dicũt, cũ alter in aduersã valitudinẽ incidisset, & rumor esset impatorẽ multas admittere causas. Heliodorus in castra cucurrit, ut in foro versaret̃, hac opinioẽ citiꝰ aduocatus in ægrotantẽ distulit. Cũ cõtumeliosus esset, q̃a causas aduocabat, ista nõ pmisit. Sed adhuc barbã ducẽs ad inuita iudicia se cõtulit. Cũ intro aduenisset, & cõfidẽtẽ videret impatorẽ aquã postulauit, excusationẽ istã ex ĩprouiso disposuit. Nouũ tibi inq̃t maxime impator pfecto videbit̃, ꝙ q̃s se ĩpe excipiẽs solus causam cõtẽdat, & mãdato careat. Ad hæc exiliẽs impator. Nimirũ inq̃t talẽ virꝫ, neq; nouerim vnq̃, neq; meo tpe ĩuenerim. Mox Heliodorũ cõcussa manu chlamydisq; sinu vocat, a principio q̃dẽ ridẽdi impetus nos incessit, cũ eũ cõtẽptui magno futurũ putaremus. Sed postq̃ ei pueris q; suis q̃s habebat publice eq̃tare cõcessit, ipsa q̃q; fortuna p̃ostẽtata tã temere ptãte sua haud parũ sese admirata est. Post vbi Arabs ex cõiectura sibi ariolatus est, ꝙ scd'm bonũ dæmonẽ negocia sibi bñ succederent. Quẽadmodũ gubernatores q in optima nauigatioẽ plena vela pmutãt. Impatoris indulgẽtia abusus est. Nã o impator inq̃t in ostẽtationẽ declamationis mihi tp̃s repone. Ad hæc impator audio iã inquit nũc ex ordine. Demosthenes cũ in Philippũ incidisset, metũ fugeret, ac aliq̃d declamaret, nõ solum se beniuolũ exhibuit, verꝫ etiã ab oĩbus sibi laudẽ cõparauit. Et q nõ cũ laude audiebãt, torue respexit. Hic au

tem se Romæ maximis patrocinijs pstituit, tanq̃ iu-
dicijs & causis accõmodatissimũ. Post impatoris obi
tũ q̃dã sibi insula demãdata est, vbi cũ cędis causam
suscepisset, Romã remissus est, vt pręfectos militũ de
fenderet. cũ in causa purũ reputaret, insulam repetit.
Demũ neq̃ obseruat⁹ neq̃ cõtẽpt⁹, Romę cõsenuit.

ASPASIVS.

ASPASIVM Sophistã Rauẽna ptulit. Rauẽna
inquã, Italię ciuitas. Demetrianus pater Rhetoricorũ
nõ ignarus edocuit. Doctissim⁹ igit̃ Aspasius & mul
torũ auditor, laudãtiũ genus cum nouo decore tracta
uit. In insolẽtiã honesti nullo mõ incidit, cũ his in tẽ-
pore vteret̃, q̃bus vti sciebat. hoc in musica potissimũ
est. Tonorũ em̃ tẽpora Lyra ac Tibia vocẽ dederũt,
melodiãq̃ docuerũt. Diligens fuit verisimilis ac sim-
plicis expositiõis. Spiritũ & cõprehensionẽ, quã peri
bolem dicunt, aspernatus est. Extẽporalẽ eloquentiã
„ cũ a natura nõ haberet, labore ac industria compara-
„ uit. In multas terrarũ regiões, partim cũ impatore Alę
xandro peregrinatus est, partim per se iter faciens p-
fectus est. Annonæ Romę præfuit, in iuuẽtute appro
batissimus, in senectute nõ temere a collega deficere
voluit. Controuersia sibi cũ Philostrato Lẽnio, ab eo
tẽpore quo Romæ una fuerũt, incepit. In Ionia autẽ a
Cassiano Aurelioq̃ Sophistis aucta, magna sibi fecit
incremẽta. Iste erat Aurelius q in Caupona vinũ ibi
plane curabat. Hic autẽ talis erat, vt in Atheniẽsi ca-
thedra aliquid his tẽporibus, quibus abutebat̃, audę
ret. Præter Perigetũ lydiũ neminẽ docuit. De modo
cõtrouersiæ mihi dictũ est. Sed quid rursus sat abũde
demõstrata recensuerim, vtile quãdoq̃ esse ab inimi-

co inueniri, in mltis humanis manifestũ est, & in his præcipue viris inimicitia exercet. Aspasius extẽporalem cum facũdia sibi finxerat orationẽ. Postq̃ Philostratus hãc eius partẽ eloquẽter accepit, hic orationẽ suã ad diligentiã ante subsistentẽ castigauit. Conscripta a Philostrato epistola, quibus modis in epistola vti oporteat, in Aspasiũ intẽdit. Qui post ad imperatorias literas accessit aliquas intentiosius q̃ oporteat nõnullas vero minus dilucide scripserat. Quarũ neutrũ ad imperatoriũ decorũ facere videbat. Imperator eñ quãdo mittit epistolas, neq; sentẽtijs, neq; epithirematis sine obscuritate, sed gloria indiget. Postq̃ traderet Dilucidius est legis interpres. Pausaniæ igitur Aspasius discipulus fuit, quãdo & Hyppodromũ audiuit. Romæ studia literarũ sat cõsenescẽs profitebatur. Cum per omniũ scripta sunt. Sed de Aspasio hactenus. De Philostrato autẽ Lemnio, quis in foro vir iste fuerit, quis in conciõe, quis in scriptiõe, quis deniq; in declamatione, & quantus in extẽporali fuerit oratione. Itẽ de Nicagora Atheniẽsi q Eleusini tẽpli pco corona donatus est. Et si Apsines Phœnix eo memoriæ fuerit & diligẽtiæ pcessu. Tñ hæc qdẽ scribere non opus est, qñ si hæc scriberẽ, postq̃ mihi cũ his intercessit amicitia, tanq̃ eis gratificaturus, fide et auctoritate profecto carerem.

EX AEDIBVS SCHVRERIANIS
Mense Martio. Anno a restituta salute. M D. XVI.

EX MVNIFICENTIA DIVI IMPERAtoris Cæsaris Maximiliani semper Aug.

SIBI ET SVIS.

